

S tolarjem v tujino

Zadnja leta so za Slovenijo in njeno uveljavljanje v svetu zelo burna. 1. september pa bo za našo državo in Slovence še en datum, ki bo v našo zgodovino zapisan kot pomemben mejnik - tolar bo tudi zunanje konvertibilen, kar pomeni, da je končano obdobje finančnega osamosvajanja. Na predlog Banke Slovenije je namreč vlada na seji konec julija sprejela sklep o sprejetju obveznosti 8. člena statuta Mednarodnega denarnega sklada. Tako dokazujemo stabilnost naših finančnih in plačilno-bilancnih razmer, Slovenija bo postala bolj zanimiva za tuja vlaganja, lažji bo dostop do tujih trgov in še kaj. Večje evropske komercialne banke bodo tolar postopoma uvrstile na tečajne liste, hkrati pa to za nas pomeni tudi obvezo, da tečajni na domačem trgu ne smejo odstopati od tečajev na večjih deviznih trgih več kot za odstotek, za večja odstopanja pa bo potrebno soglasje Mednarodnega denarnega sklada, hkrati pa zunanja konvertibilnost državo obvezuje še v nekaterih drugih primerih. V javnosti se že pojavljajo razmišljanja, kako bo ta korak vplival na stabilnost tolarja, saj je po mnenju nekaterih tolar precejšen, vzporedni pa so tudi pomisleki, ali bo rast drobnoprodajnih cen, ki je bila od decembra lani do julija samo 4-odstotna, do konca leta res nižja od 10 odst. In kaj o zunanji konvertibilnosti pričakujejo naši anketiranci?

NIKO BORŠTNAR, komercialist v mirnski Dani: "Bojim se, da v tej tako imenovani demokraciji, ki razdvaja ljudi, namesto, da bi jih združevala k skupnem cilju, da bi vsi bolje živeli, ko državni politiki in tudi številni gospodarstveniki bolj delajo za svojo korist, kot pa, da bi reševali gospodarstvo, konvertibilnost tolarja nima posebne veljave. Ni dovolj stremeti le, da bo tolar zamenljiv v tujini, ampak gre predvsem za njegovo trdnost!"

IZTOK ZALÉZINA, strojni tehnik, zaposlen v krmeljskem Inkosu: "Vsekakor bomo ponosni, če bomo lahko s konvertibilnim slovenskim tolarjem plačevali povsod v tujini. Banka Slovenije in vlada držita tolar presenetljivo čvrsto na visokem tečaju. Verjamem pa, da bi delavci v gospodarstvu raje kot konvertibilni tolar imeli boljše plače, saj ni sprejemljivo, da so v državni upravi plače enkrat višje. Tako ne bo tolar notranje konvertibilen!"

BREDA KRŽAN, delavka iz Malega Mrša: "Prav je, da bo tolar tudi zunanje konvertibilen, kar bo spodbudno predvsem za izvoznike, vednar mislim, da je vsak strah glede visoke inflacije odveč. Verjetno je rahla rast vrednosti marke posledica napovedane konvertibilnosti, saj je bil tolar precejšen, verjetno pa veliko več marka ne bo naraščala in se bo ustalila."

PETER PUNGARČIČ, samostojni podjetnik iz Prilip: "Zadnji čas je že, da bo tolar zunanje konvertibilen, saj nas bodo v tujini tako jemali bolj resno. To na inflacijo ne bi smelo preveč vplivati, mogoče se bo dvignila za kak odstotek, a takšne, kot smo jo poznali pred leti, najbrž ne bo več. Verjetno je tudi trenutno naraščanje tečaja marke posledica pričakovanja zunanje konvertibilnosti."

ZORKA KLARIČ, komercialistka v Novi Ljubljanski banki v Kočevju: "Konvertibilen tolar bo zelo koristen, saj bi to pomenilo, da je Slovenija mednarodno bolj priznana, da je tolar stabilen in da bo tudi na vseh mednarodnih tečajnih listah. Stabilne bi bile tudi obrestne mere. Povrnili bi se izgubljeno zaupanje v naše banke, ki je bilo izgubljeno še zaradi visoke inflacije dinarja in sicer manjše, a še vedno inflacije tolarja. Ljudje ne bi več varčevali predvsem v devizah, ampak v tolarjih."

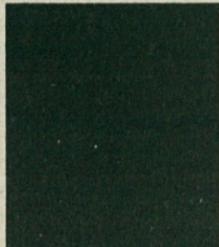
BOGDAN SOBČIČ, policist, doma iz Kanižarice: "Menim, da je konvertibilnost tolarja po eni strani dobra, saj se Slovenci, ko bomo šli v tujino, ne bomo več počutili kot državljani drugorazredne države, če bo naš denar veljal povsod in bo s tem enakovreden marki, dolarju ali jenu. Glede na to, da živimo ob meji, imamo več izkušenj s Hrvati, pri katerih do sedaj tolar ni veljal prav veliko in so ga menjali, kakor se jim je zdelo. Najbrž bo konvertibilnost še najbolj koristila podjetjem, ki poslujejo s tujino."

ALOJZ ŠMALC, uslužbenec ribniške enote Nove ljubljanske banke: "Konvertibilnost tolarja bo dvignila tečaj. Po mojem mnenju bo ta še vedno rasel, razen, če ga ne bodo umetno ustavili. Če ga bodo zadržali, pa bo enkratna devalvacija tolarja, pri čemer je pač vprašanje v kakšnem odstotku. Inflacija bo še vedno, kljub temu, da se znižuje, kar je glede na rast cen tudi samo po sebi umevno."

ANTON ŠUTAR, vodja hmeljišča v Srebrnicah: "Če bo tolar konvertibilen, bo to veliko priznanje za našo mlado Slovenijo. Kar ne morem si misliti, da bom s tolarji lahko plačal zapitek na Japonskem ali v trgovini sredi New Yorka. Seveda pa je za nas delavec ta pot tolarja v svet velikih denarjev tudi obveza, saj je lepo biti velik med velikimi, majhen, tlačen in zaničevan pa nikoli."

PETER CRNIČ, upokojenec iz Metlike: "Mislim, da bo sedaj, ko bo tolar konvertibilen, boljše. Tolar bo še pridobil na stabilnosti in lažje nam bo iti v tujino. Sam velike koristi od konvertibilnega tolarja ne bom imel, saj mi pokojnina manjša od 30 tisočakov ne omogoča, da bi hodil v tujino po nakupih ali kar tako na izlete, vendar je vseeno pohvalno, da se bo to zgodilo. Učinek konvertibilnosti tolarja bodo najbolj občutili ljudje, ki se ukvarjajo z mednarodno trgovino."

Dolenjska brezposelnost spet narasla

Stečaja Belta in Novoteksa še poslabšala razmere

NOVO MESTO - Po podatkih območne enote Novo mesto Republiškega zavoda za zaposlovanje se je število brezposelnih oseb v juniju, prijavljenih na zavodu, močno povečalo. Na novo se je prijavilo 705 oseb, kar je 132,7 odst. več kot v istem mesecu preteklega leta. Vzrok za takšno povečanje je stečaj Novoteksa v Novem mestu in Belta v Črnomlju. V primerjavi z decembrom lani se je brezposelnost povečala za 9,6 odst., v primerjavi z istim mesecem preteklega leta pa za 9,4 odst.

V primerjavi z decembrom 1994 se je brezposelnost najbolj povečala v upravni enoti Črnomelj za skoraj 30 odst. in Novo mesto za 7 odst., medtem ko je v Metliki in Trebnjem celo nižja. V zaposlitev se je v juniju vključilo 167 brezposelnih oseb, 47 odst. manj kot v lanskem letu, iz evidence pa je bilo črtanih 32 oseb. Izobrazbena struktura brezposelnih ostaja nespremenjena, največ prijavljenih je s 1. in 2. stopnjo strokovne izobrazbe. Med brezposelnimi je 43,3 odst. žensk, skoraj polovica od vseh prijavljenih žensk pa ima le 1. stopnjo izobrazbe. Prvo zaposlitev je iskalo 1.069 oseb ali 19 odst. vseh prijavljenih, mladih do 26 leta pa je bilo 29 odst.

Na območju Dolenjske in Bele krajine so bili v juniju začetni trije programi javnih del, v katerih bo predvideno vključenih 45 brezposelnih. Skupaj je v vseh upravnih enotah potekalo 35 programov javnih del s 131 udeleženci.

T. G.

Romi ne sodijo v raketno bazo!

(Nadaljevanje s 1. strani)

slo iz 4 na 250, lahko čez nekaj deset let pričakujemo še večji razmah. Tudi v Kerinovem grmu sta bila na začetku le dva Roma, danes jih je več kot sto in glede na možnosti širitve naselja lahko, kot je dejal župan, čez desetletja pričakujemo, da bo Kerinov grm največja vas na krškem polju. Očitno so tudi Romi siti obljub o premetitvi, njihove hiše namreč rastejo kot gobe po dežju, novembra lani so bile tri, danes jih je že 9, čeprav nimajo ne vode ne elektrike.

Romi živijo na 60 arih zemlje, neposredno ogrožajo 4 ha, posredno pa kar 40 ha zemlje. Kako grozno je življenje ob romskem naselju,

vedo najboljše krajanji sami. Menda Romi iz cele Slovenije komaj čakajo, da se ti iz Kerinovega grma preselijo v Raketno bazo, ki bo lahko odskočna deska za njihovo nadaljnje delovanje, hkrati pa bodo lepo skriti v gozdu. Minili so namreč časi, ko so Romi nabirali surovine, gozdne sadeže in podobno; bližina meje in vojne jim daje možnost najhitrejšega in največjega zaslužka - z orožjem. V Kerinovem grmu prihajajo tudi Romi iz drugih romskih naselij v občini, saj na primer na Rimšu vladata alkohol in nasilje.

Romi v Kerinovem grmu so tudi ovira za komasacijo, ki je bila uvedena pred petimi leti, predvideva pa tudi agromelioracijska dela na

celotnem področju. Letošnji državni proračun za to območje sicer predvideva 49 milijonov tolarjev za ponoven zagon komasacije, geodetski zavod pa je tudi izjavil, da lahko k zadevi pristopi takoj. Če se v kratkem zaveda na tej zemlji ne bo uredila, bo iz komasacije izpadlo več kot polovica zemljišč.

Krajanji so soglasno proti preselitvi Romov v Raketno bazo, zato bo potrebno sklep prejšnje skupščine razveljaviti, večdesetletna prizadevanja pa so spet na začetku. Tudi ideje o razselitvi po različnih krajevnih skupnostih bodo zagotovo naletele na enak odziv, saj je več kot jasno, da Romov nihče ne želi v svoji bližini. Krajanji Gorice in okolice imajo pač smolo, da morajo, hočeš nočeš, živeti z njimi, pri tem pa očitno upanje na rešitev iz državnega vrha ostaja le pri upanju, saj niti policisti nimajo pristojnosti, da bi bolj trdo posegli v romsko življenje, pa čeprav so včasih ogrožena celo življenja "navadnih" državljanov. Krajanji so zato pripravljeno svoje stališče braniti tudi s fizično silo, če bo potrebno, saj "če nas ne more zaščititi država, se bomo pa sami."

T. GAZVODA

MEDNARODNI TAVOR V DOLENJSKIH TOPLICAH - Tabor mladih so od 19. do 30. avgusta zasedli udeleženci univerzitetnega poletnega tedna, ki so prišli iz Belgije, Nemčije, Švice, Portugalske, Katalonije, Grčije, Malte in Slovenije. Vsi so člani mladinskih in študentskih katoliških organizacij. Tehnično organizacijo projekta, ki ga financira Urad za mladih republike Slovenije, je prevzela Skupnost katoliške mladine v sodelovanju z Združenjem katoliških študentov iz Ljubljane. Projekt poteka v obliki seminarja pod naslovom "No work? There are lots of things to do!" Zaradi razmer na Hrvaškem se je letošnjega poletnega tedna udeležilo bistveno manj mladih kot ponavadi, vendar program kljub temu poteka nemoteno. Na sliki: v ponedeljek so pripravili spoznavni večer. Vsi udeleženci tabora so sami pripravili in predstavili svoje narodne jedi. (Foto: J. Pavlin)

Do konca leta stotnija presežkov?

V Posavju se krepi terciarni, slabi pa sekundarni sektor - Iz evidence brezposelnih črtanih kar 449 oseb - Najvišje denarno nadomestilo blizu sto tisočakov

SEVNICA - Število delovno aktivnih prebivalcev v Posavju se je v letošnjem prvem polletju povečalo v primerjavi s lanskim decembrom za 300 zaposlenih. Iz podatkov, ki so jih zbrali na sevniški območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje, je razvidno, da prihaja znotraj gospodarstva do strukturnih sprememb: slabi sekundarni, krepi pa se terciarni sektor.

V Brežicah narašča število zaposlenih v trgovini in kmetijstvu, v Krškem v gradbeništvu, stanovanjsko-komunalni dejavnosti ter finančno-tehničnih in poslovnih storitvah, v Sevnici pa je opazno povečanje zaposlenosti v gradbeništvu in na področju socialnega varstva. Navkljub temu da se za približno tretjino več podjetij kot lani ubada z blokiranimi žiro računi, pa do konca leta ne pričakujejo večjih stečajev, čeravno so razmere slabe najmanj v petih podjetjih z okrog 300 zaposlenimi. Na sevnškem zavodu pričakujejo, da bo do konca letošnjega leta prenehalo delovno razmere okrog 110 prosečnim delavcem.

Omeniti velja še, da so na sevniški območni enoti v letošnjem polletju zaradi neoglašanja na uradih za delo v Posavju ali, z drugimi besedami povedano, zavoljo premajhne zainteresiranosti za zaposlitev črtali iz evidence brezposelnih kar 449 oseb, to je za 151 več kot lani. Junija so denarno nadomestilo nakazali 1.009 brezposelnim osebam, denarno pomoč pa 431, to je slabi tretjini vseh registriranih brezposelnežev v regiji. Najnižji znesek

bruto denarnega nadomestila je znašal v juniju 24.663 tolarjev, najvišji pa štirikrat toliko. Izplačana denarna pomoč je znašala 18.115 tolarjev neto. Povprečni znesek denarnega nadomestila, izplačanega

za mesec junij, je znašal 39.956 tolarjev. 25 upravičencem, ki so izpolnjevali pogoje, da na podlagi vloženih sredstev sklenejo delovno razmerje za nedoločen čas, so v letošnjem polletju izplačali denarno nadomestila v enkratnem znesku; 12 teh upravičencev je ta denarno vložilo delodajalcem, ki so jih zaposlili, 13 jih je začelo s podjetništvom, eden pa je postal kmet.

Ljubljansko pismo

"Do incidentov s Hrvaško ne more več priti"

Odnosi s sosedo se počasi vendarle izboljšujejo

LJUBLJANA - Po nedavnih pogovorih med ministroma za gospodarstvo Slovenije in Hrvaške je mogoče reči, da se pogajanja o lastništvu jedrske elektrarne v Krškem končno le premaknila z mrtve točke. Slovenska stran je priznala, da bo lastnica samo polovičnega deleža nuklearke, čeprav je bil njen pogajalski predlog 60-odstotni delež v njeno korist.

Ali si lahko zato obetamo od Hrvaške popuščanje v zvezi z drugimi spornimi vprašanji? Zlasti nestrpni postajajo gospodarstveniki obeh držav - vse pogostejše opozarjajo, da jim politika meče polena pod noge in duši sodelovanje. Prav tako utemeljeno nestrpni so ljudje ob meji, ki najbolj občutijo škodljive posledice razpada nekdanje države.

Slovenija in Hrvaška, samostojni in neodvisni državi, bi vsekakor lahko postali zgledni primer za nekdanje jugoslovanske republike, kako urediti dvostranske odnose. Vendar za zdaj še nista opravili šole, ki bi jo lahko posnemali na Balkanu. Bo to uspelo predsednikom vlad dr. Janezu Drnovšku in Nikici Valentiću, ki sta se o teh in drugih nerešenih vprašanjih menda odkrito pogovarjala? Iz uradnih sporočil za javnost in iz "dobro usvojenih krogov obeh vlad" je možno sklepati, da sta se dokaj ostro pogajala predvsem o meji v Piranskem zalivu.

Premier Drnovšek je branil slovensko stališče, po katerem mora v Piranskem zalivu še nastojati takšen mejni režim, kakršen je veljal ob razpadu Jugoslavije. Pri tem je poudaril, da "ima Hrvaška veliko morja", vendar pa samo Piranski zaliv. Temu seveda nasprotuje hrvaško stališče o državni meji po sredi Piranskega zaliva; v morje pa naj bi "stekla" od kopenske meje pri stari strugi Dragonje, s čimer bi bil onemogočen svobodni izhod Slovenije na odprto morje.

Da je na Hrvaškem vsakutlej prava o mejah zeli Valentiću, ki stvar, je potrdil tudi Valentiću, je dejal, da mora hrvaška pogajalska ekipa ob strokovnih in moralnih načelih upoštevati tudi politične učinke. Najavil je, da bodo parlamentarne volitve na Hrvaškem razpisane v začetku prihodnjega leta.

Valentiću je še menil, da na obeh straneh obstajajo ljudje, ki sicer izzivajo, a izgubljajo moč, dr. Drnovšek pa je optimistično napovedal, da do incidentov ne približala, da do incidentov ne more priti. Glede poletnih razprav je Valentiću dejal, da tudi v primerih, ko niso povsem jasne jasnjene lastniške pravice in plačevanje davka, letos ne bo nikakršnih sprememb, do konca mandata njegove vlade pa bodo njegovemu mnenju trajno rešena pravna in lastniška vprašanja teh objektov.

Krkina mazila za Ameriko

Posodobljena proizvodnja očesnih mazil ustreza najstrožjim zahtevam - Naložba 3,4 milijona dolarjev

NOVO MESTO - Ene večjih letošnjih Krkinih naložb je posodobljena proizvodnja očesnih mazil. Čeprav je ta oddelek sorazmerno sodoben, saj so ga uredili pred osmimi leti, so ga zaradi prilagajanja novim doganjem in vse strožjim predpisom in standardom letos posodobili. Hkrati so tudi povečali zmogljivost proizvodnje in še izboljšali delovne razmere.

Obnova kakih 300 m² proizvodnih površin je veljala 3,4 milijona dolarjev. V oddelku sta dve liniji za pripravo mazil: manjša je namenjena samo za proizvodnjo kreme in mazila za oči virolek, večja pa za ostala očesna mazila, ki jih izdelu-

jejo v Krki. Lani je Krka v vzhodnoevropske države prodala za dobrih 5,3 milijona dolarjev teh izdelkov. V Krki povedo, da obnovljena proizvodnja ustreza tudi zahtevam ameriške uprave za prehrano in zdravje, tako da bodo lahko te proizvode izvažali tudi na najzahtevnejše ameriško tržišče.

Po posodobitvi oddelka za proizvodnjo očesnih mazil so v Krki povečali proizvodne zmogljivosti s 4,5 milijona na 13 milijonov tub na leto, z računalniško podporo tehnološkemu postopku pa so tudi delavcem olajšali delo in povečali zanesljivost obratovanja.

A. B.

OBNOVLJENI SV. JOŠT - Obnavljati so začeli zvonik podružnične cerkve sv. Jošta v Šentjoštu v stopiški fari. Pri tej cerkvi je še vedno živ običaj darovanja domačih dobrot ob sv. Antonu Prašičkarju, kot reče ljudstvo svetniku, ki goduje 17. januarja in je tudi zavetnik domačih živali. Od izkupička teh darov, ki jih potem prodajo na družbi pred cerkvo, so zadnji 10 let kupovali bakrene plošče, s katerimi bodo sedaj na novo oblekli baročni zvonik. Ob tem pa bo za delo še vsako od 24 gospodinjstev v tej podgorški vasi prispevalo po 25 tisočakov. (Foto: A. B.)

- Največje zlo je zadovoljstvo. (Sofokles)
- Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen na partizane. (Grmič)

Konjsko meso tudi na jedilniku

Posavsko konjerejsko društvo začelo s projektom promocije in prodaje konjskega mesa - Kakovostne značilnosti tega mesa kažejo na nujnost popularizacije za večjo porabo

KRŠKO - Konjsko meso je kulinarčno in prehransko zelo cenjeno v mnogih evropskih državah. Tudi v Sloveniji poznamo tradicijo porabe konjskega mesa v prehrani, čeprav le ta še zdaleč ni tako razširjena, kot bi lahko bila glede na prirejo tega mesa in njegove kakovostne značilnosti. Korak k večji porabi je storilo Posavsko konjerejsko društvo, ki se je odločilo za projekt Promocija konjskega mesa, prvega v Sloveniji.

Društvo združuje rejce hladnokrvnih konj, pokriva pa brežiško, krško in sevniško občino in šteje okoli 130 članov, ki imajo skupaj

Konjsko meso je po biološko-prehranski vrednosti visokovredno živilo s številnimi možnostmi kulinarčne priprave in predelave v zanimive in kakovostne izdelke. Bogato je z beljakovinami in ima sorazmerno malo masti. Maščobnokislinska sestava konjskega maščobe je s prehranskega stališča ugodnejša v primerjavi z govejim lojem, od mineralov pa konjsko meso vsebuje nekaj več železa in več vitamina A, v primerjavi z drugimi vrstami rdečega mesa tudi nekaj manj holesterola. Konjsko meso so nekoč uživali podobno kot druge vrste mesa. Krščanstvo se je uživanja konjskega mesa v začetku smatralo za poganski obred in ga prepovedalo. Te prepovedi in tabuji so v nekaterih deželah še vzrok za previdnost in zadržanost pri uporabi v človeški prehrani.

več kot 400 plemenskih kobil in na voljo 21 pripustnih postaj oziroma plemenskih zrebcev. Do nedavnega so ti rejci prodajali svoje konje pre-

ko naših izvoznikov v Italijo. V zadnjem času, ko se je prodaja na italijanskem trgu povsem ustavila, pa menijo, da je primeren čas za pričetek prodaje konjskega mesa na domačem trgu. Nekaj časa s pomočjo posrednika Kmečke zadruge Krško zrebata prodajajo (od 10 do 14 na dva tedna) mesarju Kruščiču v Ljubljano, ki zaradi kvalitativnih zrebcev plačuje celo 340 tolarjev za kilogram žive teže. Tudi za širšo promocijo in porabo tega mesa so količine živali zagotovljene.

Posavsko konjerejsko društvo tesno sodeluje s posavskim konjerejskim društvom z avstrijske Koroške in kmetijsko-gozdarsko zbornico za Koroško, doseglji pa so že spremembo stališča države na njihovo dejavnost; tako bo drugo leto na Bregah tudi republiška razstava konj. Društvo je kvaliteto

zrebcev izboljšalo s selekcijo, s čimer so zagotovili, da so poleg slovenske hladnokrvne pasme v tipu norika, ki jo je država do sedaj edino priznavala, lani uspeli uvoziti štiri posavske zrebce iz Hrvaške Posavine in glede na rezultate razstave, ki je bila na Bregah septembra 1993, prišli do spoznanja, da je treba tudi to pasmo legalizirati.

Projekt promocije in prodaje konjskega mesa je že dobil zeleno luč ministrstva za kmetijstvo, tako bo del sredstev prispevala država, ostalo pa vse tri občine. Konjerejsko društvo je s podjetjem Domus iz Ljubljane izdelalo idejni projekt, ki je bil že potrjen na državnih ravni, zaradi obsežnosti bo potrebnih več let, njegova skupna vrednost pa je 6 milijonov tolarjev. Razdeljen je v dva dela; prvi je raziskava mesa pod vodstvom prof. dr. Božidarja Zlen-dra iz biotehniške fakultete, sledijo pa izobraževalni programi tako za mesarje kot kuharje, informiranje preko javnih medijev, izdelali bodo izobraževalni plakat, brošuro in zgbanko. T. GAZVODA

Pripomoček za gospodarjenje

Izšel je prvi slovenski katalog kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah - Enotna metodologija

Junija je pri Kmetijski svetovalni službi izšla publikacija z naslovom Katalog kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah v Sloveniji, prva te vrste. Katalog je nastal na osnovi lastnih izkušenj avtorjev in ob pomoči strokovnjakov Kmetijskega inštituta Slovenije, Zavoda za ekonomiko kmetijstva, kmetijskih svetovalcev specialistov za posamezna področja ter številnih domačih in tujih virov.

Katalog 117 strani. Vsebuje uvodna pojasnila o metodologiji in izhodiščih, uporabljenih pri izdelavi kalkulacij, navodila za uporabo kataloga z nekaj primeri uporabe, sledi petdeset kalkulacij s področja pridelave poljščin in krme, prireje govedi in prašičev, vrtnarstva, sadjarstva in vinogradništva, na koncu pa so še preglednice in obrabci, ki jih potrebujemo za načrtovanje na kmetiji. Ker je bil osnovni namen avtorjev, da pripravijo pripomoček za ekonomsko svetovanje na kmetijah, je metodologija izdelave kalkulacij podrejena načrtovanju gospodarjenja na kmetiji kot celoti, ne pa posameznim pridelkom. Kalkulacije za posamezne pridelke so izdelane po metodi spremenljivih stroškov, zato se razlikujejo od kalkulacij polne lastne cene, ki so bile pri nas do sedaj bolj pogosto uporabljene (in imajo tudi drug namen). Zato jih je potrebno tudi drugače razumeti. Ko vse spremenljive stroške odštejemo od prihodka (iztržka za določen pridelok), dobimo t.i. žprispevek za kritje stalnih stroškov, s krajšim izrazom imeno-

vano tudi žpokrpite'. Poenostavljeno rečeno je pokritje tisto, kar kmetu ostane v žepu, potem ko od iztržka za pridelok odšteje neposredne izdatke, ki jih je imel z njim.

S Katalogom kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah smo v Sloveniji dobili prvo publikacijo, ki na enem mestu združuje kalkulacije za širok izbor kmetijskih pridelkov. Ker so vse kalkulacije narejene po enotni metodologiji, so med seboj primerljive, rezultate lahko združujemo in jih uporabimo na primer za proizvodni načrt kmetije. Večja uporabnost kalkulacij je dosežena s tem, da lahko izbiramo različne ravni intenzivnosti proizvodnje, pokritja pa so izračunana pri različnih odkupnih cenah tržnih pridelkov.

Katalog je v osnovi izdelan kot pripomoček svetovalcem za boljše načrtovanje in analiziranje gospodarjenja na kmetijah, uporaben pa bo gotovo tudi za številne druge strokovnjake. Načrtujemo, da bo vsako leto izšla obnovljena in dopolnjena izdaja kataloga. V novih izdajah bomo aktualizirali cene, kalkulacije bomo prilagajali novostim v tehnologiji in jih izpolnjevali, predvsem pa bomo vključevali nove kalkulacije.

Katalog je naprodaj pri Kmetijskem zavodu Ljubljana, Miklošičeva 4. mag. TANJA STRNIŠA
Kmetijski zavod Ljubljana, Oddelek Novo mesto

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Mlado rdeče vino

V prejšnjem članku je bila omenjena nevarnost jesenske ohladike okolja za željeni potek maceriranja grozdja v atmosferi CO₂. Najnižja temperatura, pri kateri še poteka brezračni metabolizem jagod, je 15° C. Trajanje maceracije grozdja je obratno sorazmerno s temperaturo grozdja, npr.: pri 15° C naj traja maceracija 15 do 20 dni, pri 25° C naj traja maceracija 8 do 10 dni, pri 30° C naj traja maceracija 5 do 8 dni.

Različna dolžina maceracije grozdja vpliva različno tudi na fizično stanje grozdja. Spodnje grozdje poka hitreje pod težo vrhnega in čim dalj časa je celo grozdje v posodi, toliko več jagod počni in sok izhaja. To vpliva tudi na samo prešanje drozge, če smo se odločili, da bo naše vino samo iz 100 odst. maceriranega grozdja v atmosferi CO₂, recimo iz samo ene sorte.

Raziskovanja tega postopka so pokazala, da je vino prešane kakovostnejše od samotoka. To je sicer neobičajno v kletarstvu, ker se vedno sviri pred prešanci, da ne bi ogrozili kakovosti samotoka. Jagodna kožica v tem primeru ne sprosti vseh aromatičnih snovi, a so zato bolj dostopne in se z nizkimi pritiski iztisnejo.

Tej tehnologiji očitajo, da predolgo traja od trgatve do povrelega vina. Na videz res, toda kdaj je rdeče vino gotovo? Jabolčno mlečno vrenje ali biološki rzkis vina se nam dogaja in zgodi mnogokrat, a ga sploh ne opazimo. Ta sprememba v kislosti vina bistveno vpliva na kakovost. Včasih se to zgodi šele na pomlad, v aprilu. Če smo vino hranili v polni posodi, opazimo drugačen, mehkejši okus našega rdečega vina in smo zadovoljni, ker se je vino popravilo, dozorelo. Vino, ki je

doživelo maceracijo grozdja v plinu CO₂, pridobi boljše razmere za biološki jabolčno mlečni rzkis, ki se zgodi takoj po končani alkoholni fermentaciji, v nekaj dneh. Takšno vino je v mladosti tudi okusnejše, zato trditev, da traja postopek za "mlado vino" dalj časa in je zamudno, ne drži. Ugotavlja se tudi, da je razmnoževanje kvasovk v moštu takoj po prešanju dosti lažje kot v klasičnem postopku, zadostujejo suhe kvasovke in ni potrebno predhodno pripravljati kvasnega nastavka v pasteriziranem moštu. Dovolj je, da suhe kvasovke namočimo za 20 minut v mladni vodi (40° C) in to raztopino vlijemo v mošt.

Da bi preprečili nezaželjene spremembe grozdja in jagodnega soka, svetujem:

v jeseni, ko je nevarnost gnitja grozdja, mora preteči od zadnjega skropjenja do trgatve najmanj 3 do 4 tedne, da bo vnesemo motečih ostankov škropiv; skrbno je potrebno obratni gnilo grozdje kakor tudi listje od trte, ki ga najdemo med grozdjem;

opraviti je potrebno dnevno kontrolo temperature grozdja in količine CO₂. Temperatura stanja nam bo olajšala določitev datuma zaključka maceracije grozdja v plinu CO₂. Stanje plina CO₂ preverjamo z gorečo svečo. Če se je plin razredčil, ga moramo dodati, sicer tvegamo cikanje grozdja;

dnevna kontrola stanja grozdja nam omogoči, da ga tudi pokušamo in spremljamo stopnjo impregniranosti jagod s CO₂. Jagode namreč vsrkavajo CO₂. S prsti tudi stisnemo vedno nekaj jagod na samem vrhu kupa grozdja. Tako lahko opazujemo, koliko so jagodne kožice omrtvičene, ker samo take spuščajo barvo. Tudi ta podatek pomaga pri določitvi datuma prešanja grozdja.

(Nadaljevanje sledi)
dr. JULIJ NEMANIC

PET ZVEZDIC ŠT. 8

LJUBLJANA - V reviji za umetnost kuhanja in uživanja ob hrani in pijači v okviru projekta Uvajanje zdrave prehrane v vedenjski vzorec Slovencev Marlena Skvarča piše o kakovosti maščob po cvrtju, inž. Marjana Gliha razmišlja o prehrani vegetarijancev, Boris Kuhar priporoča zdravo ovčje meso, Natalija Končina objavlja jedilnike, Dušan Vrtovec pa meša pijače na osnovi ruske vodke. Avgustovska številka Petih zvezdic je spet opremljena s kvalitetnimi fotografijami na prvovrstnem papirju.

DOLENJCI NAJBOLJŠI ORAČI

JABLE PRI TRZINU - Na jubilejnih 25. tekmovanju v oranju na strniščih Kmetijskega poskusnega centra Jable so se med tekmovalci z območja Kmetijskega zavoda Ljubljana najbolj izkazali orači z Dolenjske, natančneje iz Ivančne Gorice. Imeli so najboljšo ekipo ter najboljšega posameznika, Mateja Adamljeta in tudi posameznico, Magdo Kastelic. Tako lahko samozavestno pričakujejo državno prvenstvo, ki bo 8. in 9. septembra v Lendavi.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Brez peteršilja ni juhe

Peteršilj prištevamo med osnovno jušno zelenjavo. V poletnih mesecih liste obrtago, osrednji del pa pustimo, da se ponovno obraste. Konec oktobra z vilasto lopato izkoplje peteršilj s korenino vred in ga zakoplje v toplo gredo ali v klet. Listje peteršilja največkrat zamrzujemo, lahko pa napravimo tudi jušne šopke iz različne jušne zelenjave, ki jih tudi zamrzujemo.

Za zamrzovanje je najbolj primeren domači listnati peteršilj, saj je bolj aromatičen od koderstega peteršilja, ki je primeren predvsem za okraševanje jedi. Svež in odbran peteršilj speremo pod tekočo mrzlo vodo, odcedimo in razgremo po prtu ali po nepotiskanem vpojnem papirju, da se osuši. Osušeni peteršilj zamrzujemo na več načinov. Odvisno od tega, za katero jed ga bomo uporabljali. S pecljev potrgamo lističe, jih drobno sesekljamo, napolnimo plastične posode za led ali majhne vrečke in zamrzujemo. S takšnim bomo lahko potresali jedi.

Za enolončnice in omake pa

peteršilj drobno sesekljamo, nadevamo v posodice za led in zalijemo z vodo. Ko masa zamrzne, iz posodic pobereemo ledene kocke in jih shranimo v večjo plastično vrečko. Narezan peteršilj in jušni šopki se obdržijo v zamrzovalniku do 5 mesecev, peteršilj v kockah pa do 8 mesecev.

Poleg peteršilja shranjujemo tudi zeleno. Gomoljasto ali navadno zeleno gojimo kot jušno zelenjavo in dišavnico. Uporabljamo jo za pripravo juh, omak, zmečkane krompirja, solat in soka. Jedi iz zelene imajo značilno oster okus, zato je poraba manjša. Tako kot peteršilj tudi gomolje zelene jeseni skopljeemo in shranimo v klet ali pa gomolje zamrzujemo. Oprano neoplupljeno zeleno kuhamo 20 minut, da se zmehča. Ohlajene gomolje olupimo, narežemo na kocke in pokapljamo z limoninim sokom, da ne potemni. Zamrzujemo in hranimo jih v plastičnih posodah za zamrzovanje. Obstojna je do 8 mesecev. Za pripravo solate ali pireja zeleno vedno odtalimo.

KMETIJSTVO

ŽAL NE V CELOTI

Bralce, ki so prebrali prispevek o regresiranju obresti za investicijske kredite v kmetijstvu, ki je bil objavljen v eni od prejšnjih števil, obveščamo, da je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sprejelo natečaj. Regresirali bodo le 80 odst. realne obrestne mere ('r') in žal ne v celoti, kot je bilo prvotno objavljeno.

mag. T. Š.

MINISTRSTVO BO ZAHTEVALO POL VEČ

LJUBLJANA - Že zelo zgodaj se je začel boj za denarno pomoč iz državne blagajne v letu 1996. Zainteresirani porabniki so izjemno visoki, če bi jih uslišali, bi se poslovili od stabilizacije in evropske inflacije, ki se jih ob težavah in celo "zrtvah" počasi le približujemo. Kmetijsko ministrstvo je napovedalo kar 43,7 odst. večji zahtevek, očitno po pravilu "zahtevaj veliko, da boš dobil vsaj malo". Kakorkoli: kmetijstvo je v vse večjih težavah in potrebuje državno pomoč, žal gre za veliko denarja za vzdrževanje kmetijskih in gozdarskih služb, ki so po novem na plečih "vsemogočne" države, vse premalo pa za prave subvencije kmetijstvu.

ZNOVOMESKE TRZNICE

Prihaja jesen in prodajalci že ponujajo sadje in zelenjavo v vrečah in zabojčkih po nižjih cenah. V ponedeljek je 15-kilogramska vreča krompirja veljala 600 tolarjev, za kilogram jabolk je bilo potrebno odšteti od 100 do 120 tolarjev. Osrednja ponudba: jajca od 18 do 20, maline 120, breskve 110, čebula 100, hruške 120, paradižnik 100, kumare za vlaganje 200, kumare in slive 200 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so hruške 142, grozdje breskve 115, paprika 100, čebula 105, fižol 250, mandarine 150, nekso paprike 273 tolarjev. Pri deladinju 70, čebula v vrečah po 120, krompir nuda: breskve 130, banane 100, paradižnik 150, grozdje 300, slive 200 in ananas 350 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 177 do tri mesece starih in 44 starejših prašičev. Najbolj so prodali 88 po 300 do 380 tolarjev, starejših pa 18 po 200 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Speče oko se cepi avgusta

Le malokateri kmet ali vrtničar zna dandanes še cepiti sadno drevo. Ta spretnost mu tudi ni več potrebna, saj je mnogo preprosteje v predstavnici kupiti že oblikovano sadiko, ki ima željene lastnosti. Če pa že kdo mora cepiti ali precepiti drevo ali posamezno vejo na njem, naj izbere najbolj enostavno in zanesljivo cepljenje na speče oko. Najboljše čas za to opravilo je v drugi polovici avgusta.

Potrebne je kot britev oster cepilni nož, podlaga (sejanec, M in MM ali vegetativna podlaga za jablano, sejanec ali kutina za hruško, sejanec ali vegetativna podlaga za breskev, marelice, češnje in višnje), cepiči različne zlahtne sorte in vezilo, s katerim zavarujemo in utrdimo cepljeno mesto. Cepiče je v nasprotju s spomladanskim cepljenjem potrebno za avgustovsko cepljenje narezati tik pred tem opravilom, da se morajo cepiči čakati, jih je treba zaviti v vlažno krpo ali shraniti v hladilni torbi.

Cepljenje na oko poteka tako, da najprej na podlagi vrečemo črko okoli cepljenega mesta in v razprtju T zareze, ga je treba pričvrstiti na način odrezan cepič - oko, ki bo pognalo poganek v naslednjem letu. Speče oko je odrezano od vejice tako, da ima precejšen del kamor se podlaga in cepič mužna, kar pomeni, da je rastni kambij aktiven in da se bo cepič skoraj zanesljivo tudi prijel.

Da se vstavljeno oko ne izmakne iz T zareze, ga je treba pričvrstiti z gumi, gumico ali posebno patentno objemko, ki jo uporabljajo zlasti v drevesnicah, kjer gre tudi za čimvečjo hitrost cepljenja. Za pričvrstitje, ki radi smolijo, kar je fiziološka motnja in ne bolezen, je najbolj primerna ploščasta okulacija, ki je nekoliko zahtevnejša operacija. Cepič s spetim očesom ima obliko ploščice, ki jo vstavimo na cepljenem mestu enako okroglo vrezino v lubje podlage in pričvrstimo. V drevesnicah, kjer to delo poteka serijsko, in v avgustu ob njem cepiče običajno pošteno boli hrbet, mora en cepič zadoščati. Ljubljanski vrtničar naj vstavi na podlago več cepičev, saj bo s tem še bolj povečal zanesljivost prijema in cepilnega uspeha.

Inž. M. L.

krka

PE AGROSERVIS
Knafečeva 2
NOVO MESTO
TEL.: 068 321-479

VINOGRADNIŠKA IN KLETARSKA OPREMA

na tradicionalnem MESEČNEM SEJMU

V NEDELJO 27. AVGUSTA
PRED AGROSERVISOM OD 7. DO 12. URE

NERJAVEČE CISTERNE:		PECLJALNIKI:	
101	5.512,00	Ročni	19.312,00
551	9.922,00	El. pogon	34.764,00
801	11.025,00		
1001	12.257,00		
1251	14.332,00		
1401	15.435,00		
1751	15.750,00		
2101	18.081,00		
2501	19.845,00		
3201	23.152,00		
4001	30.318,00		

KADI - PLASTIČNE		BRENTA	
801	1.478,00	3501	3.632,00
1001	1.810,00	5001	4.789,00
2851	3.178,00	7001	8.044,00

VABLJENI V TRGOVINO ZA LJUDI, KI LJUBIJO ZEMLJO!

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Črnomaljski drobir

TEŽKE ŽIVINE - Oni dan so v Črnomlju tamkajšnji krščanski demokrati na široko razlagali, kako bodo v kratkem v Belo krajino poplivali vse, ki v njihovi stranki kaj pomenijo, da jih bodo prosili, naj vendarle rešijo njihove težave z mostom. Glede na to, da "težke živine" potrebujejo poseben prevoz, belokranjski cestarji organizatorjem obiska svetujejo, naj goste popeljejo kar v težkih tovornjakih za prevoz prave živine. Vsekakor morajo biti vozila težja od 5 ton, potem pa od Črnomlja do Metlike čez Novo mesto. Morda bo potem most popravljen že letos.

BELOKRANJCI VSEGA SVETA ZDRUŽITE SE! je geslo, ki sicer močno spominja na polpreteklo zgodovino, vendar znani črnomaljski krščanski demokrat zatrjuje, da nima nič skupnega z delavskim gibanjem, le pripravljaja se, da bi v Belo krajino povabil tudi Belokranjce iz obeh Amerik, Avstralijske in dežel zahodne Evrope. Kotlo pripadnikov dežele belih brez živ, prav veliko pa jih najbrž ni, saj na zemljevidih teh držav zaman išče našo eno Belo krajino, saj je menila na svetu le ena - tista južno od Rodgorja, na sončni strani Gorjancev.

Semiške tropine

DELOVNI OBISK - Glas, da imajo Belokranjci težave z mostovi in obvozi, je segel tudi daleč čez Gorjance, vse do bohinjskega konca. Tamkajšnji ljudje imajo kar nekaj izkušenj s pobiranjem cestarine in so pripravljeni nasvete prosi Semičanom, ki bi imeli tako dobrotno korist. Zbrali bi denar za popravilo razdrapanih cest, ki so jim po razdeljati težki tovornjaki, pa še na javljansko televizijo bodo prišli, saj jih njihova dopisnica, čeprav pripadnik belokranjskega konca, le redkokaj najde. Prostor za zapornico morda že predvideli.

Sprehod po Metliki

V DISKOTEKI GHETTO imajo poseben dogovor. Če se v zgodnjih jutranjih urah pojavijo gostje, se zanje izpraznita mizi, da lahko odlojejo. Najstniki, ki morajo v takšnem primeru zapustiti mehke stole, so tem ne godrnjajo, kajti o "preznanosti" so že bili obveščeni. "Dinorovom" niti vstopnine ni treba plačati.

NA PLAKATIH, KI SO MED TURNEJO MFS Ivan Navratil po Sloveniji vabil na ples, je pisalo, da se srbeče pete igral Silvester Mihelič and Band. V resnici pa sta na razveseljivala le Silvester Mihelič, oče, in Silvester Mihelič, sin. Mlajši Mihelič je to pojasnil tako, da "Silvester Mihelič - to je moj oče, Band - to sem pa jaz."

NEKA METLIČANKA, SICER NEKA METLIČANKA, SICER NEKA obiskovalka poletnih kulturnih prireditev na grajskem dvorcu je ob plakatu, ki je vabil na koncert Stjepana Jimyja Stanića, rekla: "Nisem vedela, da ima Jima brata Stjepana!" Po navedenem je morala biti hudo razočarana, kajti prav gotovo je spoznala, da je Stjepan Jimmy Stanić le sicer 2. septembra. Prijavite se lahko do 26. avgusta v KZ Železnica Semič.

Trebanjske iveri

VLOGA ŽENSKÉ - Direktorica Tatjana Fink, MBA, je na kongresu mizi slovenske televizije o ženski v slovenski družbi znanostno razpravljala, da se da z malo besed veliko povedati. Menila je, da slovenski ženski manjka korajža za izražanje, a tudi podpora družine. Finkova se je, predno se je odpravila na razpis za najodgovornejšo poslovodno funkcijo, o tej funkciji namerno najprej pogovorila z ženo, ki je dobila vso podporo. V tem času je zaposlenih več kot 40 žensk in navkljub moški, po mnenju Finkove, razpisni pogoji niso bili dovolj diskriminirajoči, kakor je za kmeta zemljorajski razlogov naj bi v prejšnji občini s slovesnosti ob 60-letnici občine na posnetku ostale le fotografije roke in del bujne frizure ženskega župana Cirila Punčiča, namesto celotnega portreta župana torzo ni nastal niti predsednika PGD Občine Gorca niti predsednika občinske gasilske zveze Toneta Čučarja, saj sta pohvalila dobro delovanje z županom in Punčiča s tem popihala na dušo, da se ni odvezal občinsko malho občinstvo. Strah, ki je tudi podpredsednik trebanjskega občinskega sveta, sicer dobro ve, kje sta škarjasto platno za take in podobne za-

črnomaljski drobir. Oni dan so v Črnomlju tamkajšnji krščanski demokrati na široko razlagali, kako bodo v kratkem v Belo krajino poplivali vse, ki v njihovi stranki kaj pomenijo, da jih bodo prosili, naj vendarle rešijo njihove težave z mostom. Glede na to, da "težke živine" potrebujejo poseben prevoz, belokranjski cestarji organizatorjem obiska svetujejo, naj goste popeljejo kar v težkih tovornjakih za prevoz prave živine. Vsekakor morajo biti vozila težja od 5 ton, potem pa od Črnomlja do Metlike čez Novo mesto. Morda bo potem most popravljen že letos.

IZ NAŠIH OBČIN

Javno vprašanje

Županu občine Črnomelj in občinskima svetnikoma z Vinice

Krajani Perudine, Bojancev, Ogulina, Drenovca in Vinice sprašujemo zgoraj navedene, kdo je odgovoren za vzdrževanje ceste Vinica - Tribučne na odseku Vinica - Bojanci. Vprašaje postavljamo, ker stanje na omenjenem odseku ceste kaže na to, da je brez lastnika, saj je praktično neprevozna, ker so na njej kanali globoki tudi do približno 30 - 40 centimetrov. Če v proračunu občine Črnomelj ni predvideno vzdrževanje tega odseka ceste, zahtevamo, da na cesto postavite vsaj tablo z napisom "Voziš na lastno odgovornost", oziroma "Gozdna pot". Sicer pa nas tudi zanima, ali je odsek navedene ceste predviden za modernizacijo v naslednjih (20) letih.

"A JE TO"

ČRNOMELJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnomlju bo v soboto, 26. avgusta, ob 22. uri rock koncert skupine "A je to".

SREČANJE BELOKRANJCEV Z VSEGA SVETA

ČRNOMELJ - Predlog belokranjskih krščanskih demokratov, da bi prihodnje leto pripravili srečanje Belokranjcev, ki živijo izven meja naše domovine oziroma izven Bele krajine, bodo njihovi svetniki posredovali vsem občinskim svetom. Z Belokranjci po svetu nameravajo vzpostaviti stik preko ministrstva za zunanje zadeve in slovenske izseljeniške matice ter slovenskih izseljeniških društev v tujini.

OBISK SEJMA V GORNJI RADGONI

Društvo vinogradnikov Bele krajine vabi člane na obisk Radgonskega sejma. Sejem bi obiskali 29. avgusta. Prijave oddajte predsedniku podružnice, najkasneje do 27. avgusta. Vse podrobnejše informacije dobite pri predsednikih podružnic ter pri predsedniku izvršnega odbora Milanu Vajdi. Izvršni odbor

SEMIŠKI VINOGRADNIKI V AVSTRILJI

SEMIČ - Društvo vinogradnikov Bele krajine, podružnica Semič, obvešča svoje člane, da organizira izlet v Avstrijo (Gradiščansko) in sicer 2. septembra. Prijavite se lahko do 26. avgusta v KZ Železnica Semič.

Za krajevne ceste največ polovica

Denarja za letošnji program cestno-komunalnih del v krajevni skupnosti Šentrupert hudo primanjkuje, zato že razmišljajo o podaljšanju krajevnega samoprispevka

ŠENTRUPERT - Bo do letošnjega dneva mrtvih končana mrliška vežica, eden največjih zalogajev krajevnega samoprispevka, ki se bo iztekel konec marca leta 1996? Kar 2-odstotni krajevni samoprispevek plačujejo krajanje v 21 vaseh; KS Šentrupert je po uvedbi nove lokalne samouprave pridobila na račun sosednje šentjanske krajevne skupnosti v sevniški občini še vasi Roženberk in Mali Čirnik. "Le s podaljšanjem krajevnega samoprispevka se naš razvoj ne bo ustavil," poudarja predsednik sveta KS Franc Bartolj.

Po njegovem mnenju bodo zato imeli novi organi upravljanja v Šentrupertu, ki naj bi jih v vseh krajevnih skupnostih v trebanjski občini izvolili do konca letošnjega leta, še posebej odgovorno nalogo, saj bodo morali pripraviti program in izvesti referendum. Njegov uspešen izid je po besedah dolgoletnega tajnika KS Šentrupert Franca Novaka toliko bolj pomemben, ker iz občinskega proračuna ne bo pričakovane prispevka, pa tudi krajanje ne bodo mogli še dodatno prispevati kot doslej. Samo za posodobitev krajevnih cest bi potrebovali 34 milijonov tolarjev, okrog 20 milijonov pa naj bi prispevali krajanje! Letos naj bi asfaltirali okrog 5 km krajevnih cest, zelo pa bodo lahko veselji, če jim bo uspelo smelo zastavljene načrte uresničiti polovično. Posebej bodo prizadeti krajanje redko naseljenih predelov, saj ne bodo mogli zbrati svoje soudeležbe za dolge odseke cest.

Predsednik inž. Bartolj pa je za-

MOJA KOBILA SUZY - Jimmy Stanić je v soboto na enem izmed zadnjih večerov v okviru metliških kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad obrisal prah z nekdanjih priljubljenih starih jazzovskih melodij in svojih šansonov. Znani zagrebški glasbeni veterani je s svojim glasom pa tudi z glasom svoje žene Barbare navdušil številno metliško občinstvo, v veliko podporo pa mu je bila tudi izvrstna spremljevalna skupina Sultans of Swing. Nekoliko slabše mu je šlo le, ko je skušal nasmejati poslušalce s starimi šalami. (Foto: I. V.)

SLOVENSKI OKTET NA METLIŠKEM GRADU

METLIKA - Nastop Slovenskega okteta v soboto ob 20.30 na metliškem gradu bo predzadnja prireditev v okviru Pridi zvečer na grad. Slovenski oktet obstaja že več kot 40 let. V začetku je gojil predvsem slovensko fantovsko petje, danes pa poje vse od korala do del sodobnih slovenskih skladateljev in pesmi s folklornimi motivi iz celega sveta.

Slepi so "otipali" Belo krajino

Na koncu raziskovalnega tabora v Podzemlju so slepi in slabovidni navdušeni obljubljali vrnitev - S tipanjem so si ogledali belokranjsko kmetijo, vrtače in Kolpo

PODZEMELJ - Več kot 30 mladih slepih in slabovidnih iz vse Slovenije je v nedeljo popoldan na zaključni predstavitvi desetdnevnega dela na šestem poletnem raziskovalnem taboru dovoljlo zatrjevalo, da se bodo v Belo krajino še vrnili, saj tako odprtih in prijaznih ljudi, kot so Belokranjci, še niso srečali.

Čeprav je bila skupina slepih in slabovidnih v Beli krajini pravzaprav na počitnicah, so imeli vsak dan zapolnjen z aktivnostmi, razdeljenimi na več delavnic, ki jih je vodilo skoraj 20 mentorjev in spremljevalcev. V tem času so se podrobneje seznanili z belokranjskimi znamenitostmi, seveda predvsem s tipom in sluhom. Tako

so naprimer oblačila belokranjske narodne noše otipali, vrtače kot tipičen kraški pojav v Beli krajini so morali prehoditi po dolgem in počez, s koraki so izmerili in si "ogledali" razporeditev stanovanjskih in gospodarskih objektov tipične belokranjske kmetije. Zelo zanimivo, predvsem za slepe, je bilo spoznavanje reke

odsek asfaltirali takoj, ko bodo zagotovili manjkajoče denarce. Tako naj bi bila v glavnem urejena ce-

• Šentrupert išče svoje razvojne možnosti tudi z vključevanjem v program celostnega razvoja podeželja in obnove vasi. Letos se je zvrstilo že več posvetov o možnostih kmetijstva in o bogati kulturni dediščini, ki si lahko podajata roki pri razvoju turizma; Šentrupertčani niso ponosni le na svojo mogočno župno cerkev, marveč tudi na osnovno šolo dr. Pavla Lunačka, ki si je že pridobila sloves osrednjega kulturnega hrama v kraju in tudi enega najvidnejših v trebanjski občini.

lotna trasa lokalne ceste Šentrupert - Vrh - Hrastno - Hom - Draga - Šentrupert. Tajnik KS Novak pa dodaja pomen vrtnice v Kamnju, ki zagotavlja Šentrupertčanom dovolj kakovostne pitne vode. V težavnem položaju pa so še vedno hriboviti predeli, kjer dobivajo vodo iz nezanesljivega zajetja pod vasjo Ježevce. Razmišljajo, da bi te vasi oz. zaselke napajali s pitno vodo iz Kamnja, le rezervoar bi naj začeli še letos graditi dovolj visoko, na Homu, da bodo cevi vedno polne. P. PERC

Franc Novak

Reševali bi po strankarski poti

Belokranjski krščanski demokrati se čutijo odgovorne za hitrejše reševanje dotrajanega mostu čez Lahinjo - Zaradi obvoza bi radi dokončali cesto Semič - Jugorje

ČRNOMELJ - V sredo, 16. avgusta, je regionalni odbor stranke slovenskih krščanskih demokratov za Belo krajino v hotelu Lahinja pripravil novinarsko konferenco, na kateri so člani odbora predstavili nekaj težav, ki jih ima Bela krajina ta čas na prometnem področju ter napovedali nekatere pomembnejše strankarske akcije v bližnji prihodnosti.

Največ časa so namenili omejitvi prometa oziroma omejitvi nosilnosti na 5 ton preko mostu čez Lahinjo v Primostku, o čemer smo v Dolenskem listu že obširneje pisali.

Zanimivo pa je mnenje belokranjskih krščanskih demokratov, da se čutijo odgovorne za nastale razmere, ki glede na to, da tak ukrep kar za petkrat podaljša transportne

poti med obema belokranjskima središčema, povzroča večjo gospodarsko škodo in omejuje gospodarske tokove med sosednjimi občinami. Svojo odgovornost razlagajo z dejstvom, da je ministrstvo za promet in zveze, predvsem pa njegova direkcija za ceste, v rokah krščanskih demokratov, zato se čutijo poklicane, da za rešitev težav z mostom nekaj storijo tudi sami po strankarski liniji.

Belokranjski krščanski demokrati kot rešitev obvoza predlagajo cesto Semič - Jugorje, ki je nekdanje ime status regionalne ceste, ki ga

• V KANIŽARICI NE BO JEDRSKIH ODPADKOV - Izjava prvaka Slovenske nacionalne stranke Zmaga Jelinčiča, da namerava državna oblast v kanižariškem premogovniku skladiščiti nizko- in srednjeradioaktivne odpadke iz jedrske elektrarne v Krškem, je po mnenju Vlada Starešiniča, predsednika regionalnega odbora SKD, brez strokovnih in drugačnih osnov. Belokranjski krščanski demokrati so na izjavo že odgovorili in jo označili za neumestno predvolilno provokacijo, ki povzroča razburjenje med belokranjskim prebivalstvom, ki mu že tako ni vseeno, da je precej ljudi izgubilo delo v rudniku.

je, ko je bila zgrajena partizanska magistrala, izgubila. Cesta bi regionalni status lahko dobila, če bi uredili in asfaltirali še preostale 3 kilometre, vendar se tu zadeve precej zapletajo. Del makadamskega odseka so lani že začeli urejati, vendar je novomeško cestno podjetje dela ustavilo, češ da so naredili že več, kot je bilo plačano. Kasneje so ugotovili, da je takratna črnomaljska občina celo preplačala

• Priložnost za to, da strankine veljake, ki zasedajo pomembna mesta v omenjenem ministrstvu, poskusijo prepričati o nujnosti popravila mostu, bodo imeli belokranjski krščanski demokrati že kmalu, saj nameravajo v kratkem v Beli krajini gostiti celotni strankarski vrh z vsemi ministri in državnimi sekretarji.

opravljeno delo, že pred tem pa so stroje odpeljali in nedokončano cesto že prerašča trava. I. V.

OČE NEBEŠKI, GLEJ V SV. PETRU

SV. PETER - Zborovska spevoigra pevcev Moškega pevskega zbora Emila Adamiča iz Mokronoga in pevk Ženskega pevskega zbora Svoboda z Mirne "Oče nebeški, glej" je bila osrednja točka nedavnega 3-dnevnega vaškega praznika v Sv. Petru. Na tem so med drugimi nastopili tudi Faraoni in pevka Ivica Percan. Kako so Primorci zvedeli za to spevoigro, avtor in režiser predstave, Stane Peček, nekoliko zagonetno komentira, da pač dober glas seže v deveto vas.

KMEČKI PRAZNIK V ŠENTRUPERTU

ŠENTRUPERT - Tukajšnja kmečka zadruga vabi v petek, 25. avgusta, in v soboto, 26. avgusta, na prireditev v okviru 4. kmečkega praznika v Šentrupertu. V petek bo ob 20. uri revija harmonikarjev in vaških godcev, pred zaključnim zabavnim srečanjem pa bodo prikazali še stare kmečke običaje in opravila: oglarjenje, lončarstvo, tesarstvo, tekmovalci pa se bodo pomerili v žaganju hloda. V soboto bo od 15. do 18. ure potekalo v Šentrupertu tekmovalstvo koscev in grabljenj, ekipe pa bodo tekmovalale tudi v čim hitrejšem sestavljanju lojterskega voza. Direktor kmečke zadruge Maks Kurent pravi, da bodo tudi letos izdali svoje glasilo "Glasnik".

ŽUPANOVA MICKA - Dramski skupini na taboru slepih in slabovidnih v Podzemlju je v desetih dneh uspelo, da so za zaključno prireditev na oder postavili Linhartovo Županovo Micko. Ne le, da se je bilo treba naučiti besedilo, tudi kam se je treba postaviti in kam obrniti, je bilo treba vaditi, saj Draga (levo), ki je igral Anžeta, ne vidi popolnoma nič. Malo mu je sicer pomagala Micka (Brigita), skupaj z ostalimi člani ansambla pa sta do solz nasmejala podzemeljsko občinstvo, med katerim je bil tudi metliški župan Branko Matkovič in ravnatelj tamkajšnje šole humorist Toni Gašperič, ki je udeležene tabora nekaj dni pred tem zabaval celo deževno dopoldne. (I. V.)

IZ NAŠIH OBČIN

Glasovanja o zaupnici ni bilo

Različni mnenji o trasi ceste Kočevska Reka-Osilnica in to zaradi vodne vrtine

OSILNICA - "Če menite, da sem s pismom Ministrstvu za promet in zveze kršil občinski statut in prekoračil pooblastila, glasujte o moji zaupnici," je na zadnji seji občinskega sveta Osilnica, ki je bila 16. avgusta zvečer, predlagal predsednik sveta Jože Štivec. O pismu so razpravljali, o ponujenem odstopu pa sploh ne, pač pa so sklenili, da bodo povabili predstavništvo Ministrstva za promet Lidijo Kegljevič, naj bi jim čimprej pojasnila svoje strokovno mnenje o tej zadevi.

Predsednik občinskega sveta Jože Štivec je 19. julija v pismu, naslovljenem na Ministrstvo za promet, med drugim zapisal, da je občinski svet med obravnavo PUP (prostorsko ureditvenih planov) za Obkolp-je med drugim sklenil, naj se v odlok

pelje od Čačiča do Osilnice in tistega, ki zavije od Čačiča k Ribjeku in nato po obstoječi cesti do Osilnice. To je opozoril zato, ker je na trasi Čačič-Osilnica napravljena vodna vrtina, zaradi te trase ceste pa bi bil ta vodni vir lahko ogrožen. Prav zato naj bi proučili tudi traso Čačič-Ribjek.

Župann Anton Kovač sje med drugim dejal, da se zaradi te pobude in potrebne izdelave dokumentacije za cesto Čačič-Ribje (za Čačič-Osilnica je izdelana) lahko gradnja ceste zavre za leto ali več let. Razen tega ni še ugotovljeno, kakšna bo voda iz omenjene vrtine in da je vsa voda na območju občine bolj ali manj oporečna. Menil je, da sklep sveta ni bil tak, kot ga je predstavil predsednik in da bi lahko poslal ministrstvu le svoje osebno

mnenje, ne mnenje-dopis z žigom občine Osilnica. Po njegovem prepričanju je potrebno tudi pospešeno nadaljevati z deli na cesti Kočevska Reka-Osilnica.

Predsednik Štivec pa je spet pojasnil, da ni poslal dopisa brez vednosti ostalih, saj ga je dal, predno ga je poslal, prebrati tudi županu itd. Zadeva se je zaključila tako, da noben ni podprl predloga o glasovanju o zaupnici in sprejetju že zgoraj omenjenega sklepa.

J. PRIMC

• **ŠE GRB IN ZASTAVO** - Občinski statut bodo dopolnili tako, da bodo vanj vnesli še, kakšen je grb te najmanjše slovenske občine in kakšna zastava. Država je najmanjši občini dodelila za njeno letošnje poslovanje 1.550.000 tolarjev. Del tega denarja bodo porabili za nakup računalnika, tiskalnika in telefaksa, preostali denar pa bodo shranili in si z njim skušali urediti občinski urad. Zdaj namreč gostujejo v prostorih Ljubljanske banke. Hkrati z občinskimi prostori bodo reševali še več drugih zadev. Procučiti je treba možnost za uvedbo pouka za štiri razrede osnovne šole. Za to pa potrebujejo še en razred in še eno učiteljico. Odločitve o tem je potrebno sprejeti še ta mesec. Koncesijo za opravljanje dimnikarskih storitev so zapuili domačinu Marjanu Šercerju in se tako odrekli uslugam dimnikarjev iz Kočevja. Za sodnika porotnika Okrožnega sodišča so končno le izbrali Nedeljka Pojeta, v odbor za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada pa so imenovali Marjana Kovača, Jožico Šerbec in Stanka Štimca.

vneseta obe inačici bodoče cestne povezave Kočevska Reka-Osilnica, se pravi tiste, ki na zadnjem odseku

KMETIJE ZAHTEVAJO PREVEČ?

OSILNICA - Zapisnika o škodi po divjadi ne podpiše skoraj noben kmet. Kmetje zahtevajo na primer za dva ara krompirišča odškodnino, koč da so ob 450 kg krompirja, čeprav takega donosa na Osilniškem nikoli ni bilo. Podobno je pri koruzi, so ugotovili na zadnji seji občinskega sveta. Menili pa so tudi, da ni prav, da je član občinskega sveta, ki je zadovoljen za lov in ribolov, hkrati gospodar in cenilec škode pri lovski družini. Ne more namreč hkrati zastopati interese lovecev (kar mora kot član lovske družine) in kranjov (kot član občinskega sveta). Večina pa je poudarila, da morajo kmetje dobiti škodo pravično povrnjeno.

MIRTOVŠKI ŠRATELJ PRAVI:

"Okoli Osilnice pridno vrtajo za pitno vodo, če bodo imeli srečo, pa bodo naleteli na nafto."

KAKO PRENOVITI MESTNO JEDRO KOČEVJA? - V prostorih KS Kočevje so minuli četrtek odprli razstavo "Koncept prenove starega mestnega jedra", ki bo odprta še do 8. septembra. Avtor zamisli oz. skic je domači mladi arhitekt Bruno Urh. Predstavil je zamisli o novem mostu preko Rinže, novi zgradbi knjižnice in o novem podstavku za Jarmov kip "Dekle s piščalko", ki naj bi bil tak, da ne pridipravno ne bi dopuščal dostopa do kipa in s tem ponovnega poškodovanja. Na otvoritvi razstave je kočevski župan Janko Veber poudaril, da je potrebno dati možnost za uveljavljanje domačim mladim strokovnjakom; predsednik Društva arhitektov Slovenije Miloš Florjančič pa, da bi z uveljavitvijo Urhových zamisli mesto dobilo novo, lepšo podobo. Arhitekt Urh, ki je rojen leta 1968, je dobil že kot študent več priznanj in nagrad na mednarodnih predstavitev svojih arhitektnih zamisli. Na fotografiji: z otvoritve razstave, z očali arhitekt Urh. (Foto: J. Primc)

20. sejem suhe robe in lončarstva

Jubilej sejma in organizatorja

RIBNICA - Prihodnje nedeljo, 3. septembra, bo v Ribnici potekal že 20. tradicionalni sejem suhe robe in lončarstva. Proslaviti jubileja sejma bodo pridružili tudi proslavitev visokega jubileja organizatorja sejma, Turističnega društva Ribnica, ki praznuje 90-letnico obstoja.

Po otvoritvi sejma bo povorka, v kateri bodo poleg krošnjarjev, narodnih noš, zdomarjev, piščalkarjev, pevcev, godbe, gobarjev, kinologov in še nekaterih drugih letos prvič tudi stari kmečki vozovi, na katerih bodo predstavljena vsa potrebna orodja za posamezna kmečka opravila. Izrazito etnografsko obarvan jubilejni sejem bodo letos popestrili z razstavo in prikazom izdelovanja idrijskih čipk ter prikazom izdelovanja belokranjskih pisanic in vezenin v Miklovi hiši. V času sejma bosta tudi čebelarstva in gobarska razstava ter razstava malih živali. V Miklovi hiši bodo obiskovalcem na ogled portreti ribniških mož pokojnega glasbenika in fotografa F. Modica in razstava 20-ih umetniško oblikovanih plakatov vseh dosedanjih sejmov, v Ideal centru pa bo rezbarska razstava del Draga Košmrlja ml. iz Sodražice.

Ob 10. uri bo za gradom državno prvenstvo v dresuri športnih psov, ki jo bo organiziral Kinološko društvo Ribnica, ob 16. uri pa bodo na Marofu karaoke z Dejo Mušič ter nato zabava z ansamblom Avia band. Zadave ne bo manjkalo. Prireditev, na kateri bo letos nekoliko manj trgovcev z raznovrstno robo, kot je bilo to dosedaj, se bo pričela že v soboto z nastopom Pop designa na Marofu.

M. L.-S.

ROCK KONCERT V RIBNICI

RIBNICA - V soboto, 26. avgusta, ob 20. uri bo v ribniškem gradu na odprtem rockovski koncert, na katerem bodo nastopile 4 skupine in sicer: Korozija iz Ribnice, Prulers iz Ljubljane ter Pip in Easytop iz Kočevja. Prireditelji vabijo vse obiskovalce na sobotni žur, ki bo trajal do 3. ure zjutraj.

Delo mladih skoraj ničvredno

Povpraševanje mladih po delu med počitnicami je dvajsetkrat večje od ponudbe - Žalostno in sramotno

RIBNICA - V študentskem servisu v Ribnici, ki pokriva občine Ribice, Kočevje, Loški potok, Osilnico in delno tudi Velike Lašče, so do sedaj izdali že preko tisoč napotnic za delo študentov in dijakov med počitnicami. Kljub temu mnogo mladih dela ni dobilo, saj je ponudba del dvajsetkrat manjša od povpraševanja. Temu primerne so tudi cene dela, ki pa zato mečejo slabo luč na delo in možnosti poštenega zaslužka.

"Najnižja postavka študentskega servisa v Ljubljani je 350 tolarjev na uro, pri nas pa mladi prejema jo povprečju okoli 160 tolarjev. To je izredno žalostno in že kar sramotno, saj je počitniško delo za mnoge mlade njihov prvi stik z delom oziroma neko uradno institucijo. Na podlagi prejetih zaslužkov si pač ne morejo ustvariti dobrega mnenja o delu in poštenem načinu zaslužka. Prej nasprotno! Ustvarijo si lahko mnenje, da ima tisti, ki dosti dela, malo denarja," pojasnjuje Darja D. Hafnar, ki študentski servis v Ribnici vodi že deveto leto. Njena zasluga je, da je študentski servis, ki se je letos preselil na novo lokacijo, na Gorenjsko cesto 7, v Ribnici sploh obstal.

Mladim delo v večini primerov priskrbijo starši, tako da jim servis izda le napotnico za delo. Po tem se ribniški servis razlikuje od matičnega študentskega servisa v Ljubljani, kjer si mladi sami iščejo delo. "To je posebnost Ribnice, kjer je osnovni temelj za sodelovanje zaupanje, kateremu pa se, žal, nekateri delodajalci izneverijo," pravi Hafnarjeva in dodaja, da so imeli

Darja D. Hafnar

letos kar precej primerov, ko so zasebniki, s katerimi tudi največ sodelujejo, saj je družbenih firm vedno manj, preko študentskega servisa dobili ustrezne delavce, po katerih so prijavili potrebe, niso pa izpolnili svojega dela obveznosti do servisa. Študentu ali dijaku so po opravljenem delu plačali "na roko", čeprav bi lahko stroške za zaposlenega preko študentskega servisa prikazali med materialnimi stroški. Tako so imeli napotnico servisa samo za zavarovanje pred inšpekcijskimi službami, dejansko pa so imeli delavca zaposlenega na črno.

M. L.-S.

OPOZORILO POLICISTOV

RIBNICA - Policijska postaja Ribnica ob skorajšnjem izteku šolskih počitnic opozarja vse voznike na previdnejšo vožnjo, ki naj bo še toliko večja v prvih šolskih dneh. Vsi vozniki naj upoštevajo, da je v Ribnici šola tik ob najbolj prometni ribniški cesti in da je mladih nadobudnežev, ki se tega še ne zavedajo, zelo veliko.

Loški potok "okupiran" z gradnjo ceste

Kmalu velika pridobitev

LOŠKI POTOK - 5. avgusta je začelo cestno podjetje Ljubljana dovažati stroje na traso ceste Loški potok - meja z občino Loška dolina in v teh dneh je že več kot polovica 5.300 m dolge trase v grobem razširjena. Z županom skoraj ni mogoče govoriti zaradi prezaposlenosti, zato smo se pogovarjali kar na delovišču z vodjem gradbišča inž. Repovžem in tajnikom krajevne skupnosti Bambičem.

Bambič pravi: "Z deli cestnega podjetja smo izredno zadovoljni. Potekajo hitreje, kot smo prvotno načrtovali. Z lastniki, ki jim bo cesta odvzela nekaj zemlje, ni nobenih težav. Prav tako smo uspešno uredili deponije, ki so v kraških vrtačah, zasipavamo pa stari kamnolom, ki ga bomo tudi sanirali. Cestišče bo široko 6 m in računamo, da bodo dela končana do konca septembra, torej v dobrih 50 dneh. Pričakujemo tudi, da bo občina Loška dolina asfaltirala del te ceste v dolžini približno 1,5 km, klanec ali prelaz preko Bloščka pa bo zaenkrat ostal makadamski. Investicija je za občino velik zalogaj, bo pa izpolnjena dolgoletna želja in nujna potreba, saj moram reči, da še pred letom dni o tem nismo niti sanjali." Tudi vodja delovišča inž. Repovž se je pohvalil z odlično organiziranostjo s strani krajevne skupnosti in občine.

Sicer pa občina in agrarna skupnost Retje načrtujeta asfaltiranje priključka na to gradnjo iz vasi Retje v dolžini dobrega kilometra. Sredstva bo agrarna skupnost pridobila s sanitarno sečnjo nekdanjih nacionaliziranih vaških gozdov, znaten delež pa bodo primaknili vaščani.

A. KOŠMERL

VOLITVE IN IMENOVANJA

KOČEVJE - Na zadnji seji občinskega sveta so bili v komisijo za romska vprašanje imenovani: Bogomir Štefanič, Borut Hočevar, Margeta Orel, Boris Zupanc, Franc Rupnik, Brane Arko in Ciril Jasenc.

Ni bil izglasovan predlog o soglasju, da bi bila Marjana Ačimovič imenovana za ravnateljico Vzgojno-varstvenega zavoda Kočevje, v svet tega zavoda pa sta bila imenovana Miran Novak in Danica Kaplan. K že prej imenovanim 40 porotnikom Okrožnega sodišča Ljubljana pa so jih imenovali še 8.

Drobne iz Kočevja

RINŽA CVETE - Kljub dežju se Rinža še ni kaj prida opomogla. Se vedno je zelena, sluzasta mlakuža. Pri krajevni skupnosti ugotavljajo, da je to predvsem zaradi preobilice dušičnih snovi, se pravi predvsem gnojil, ki jih dež spira s kmetijskih površin v Rinžo. Nekaj pa naj bi k temu pojavu pripomoglo tudi dreve in grmovje, ki raste ponekod tudi že kar iz škarpe korita Rinže, odpadlo listje gnije v vodi, korenine pa se zajedajo v škarpo in jo uničujejo.

UNIČEN ZNAK - Pred mostom oz. brvjo pri Mlakarju je bil še pred kratkim prometni znak, da je preko mostička prepovedana tudi hoja. Očitno zato, ker je mostiček dotrajal in je nevaren. Kljub temu pa preko njega hodi vsak dan veliko odraslih in tudi solarji; na srečo doslej še ni bilo nesreče.

POSLEDICA ŽEJE - Po mestu je razen drugih odpadkov tudi precej pločevink. Če veča pa jih plava v Rinži pri cerkvi, mostu, tržnici in Likovnemu salonu. Ob vikendih in namreč mladina zaradi nočnih razgrajanj žejna, prazno embalažo z zmeče naokoli, največ v Rinžo, ki mestu ni več v okras, ampak v stramoto.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj Rinža tako lepo cvete?
- Ker jo dobro gnojimo.

Ribniški zobotrebci

MORANE NI VEČ - Šele pred dobrim mesecem in pol smo zapisali, da bo čas pokazal, kako bo štajarska pogrebna družba Morana "zajavela" v tradicionalnem, ribniškem okolju. Glede na to, da Morana zapušča oziroma je menda že zapustila v Ribnici najete prostore, bi lahko rekli, da je čas glede tega že pokazal svoje, pa čeprav od Moranine prisotnosti v Ribnici nista minila niti dva meseca.

ŠIRITEV PONUDBE - V centru Ribnice, na Šeškovi ulici, je gostinskih ponudb v izobilju. Ulica se makodane začne in konča z gostilno, kar pa gostince sili v kvalitativno in pa širšo ponudbo. Tako v teh dneh Pri Pildarju prenavljajo kuhinjo, lastni bistroja Pap pa nameravajo gostinstvo ponudbo razširiti tudi na prostore, v katerih je bila nekdanja trgovina z ribiško in lovsko opremo, ki so jo pred meseci zaradi nedostopnosti zaprli. Kvalitetnim gostinstvom nam še vedno gre in bo šlo dobro. Tega se zavedajo tudi v gostilni Mi-Tega, ki za prihodnje leto načrtuje heli, ki za prihodnje leto načrtuje odprtje zimsko-letnega vrta. Ob vseh novostih, katere gostinci morajo načrtovati in za katere občani še ne vedo, pa vsaj nekateri upajo, da jim bodo prinesle tudi tisto, kar jim je najbolj všeč, in sicer v Ribnici, lja povsod drugod, razen v Ribnici, za nekaj čisto normalnega in običajnega: da bodo lahko ob nedeljsko družino odšli na nedeljsko kosilo v eno izmed ribniških gostiln!

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Kaj meniš o zagnani prenovi sakralnih objektov v bližini in daljini okolič?

- Da ne bi bilo napačno, če bi nekaj več naredili tudi za odpiranje novih delovnih mest, saj je našim območju največ brezposelnih.

Sevniški paberki

PO GOBCIH - O tem, da je denarja za šport v občinski malhi premalo, verjetno soglašajo vsi aktivni športniki in tudi številni njihovi privrženci. Pravijo, da sedanji proračunska postavka za šport, tudi po malem zreali priprave politikov in strank na prihodnje volitve, kodo bodi pri ljudeh bolj vzgale elektrarne potrebe; voda in boljše ceste. Toda tudi znotraj športne hrenenje se ta navidezna enotnost teniš ob razpravi, kako razdeliti to pičlo športno pogačo, brž razblini. Zlasti oster in do sevniških rokometišev tudi piker je glavni trener sevniških karateistov Jurij Orač. Pravi, da so karateisti že v Evropi, rokometiši pa še kar naprej na zahodu, denarja dobijo pa daleč več. Zatrjuje, da Sportna zveza Sevnica deluje in deli denarj dobiva po domače, da rokometiši dobivajo denar celo za treninge, "mi pa si moramo še sami plačati, da dobimo kakšno na gobec". In če športna zveza ne ceni dovolj njihovih rezultatov, za nekaj dovolj njihovih dohodov, zakaj je tako makadamska dohodov obetavnih in mladih sevniških atletov, na čelu z Robertom Grozjakom in Petro Radišek?

POLICIJSKI PIKNIK - Na sevniški policijski postaji so policisti konec preteklega tedna navkljub muhastemu vremenu izkoristili kometičev okolice stavbe izkoristili piktivno s prijetnim. Policijski piknik niški in menda celo posavski policisti ki ga je organiziral najstarejši policisti in menda celo posavski policisti Tone Uranjek, je minil v prijetnem vzdušju. Policisti so urejali lokalne jedli in pili za svoj denar. Upajo pa, da ne bodo tako židane volje dovoljo lepše podobe policije v mestu tu bolj prizanesljivi do denarnih dirkačev na dveh ali štirih kolesih, ki so že začeli divjati po sevniških ulicah, kot da bi se igračkali s svojimi in tuji življenji.

Jelovec nad Orešjem vse bolj umira

Ena redkih svetlih točk in upov, da prihodnost tega zaselka le ni tako črna, je domačija Zalezinatovih - Bodo preživeli tudi s pomočjo rastlinjaka vodnih rastlin?

JELOVEC NAD OREŠJEM - Zaselek Jelovec se razprostira nekako na 400 metrov nadomsorske višine zahodno od Orešja nad Sevnico, od Pekovskega do Podgorskega grabna. Od nekdanjih devetih domačij so štiri že propadle, dvema pa se obeta podobna usoda, ki je tako značilna za t.i. demografsko ogrožena območja.

Na hiši Zalezinatovih je tablica, kjer piše, da je tod, v dolini potoka Sevnica in na sosednjem hribovju razpotegnene vasi Orešje, s pripadajočimi zaselki Hudo Brezje, Jelovec, Krakovo, Pececlj in Pekel, številka 27. Domačija Zalezinatovih je ena tistih, ki bodo, kot vse kaže, preživele to nezadržno praznjenje podeželja. 79-letna mati Alojzija je zadovoljna, ker je podjetni 58-letni sin Vinko znal prepričati sinova Iztoka in Dejana, da bosta ostala v teh hribih pod vnožjem Lisce, tako blizu (okrog 7 km) in hkrati daleč od Sevnice. Mlajši 30-letni sin Dejan, po poklicu kmetijski tehnik, si je sicer pred šestimi leti poiskal debelejši kos kruha kot šofer v Avstriji, toda le zato, da bi doma hitreje uresničili načrte, ki utegnejo pomeniti za njegovo mlado družino in morebiti tudi za bratovo pomemben vsaj dodaten, če že ne edini, vir dohodka. Zalezinatovi so namreč postavili tod 10 krat 6 metrov velik rastlinjak za vodne rastline. Dejanovo podjetje Lokvanj, d.o.o., že zdaj vzgaja v rastlinjaku 32 vrst

različnih vodnih rastlin nizozemskega porekla, uvoženih iz Nemčije. Cene se gibljejo od 310 tolarjev za najcenejši ciprski saš in širokolistni rogov pa vse do 1.800 tolarjev za

PEKOVSKI GRABEN PRESIHA - Odkar so zgradili zajetje za sevniški vodovod v Orehovcu pod Lisco, pravijo domačini, da Pekovski graben, ki je nekaj gnal dva mlinska kamna, v sušnih obdobjih skoraj presahne. Pred preveč radikalnim zajetjem pred kakšnimi 15 leti so namerili, po besedah Zalezinatovih, v najhujši suši pretok Pekovskega grabna okrog 20 litrov v sekundi. Pobočje Potočnika pod Orehovcem, kjer je bilo prej vse polno studencev s kristalno čisto studenčnico, se vse bolj suši. Pekovski potok je dajal dobro pitno vodo in je bil od nekdanj pomembno drstišče rib. Zalezinatovi so si za svojo domačijo in rastlinjak (na posnetku je tudi Vinko Zalezina, upokojeni strojni inženir, ki ga je sprojektil) zgradili na svoji zemlji 32.000 litrov velik vodohram,

določene vrste lokvanjev. Inšpekcije so družinskemu podjetju Lokvanj po pregledu kopice papirjev konec maja letos izdale uporabno dovoljenje in prve rastline bodo lahko kmalu našle kupce, ki se pri urejanju okolice svojih stanovanjskih hiš zgledujejo po zahodnjakih.

P. P.

Likvidnostne težave v Posavju vse večje

Najslabše v krški občini

KRŠKO - Po podatkih o blokiranih žiro računih gospodarskih pravnih oseb v letošnjem letu, s katerimi razpolaga Agencija za plačilni promet, nadziranje in informiranje, podružnica Krško, je razvidno, da se likvidnostne težave posavskega gospodarstva tudi letos stopnjujejo. Povprečni znesek blokiranih računov se je iz meseca v mesec stopnjeval, julija je bil 3.809 milijonov tolarjev, žiro račun pa je imelo blokiranih 150 pravnih oseb. Povprečni znesek blokade konec julija je bil kar za 70 odst. višji kot na začetku letošnjega leta. Povprečni znesek blokade je v letošnjih sedmih mesecih znašal 2.775 milijonov tolarjev in je bil za 61,1 odst. višji od povprečnega zneska blokade v celem lanskem letu.

Pri 18 podjetjih v družbeni lasti je vrednost blokiranih žiro računov dosegla 3.213 milijonov tolarjev, kar predstavlja skoraj tri četrtine celotnega zneska blokiranih žiro računov v gospodarstvu Posavja. Pri 129 podjetjih v zasebni lasti je vrednost blokiranih žiro računov znašala 544 milijonov tolarjev, v treh podjetjih v mešani lasti pa je bila vrednost 52 milijonov tolarjev. Med posameznimi posavskimi občinami po višini povprečnega zneska blokiranih žiro računov v juliju, kar pa velja tudi za celo letošnje leto, izstopa gospodarstvo občine Krško.

T. G.

PLESALCI SPET TEKMUJEJO

KRŠKO - Posavski plesni klub Lukce začenja s tekmovalno sezono v soboto, 26. avgusta, in v nedeljo, 27. avgusta, ko bo v organizaciji plesnega kluba Urška mednarodno odprto prvenstvo "Ljubljana open 95". Tekmovanja se bosta udeležila tudi dva para Posavskega plesnega kluba Krško mladinski par Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar ter pionirski par Marko Babič in Sanja Antolič.

K.U.T. GAS SE PREDSTAVI

KRŠKO - Skupina K.U.T. Gas se bo s projektom Erotika prvič v celoti predstavila na Noči v Krškem, ki bo na stadionu Matije Gubca v Krškem, v soboto, 2. septembra, od 17. ure naprej. Na prireditvi bodo K.U.T. Gasu ob strani stali številni glasbeni prijatelji: Soča Blues Band iz Kobarija, Orleki iz Trbovelj, Demolition Group iz Ljubljane, Peter Lovšin s svojimi Vitezi obložene mize iz Ljubljane, ki prav tako promovira izid nove zgoščenke. Med prireditvijo bo modna revija pod taktirko Saša Hribarja.

T. G.

Srečanja izgnancev na Žejnem se je udeležil tudi Branko Bogovič, predsednik društva izgnancev Dobova.

Izgnanci se pripravljajo na shod v Brestanici

Še zadnje opozorilo

ŽEJNO - Praznik krajevne skupnosti Čatež je bil tudi priložnost za srečanje izgnancev, ki sta se ga udeležila tudi predsednik upravnega odbora Društva izgnancev Slovenije Vlado Deržič, ki je tudi predsednik skupščine KS Čatež, in Branko Bogovič, predsednik društva izgnancev Dobova. Slednji je v govoru med drugim opozoril tudi na zaskrbljujoč pojav polarizacije slovenskega naroda, ker se s sedanjimi delitvami odpirajo stare rane medvojnega sovraštva in delitev.

Društvo izgnancev pripravljajo svečano proslavo ob 50-letnici vračanja iz izgnanstva in 50-letnici zmage nad neofašizmom 17. septembra v rajhenburškem gradu. Kot je povedal Vlado Deržič, pričakujejo okoli 5.000 izgnancev, ki bodo še zadnjič pred obravnavo zakona v parlamentu opozorili na svoje zahteve in pravice, ki niso priznane niti štiri desetletja po vojni. Prisotnost na proslavi v Brestanici je že potrdil tudi predsednik državnega zbora Jožef Školč in predstavniki strank, zato bo to tudi priložnost za vpliv na politike, da v parlamentu v jeseni, ko bo v tretjem branju zakon o žrtvah vojnega nasilja, dobili večino in zakon ne bo odvisen od udeležbe, kot je bilo to v drugem branju, ko je za glasovalo 27, proti pa 24 poslancev.

T. G.

Kostanjevica v slepem črevesu

Grozi katastrofa zaradi oporečne vode - Kdo spetkari z obvoznico? - Ceste nacionalna sramota - Obljube za urbanistični načrt otoka stare 40 let - Zdravnika med vikendom ni

KOSTANJEVICA - Kostanjevico pogosto opevamo in hvalimo, da je turistični biser, da ima nešteto potencialov, tako naravnih kot umetnih, ki bi lahko privabili mnoge turiste in dali pečat kraju in življenju ljudi ob Krki, vendar pa takšno sijočo podobo kvarijo številne težave, ki življenje ljudi celo ogrožajo, "za ureditev osnovnih stvari pa si mora človek zbrati pete in jezik."

Inšpekcijske službe so prepevedale uporabo vode, ki je oporečna in zato grozi zaprtje pip. Zaradi zastarelega in dotrajanega vodovodnega omrežja Kostanjevici grozi katastrofa, in kar je še bolj skrb vzbujajoče: občinski proračun postavke, ki bi omogočila obnovo vodnega sistema v Kostanjevici, nima. To je bil eden od razlogov, da je predsednik sveta krajevne skupnosti Milan Herakovič sklical sestanek predstavnikov strank in treh svetnikov v občinskem svetu.

Res je, da v Kostanjevici referendum za novo občino ni uspel, za kar je kriva tudi nezadostna obrazložitev države o posledicah in delovanju novih občin. Zato so se pred referendumom pletle najrazličnejše govornice - marsikje je samo omemba nove občine pomenila poseg v sršenje gnezdo. Danes pa se v Kostanjevici že pojavljajo zahteve po samostojni občini, saj je nezadovoljstvo s sedanjo veliko, od ureditve največjih predvolilnih obljub pa ni niti sledu. Po več kot pol leta status krajevnih skupnosti še vedno ni urejen. Čeprav je dala krajevna skupnost Kostanjevica na prvotni osnutek statuta, (ki, mimogrede, še vedno ni sprejet, prav tako pa občinski svet še nima predsednika), vrsto pripomb, saj KS brez določenih pristojnosti ne potrebu-

jejo, in niti s popravkom statuta v krajevni skupnosti niso zadovoljni. Obvoznica je tema, iz katere se pogosto kuha predvolilni golaž, ki pa je tudi zelo drag. Tako so pred volitvami nekateri že postavljali količke, lani je bil sestavljen celo urnik dela, a se je spet zataknilo, čeprav je občina obljubila, da do konca tega leta uredi vso dokumentacijo in odkup zemlje. Če je ministrstvo za promet in zveze pred časom to obvoznico postavilo na drugo prednostno mesto, pa so jo veliki apetiti po cestah porinili za 9 mest navzdol. S tem je povezana tudi bencinska črpalka, saj je sedanja muzejski primerek, a je še vedno v uporabi, zato ni čudno, da je nerentabilna, kar postavlja pod vprašaj tudi novo črpalko.

Prav tako se že desetletja dolgo vleče izdelava urbanističnega načrta. Če so lani tekale aktivnosti okoli prostorskega plana in ureditvenega načrta, pa se je spet zataknilo

OKTOBRA TEMELJNI KAMEN ZA ŠOLO

BREŽICE - Čeprav naj bi temeljni kamen za srednjo ekonomsko šolo položili že v juliju, bodo storili šele v začetku oktobra. Tako se bodo pripravljala dela začela letos, ostalo pa prihodnje leto.

NA VALOVIH KRKE - Kostanjevica je v soboto popoldne in zvečer na pobudo gostilne Kmečki hram in zlatarstva Kranjc gostila 26 harmonikarjev iz Posavja, Dolenjske in Ljubljane, ki so se predstavili na splavu na Krki, največ pozornosti in presenečenja pa je požel najmlajši udeleženec 6-letni Tomaž Ravbar iz Cerovca pod Gorjanci. Povabili so tudi svetovnega prvaka v diatonični harmoniki Lupinca, ki se tega družabnega srečanja zaradi prezasedenosti ni mogel udeležiti, je pa svoj obisk napovedal za november. Obiskovalci so lahko prisluhnili tudi kostanjeviški godbi, ansamblu Labod in se popeljali s kočijami po kostanjeviških ulicah, poskušali so dobrote aktivna kmečkih žena Pod Gorjanci, kulinariko Kmečkega hrama in tudi vino Vina Brežice. Prireditve naj bi postala tradicionalna. (Foto: T. Gazvoda)

TERME ČATEŽ ŠE Z NOČNIM ZABAVIŠČEM

ČATEŽ - Čateške Toplice bodo v petek, 25. avgusta, bogatejše še za en objekt, ki bo še dopolnil bogato ponudbo. Ob 21. uri bodo namreč svečano odprli nočno zabavišče Club Termopolis.

razsvetljuje v vseh vaseh, čeprav tudi še ni v celoti urejena v vasi Čatež. Ker so v dosedanjem razvoju KS preveč zastopali vasi Prilipe in Dvorca, bo v naslednjih dveh letih nujno potrebno dati tem vasem večji poudarek. Seveda pa pri tej krajevni skupnosti ne moremo mimo Term Čatež, ki dajejo tem

• Na svečani seji krajevne skupnosti Čatež ob Savi, ki je bila v soboto, 19. avgusta, v domu Žejno, so podelili priznanja krajevne skupnosti za leto 1995. Prejeli so jih Anton Pungercič iz Žejnega, Ignac Slakonja s Čateža, Alojz Skrabl iz Čateža, Rudi Knitt iz Sobenje vasi in Borut Mokrovič iz Rigonc pri Dobovi.

krajevni v celih brežiški občini posebno mesto v Sloveniji, saj so po številu nočitev na drugem mestu; takoj za Portorožem ter pred Ljubljano, Bledom in Kranjsko Goro.

T. GAZVODA

pri občinskem proračunu, saj postavka za financiranje urbanističnega načrta ni uvrščena vanj. Kljub

• In še na eno težavo so opozorili na seji iniciativnega odbora za reševanje problemov v Kostanjevici, na katero opozarjajo že 10 let: od petka popoldne do ponedeljka zjutraj v zdravstvenem domu ni zdravnika, zato se morajo bolniki voziti v Krško. Res da se dežurstva povsod ukinja, vendar bi lahko tukaj zdravnik stanoval v zdravstvenem domu. Če so Kostanjevičani 10 let vztrajali, da potrebujejo veterinarsko postajo in so jo sedaj končno dobili, se jim bo sreča mogoče nasmehnila tudi sedaj, ko gre za ljudi.

temu je že mogoče dobiti dovoljenje za nadomestno gradnjo na otoku. T. GAZVODA

V Brežicah je še 30 praznih vojaških stanovanj

Pozornost oskrbi z vodo

BREŽICE - Kljub spremembam v lokalni samoupravi v začetku leta se delo na komunalnem področju v občini ni spremenilo, pač pa nadaljujejo z že začeti deli, kjer je glavna pozornost namenjena vodni oskrbi.

Celotno upravljanje vodooskrbe nameravajo v občini centralizirati, korak k temu pa je tudi nedavna napeljava primarnega voda do Cerkelj, ki je povezan z brežiškim sistemom. Zaključku se približuje tudi drugi veliki sistem Jesenice - Velika Dolina, ki je sedaj zelo oporečen, v sušnih obdobjih pa vode sploh ni. Že letos bodo poskusili začeti z vodovodom Laze - Koritno - Ponikve, za katerega so sredstva namenjena tudi v proračunu, a so investicije tako velike, da je za to potreben daljši čas. Občina je kandidirala na vse možne razpise, tudi s projektom vinske ceste. Vodovodni sistem je v občini že precej urejen, do popolne zaokrožitve sistema manjka povezava črpališča z Artičami, delo vodovoda v Pišecah in napajanje centralnega voda; primarni vir bodo lahko dopolnjevali z dvema v Prilipah.

V Brežicah novogradnji ni bilo že več let, vendar velikih stanovanjskih težav ni, nekoliko večje so le s socialnimi stanovanji, kjer je trenutno beleženih 30 potreb. Kljub temu je še vedno okoli 30 praznih vojaških stanovanj, zato še vedno potekajo dogovori z ministrstvom za obrambo, ki upravlja s temi stanovanji, saj (kot je povedal Brane Muser) na občini še vedno upajo, da bi dobili kakšno stanovanje za socialne potrebe. T. G.

Prepotreben je prostorski načrt

Praznik krajevne skupnosti Čatež ob Savi na Žejnem - Svečana seja, srečanje izgnancev, otvoritev ceste, kolesarska dirka, vaške igre, temeljni kamen za javno razsvetljava

ŽEJNO - Krajevna skupnost Čatež praznuje krajevni praznik od leta 1982, vsako leto v drugem kraju. V vasi Žejno je bilo sedaj že drugič, naslednje leto bo na Prilipah, potem na Dvorcih in nato na Dobnem. Praznik je posvečen izgnanstvu 1941 - 1945, je pa tudi priložnost za pogled v delo od preteklega praznika - omenimo le nekatere - in pogled v načrte.

Skupaj s PTT so v tem obdobju napeljali telefone v skoraj vsa gospodinjstva, nekaj prosilcev pa še čaka nanj. Uresničili so 1. fazo urejanja za pitno vodo, ko je upravljanje prevzel KOP Brežice, v prihodnjem letu pa jih čaka še nadaljevanje 2. faze, to je aktiviranje dveh vrtin v Prilipah z montiranjem glavnega cevovoda do doobrana pri motelu Petrol, hkrati pa tudi oskrba s kvalitetno pitno vodo Sobenja vasi, Žejno. Skupaj z RTV so omogočili sprejem 2. programa, da so uredili pretvornike na Bizeljskem in Rajcu. Prejšnji teden so krajevni uredili asfaltiranje dveh pomembnih cestnih odsekov skoraj v celoti s samofinanciranjem in s prispevkom KS v Gornji Straži in proti Gadnam.

Občina Brežice bo začela letos jeseni z urejanjem pločnika od mo-

stu na Savi do odcepa proti Čateškimi Toplicam. S pločnikom bo urejena javna razsvetljava, dve avtobusni postajališči in drevored. KS je že uredila lokacijsko dokumentacijo z geodetskimi posnetki z javnim ogledom inšpekcijskih služb. Za prednostno nalogo je predvideno urejanje stare sole pod mostom avtoceste. V njej naj bi poleg družabnega središča uredili še spominsko sobo čateških osebnosti Razlaga, Lamuta, Vebleta. Po oceni predsednika skupščine krajevne skupnosti, Vlada Deržiča, je potrebno za celotno KS urediti prostorsko ureditveni načrt, ki predstavlja glavno nalogo.

"Že celo leto smo v pogovorih za realizacijo PUP-a z zavodom za plan občine Brežice, pa ni nobenega odziva," je povedal Vlado Deržič.

V KS začnajo z urejanjem javne

TUDI OTVORITEV CESTE ŽEJNO - GORNJA STRAŽA - GADNE - Praznik KS Čatež ob Savi je bil letos v Žejnem, kjer so med drugim slovesno odprli cesto Žejno - Gornja Straža - Gadna, organizirali kolesarsko dirko, vaške igre, priredili veselico in položili temeljni kamen za javno razsvetljava vasi Žejno. (Foto: T. Gazvoda)

Novo v Brežicah

ENKLAVE - Mesto Brežice ni najbolj srečno, da ima znotraj svojih meja toliko enklav, za katere je značilno, da sodijo v 1. kategorijo kmetijskih zemljišč in jih je zato nemogoče pozidati. Menda predlagajo temeljni razvoj slovenskega kmetijstva. Nekateri meščani pa so enklavami vendarle zadovoljni. Ravno zaradi njih so Brežice eno redkih mest, kjer te zjutraj še budijo petelini.

INOVACIJA - Pa se jezimo, da dobijo občinske nagrade za inovacije vedno ista imena in ista področja? Zdaj bi kazalo končno predlagati še koga drugega. Krajevna skupnost Kapele bi, na primer, lahko predlagala snovalca genijalne nove postavitve vodohrana. Ni se tako enostavno domisliti, da bi ta domače osnovne sole. Kaj storiti ob večjem potresu, ko bodo rezerve vode zalile učilnice in otroke, je najbrž že stvar nekoga drugega inovativnega posameznika.

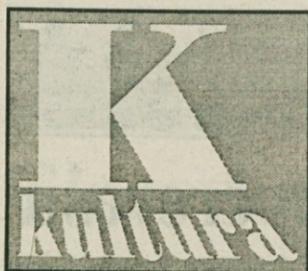
EDINI ZA - Prebivalci Velike doline so najbrž edini v Sloveniji, ki se takoj zavzeli za gradnjo šolskega objekta. Če od takrat, ko so mimo njih postavili reaktor za našo prvo jedrsko elektrarno, je v programu za modernizacijo cesta od ribnika do reaktorja, bo morda zadostoval druž-

ŠTIRI URE - Brežiški svetniki so v poletje sprejeli poslovnik, po katerem lahko vsako zasedanje traja največ štiri ure. Kolega, ki ni bil prisoten pri razpravi, je vprašal, če velja za eno točko dnevnega reda.

PRIPOROČILO - Da bi se lažje ureli poslovnik in časovne omejitve enega zasedanja, je brežiški svetnik Jože Avšič svetnikom toplo priporočil v branje dve zadevi. Prva je zakon o lokalni samoupravi in druga zakon o financiranju občin. Udeležencem bi potem prizanesli z manjšim vprašanjem.

ODPRTA VRATA ZDRUŽENE LISTE

KOSTANJEVICA - Krajevna organizacija Združene liste Kostanjevica bo od septembra dalje na prvo nedeljo od 8. do 10. septembra pripravila srečanje svojega predstavnika s krajevni. Tako bo občinski svetnik v posebni sobi praznina Štravs odgovarjal na vprašanja in sprejemal pobude, ki ga bodo obiskali, ne glede na strankarsko usmerjenost.

VABILO OTROKOM

NOVO MESTO - Na Oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca bo v ponedeljek, 28. avgusta, ob 13. uri prireditve za otroke. Izžrebali bodo nagradne mednarodne nagradne knjižnega kviza z naslovom "Zemlja je naš dom", ki je potekal od pomladi do konca avgusta, na njem pa je s pravnimi odgovori sodelovalo 425 mladih iz občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan. Nagrade so prispevali pokrovitelji: trgovina za sladkosnede Ježek, občini Škocjan in Šentjernej in ZPM Mojca iz Novega mesta. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi razstavo, ki bo prikazovala ustvarjalnost otrok iz različnih likovnih delavnic med letošnjimi počitnicami - slikanje na steklo, izdelovanje in barvanje svečnikov... Na ogled bodo tudi papirnate muce, ki bodo popestrile ponedeljkovo prireditev na oddelku za mladino, kajti predstavljeni bodo pesniško zbirko Maček nad zvezdami, gostje Aste Malavašič. Lepo vabljeni!

• Svoboda je tvoja pravica voliti ljudi, ki (potem) izdelajo zate prepovedi.

• Dialog vedno vsebuje dve sestavini: poslušanje in sprejemanje ter govorjenje in dajanje. Če ni tega, ni mogoč. (Gmíč)

IGRE POD DEDOVO LIPO

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zaradi slabega vremena so prestavili za soboto v Šmarjeških Toplicah napovedane Igre pod dedovo lipo. Tako bo ta prireditev to soboto, 26. avgusta, ob treh popoldne v parku Zdravilišča Šmarješke Toplice. Tema letošnje družabne prireditve, ki jo pripravljajo Turistično društvo Šmarješke Toplice, tamkajšnja osnovna šola in Zdravilišče Šmarješke Toplice, je gradnja domačije. V desetih igrah se bodo pomerile ekipe iz Bele Cerkev, Gabrja, Orehovice, z Otočca, iz Škocjana in Šmarjete. Prireditve bo povezoval Slavko Podboj, za dobro razpoloženje in ples pa bodo igrali Fantje z vseh vetrov.

Na Muljavi tradicija živi

Na Muljavi 2. KRT - Obnova in restavriranje Krjavljeve kočice in muzeja - Prireditve vse leto

MULJAVA - Od 3. do 16. avgusta je potekal na Jurčičevini že drugi kulturno restavratorski tabor KRT, ki se ga udeležuje 9 mladih iz Španije, Nemčije, Švedske, Anglije, Walesa in Finske, vodila pa sta ga domačin Uroš Lampret in študent arheologije Rok Klasinc iz Ljubljane. Tabor je organiziral Most, mednarodna organizacija za prostovoljno delo, kjer lahko slovenski študentje dobijo informacije o taborih v tujini.

Vsak dan so očistili eno sobo v Jurčičevem muzeju, predmete pa premazali z zaščitnim sredstvom, obnovili so tudi Krjavljevo kočico. Pri restavratorskem delu jim je z nasveti pomagal etnolog dr. Boris Kuhar. En dan so porabili tudi za pobiranje krompirja, kar je bilo za tujce enkratno doživetje. Popoldneve so izkoristili za izlete. Bili so v slovenskih gorah, obiskali etnofestival na Bledu, se kopalni in spuščali s kajaki po Krki ter obiskali bližnji samostan v Stični.

Nasploh so bili tujci zelo zado-

voljni z Muljavo in domačini. Mark iz Cardiffa, Wales je bil tu že drugič. Najbolj so mu bile všeč domačinke in laško pivo. Ko je doma, se vedno rad spomni Slovenije. Zanj smo Slovenci prijateljski, znamo ravnati z denarjem in lahko Evropski uniji mnogo ponudimo. Je študent zgodovine in rezervist v britanski vojski, zato se mu lahko zgodi, da ga pošljejo v Bosno, za katero meni, da bi bilo najboljšo, da se nihče sploh ne bi vmešal v vojno.

Muljava je s tem taborom dokazala, da se tudi v tako majhnem kraju lahko vedno nekaj dogaja. Prireditve se začnejo že v marcu s pohodom po Jurčičevi pešpoti od Muljave do Višnje Gore, v juniju Muljavo "zavzame" Ex tempore in z njimi slikarji, sledi Kersnik, in izbor najboljšega slovenskega romana, ob poletnih večerih pa tukajšnje kulturno društvo uprizaro Jurčičevo povest. V jeseni zaključijo dejavnosti z razstavo od lanu do platna ter s prikazom postopkov.

P. MRVAR

MLADI RESTAVRATORJI - Dopoldne čiščenje in barvanje, popoldne pa izleti in zabava.

OBNOVA MUZEJA - Te dni smo pri delu "zmotili" nekatere člane dramske skupine KUD-a Gallus iz Ribnice, ki skupaj z Marjeto Mikuž iz slovenskega etnografskega muzeja iz Ljubljane pridno pospravljajo prostore v muzeju. Pravzaprav jih pripravljajo za obnovo, ki bo pomenila začetek dokončne ureditve vseh prostorov v gradu, katere želijo Ribničani vključiti v širšo turistično dobičkonosno ponudbo (Po vzgledu muzejev v Idriji na Kobaridu). Najprej bodo uredili sobe, v katerih je bila zažgana zadnja čarovnica na Slovenskem (za to obstajajo spisi). Denar je zagotovilo ministrstvo za kulturo, svoj delež pa bo prispevala tudi ribniška občina. (Foto: M. Glavonjič)

Knjižnica ostaja "dolenjski Kolizej"

"Hkrati pa je njenih obiskovalcev vse več," tako ugotavlja Andreja Pleničar, v. d. ravnateljice

NOVO MESTO - Trenutno je zaradi popravil zaprta čitalnica, vprašanje varnosti pa bo morda razlog tudi začasno prenehanje izposoje, ali pa bo potekala na hodniku. Poleg obnove stavbe je edina rešitev prostorskega problema dograditev Študijske knjižnice. O tem, kdaj bo prišlo do tega, pa bo spet imel glavno besedo denar.

• Kako si, glede na nemogoče pogoje dela, razlagate vse večji obisk knjižnice?

"V začetku letošnjega leta smo prešli na računalniško izposajo gradiva tudi za uporabnike, kar je olajšalo delo tako njim kot našim delavcem. Oboji so se hitro navadili. Poleg tega, da skrbimo za redni prirast gradiva, pa je zelo zaživel medbibliotečna izposoja in sodelovanje z drugimi slovenskimi in tujimi knjižnicami. Morda pa narašča tudi bralna kultura Dolenjcev, saj ima trenutno Knjižnica Mirana Jarca 21.379 članov, samo v prvih 6 mesecih letošnjega leta pa se je vpisalo 1.559 novih bralcev. Zelo razveseljavajo podatek pa je tudi ta, da se spreminja razmerje med branjem leposlovja in strokovnega gradiva in sicer s 3:1 na 1:1. Veča se strokovno izpopolnjevanje ljudi, tako da se resnično trudimo, da je naša knjižnica informacijski center krajanov."

• Študijska knjižnica Mirana Jarca je zelo velika, saj ima status bivše regijske knjižnice. Kakšno gradivo shranjuje in nasploh, kaj vse knjižnica nudi obiskovalcem?

"Knjižnične usluge so zelo raz-

lične: sposoja knjig v slovenskem in tujih jezikih (teh je približno 250.000), priručnikov, slovarjev, enciklopedij, periodike, zemljevidov, knjižnica ima rokopisno in slikovno zbirko, muzikalije, drobni tisk, nudi hitro medknjižnično izposajo, računalniški dostop do spe-

Andreja Pleničar, v.d. ravnateljice Študijske knjižnice Mirana Jarca

cializiranih podatkovnih baz (Internet...), posreduje vse vrste informacij, od strokovnih do najbolj vsakdanjih. Poleg tega vsem vpisanim uporabnikom brezplačno nudi tudi knjižnične prostore. Plača se le za zamudnina, če gradivo ni vrnjeno pravočasno. Zaradi liberalnejše politike do uporabnika pa je rok izposoje sedaj krajši, 14 dni, vendar se lahko podaljša. Moram pa povedati, da je letni dotok knjig iz leta v leto slabši, saj je npr. lani knjižnica realizirala le 41 odst. standarda, to je 1 knjiga na 5 prebivalcev občine. Za mrežo (Škocjan, Šentjernej) pa skoraj ni več kupovala gradiva."

• Zadnje čase ste zelo dejavni tudi z organiziranjem najrazličnejših kulturnih prireditev, verjetno vse z namenom približati knjigo bralcu. So dobro obiskane?

"Lani smo izpeljali 463 prireditev; razstav, predstavitev knjig, knjižnih ugank, kvizov, predavanj, literarnih večerov, srečanj z ustvarjalci, pravljčnih ur, organiziranih vodstev knjižnice, itd. Po naši oceni je prireditev, ki so ponavadi ob četrtkih zvečer, obiskalo 21.558 uporabnikov. To ni tako veliko, čeprav se trudimo s pravočasnim obveščanjem preko medijev, vabil-težko je dobiti ciljno publiko. Zanimivo pa je, da so najbolj obiskani

Posavski muzej v dodatnih prostorih

Dokumentacija bo urejena in izvajalec znan še letos - V dveh letih bi pridobili 400 kv. metrov podstrešnega prostora - Letos še dve razstavi - Spominki za obiskovalce

BREŽICE - V Posavskem muzeju v Brežicah se že nekaj let srečujejo s prostorsko stisko, v muzeju na osnovi terenskega dela kustosov prihaja velika količina najrazličnejših predmetov in postajajo depoji pretesni in nepregledni. Zato so se z ministrstvom za kulturo in občino dogovorili, da bodo prenovili jugozahodni trakt podstrešja, s čimer bi pridobili približno 400 kv. metrov in tako vsaj za nekaj let rešili prostorsko stisko.

V novih prostorih bodo zagotovili prostor depojem za umetnostno zgodovino, arheologijo in zgodovino, pridobili pisarne, sanitarije in prostore za čistilko, če bo možno, pa tudi dva razstavna prostora. Idejni načrt za ureditev depoja je narejen od oktobra 1993, glav-

velik obisk šol, vojske in upokojencev, saj je razstava poučna, prikazanih pa je tudi nekaj redkih

SPOMINKI ZA OBISKOVALCE - V Posavskem muzeju Brežice veliko pozornost posvečajo obiskovalcem, ki jim ponujajo spominke po vzorcu etnoloških predmetov; srce in zvezdice, ter arheološki predmet; kopijo rimske oljanke. Predmeti so pakirani v ekološko neoporečnem papirju in narejeni iz gline iz krško-brežiškega polja. S temi tremi predmeti bodo sodelovali tudi na natečaju Turistične zveze Slovenije, kjer (glede na pozitiven odmev v strokovnih krogih) pričakujejo lep uspeh. Hkrati načrtujejo izdelavo podobnih etnoloških predmetov v manjših količinah. (Foto: T. G.)

RAZSTAVA SPOMINKOV IN RAZGLEDNIC - V prostorih Ljubljanske banke v Fari so minuli petek, 11. avgusta, odprli razstavo turističnih spominkov za zgornjo kolpoko dolino, avtorja Marjana Leša iz Gerova, in razstavo turističnih razglednic Kostelskega, katerih avtor je Janez Konečnik iz Kočevja. Oba avtorja obravnava v svojih delih motive zgornje kolpske doline, ne glede na državno mejo. Oba avtorja sta že prej razstavljala skupaj tudi v Osilnici. Razstavo je organiziralo Turistično-športno društvo Kostel, odprta pa bo še do konca avgusta. Predsednik tega društva Stanko Nikolič je povedal, da so razglednice že v prodaji po trgovinah v Kočevju in drugod; najuspešnejše motive za spominke pa bodo predstavili na bližnjem sejmu spominkov v Mariboru, ki ga bo organizirala Turistična zveza Slovenije. Na fotografiji: z otvoritve razstave. (Foto: J. Primc)

Za pravo sožitje ob Kolpi

Kipar Marjan Leš enakopravno obravnava oba bregova reke - Že drugič razstavlja v Fari

FARA - Kipar Marjan Leš iz Gerova, ki ustvarja predvsem v lesu, je lani razstavljal v Fari motive cerkva s tega območja, ki so jim bile dodane ure, letos pa se je najprej v Osilnici, zdaj pa še v Fari predstavil s predlogi za turistične spominke zgornje Kolpske doline. Znano pa je, da so njegov izdelek tudi turistični kozolčki, na katerih so zabeležene zanimivosti posameznih območij, in kažipoti.

"Peter Klepec je bil po ljudski pripovedi res majhen, a močan, jaz pa sem ga predstavil z nad 4 m visokima kipoma ob vhodih v občino Osilnica zato, da sem tako izrazil njegovo moč, pa tudi zato, da ju turist opazi in da mu ostane Klepec lik še dolgo v spominu.

S turističnimi kozolčki in kažipoti sem razen območij Osilnice, Kostela in Kočevske Reke opremil še ves Gorski Kotar, območje Senja, narodni park Paklenica in delno območje Karlovca. Krog naročnikov se vedno bolj širi in če ne bi bilo vojne, bi bila opremljena tudi že Plitvička jezera," pravi Marjan Leš.

Po osnovnem poklicu je Leš lesni tehnik, zato tudi ustvarja predvsem v lesu. Upodablja predvsem življenje in delo v Zgornji Kolpski dolini in Gorskem Kotarju. Za svoja dela je dobil že več nagrad in priznanj, najbolj pa je ponosen na prvo nagrado za liko-

MARJAN LEŠ: "V Zgornji Kolpski dolini in Gorskem Kotarju znajo ljudje iz lesa narediti marsikaj in ne bi bilo prav, da bi se to pozabilo, kot ne bi bilo prav, da bi ljudi na tem območju država meja med seboj preveč strogo ločevala.

vna dela delavcev, zaposlenih v gozdarstvu in lesni industriji, ki jo je dobil leta 1985 na razstavi v Delnicah za predstavljen relief oglarjenja. To ga je tudi vzpodbudilo, da je že naslednje leto pustil redno delo in se zdaj preživlja le z umetniškimi in drugimi deli.

J. PRIMC

POTA IN STRAN POTAK

dežurni poročajo

VLOMIL V SKLADIŠČE - V noči na 14. avgust je neznanec vlomil v skladišče živil in pijač gostilne Marička v Bučni vasi, od koder je odnesel neugotovljeno količino živil in pijač. "SPOSODIL SI JE KOLO" - Darko B. iz Šentjerneja je 15. avgusta ob 7.50 iz kolesarnice pred tovarno Iskra v Šentjerneju odpeljal moško športno kolo znamke Rog lastnika Lojzeta P. z Drame in si ga protipravno prilastil. S tem je lastnika oškodoval za 12.000 tolarjev.

VLOMILCA UJELI - 14. avgusta ob 20.40 sta bila v trgovini Jasna v Bršljini prijeta Denis K. in Boris K. iz Brezja, ki sta nameravala iz trgovine odnesti več izdelkov v vrednosti okoli 2.500 tolarjev.

Z OROŽJEM ČEZ MEJO - 21. avgusta ob 21.50 je bil na mednarodnem vlaku, ki je prispel na mednarodni železniški mejni prehod Dobova iz Hrvaške ob 21.30, tudi nemški državljani 56-letni L. W. J. Policisti so pri njem našli 5 ročnih bomb, vojaški nož, vojaški bajonet z rezilom, 209 nabojev, 350 g eksploziva TNT in detonator. Zoper njega je bila podana kazenska ovadba.

MOČNO VINJEN V MOTORISTA

ČRNOMELJ - 17. avgusta ob 19.30 je Kristjan Ž. iz Črnomelja vozil kolo z motorjem po Kolodvorski cesti v Črnomelju. Ko je pripeljal do pošte, je nenadoma iz parkirišča na cesto zapeljal voznik avtomobila Jovo A. iz Črnomelja. Vozili sta trčili, Kristjan je padel in se hudo poškodoval. Jovo je imel 2,41 g/kg alkohola v izdihnjem zraku.

OBRAČUN Z VILAMI

METLIKA - V četrtek, 17. avgusta, med 14. in 15. uro je prišlo do prepira med D. S. in M. T. iz Metlike. Najprej sta se prepirala v stanovanjski hiši, kjer stanujeta, nato pa sta odšla na dvorišče, kjer sta s preprom nadaljevala. M. T. je pograbila vile in z njimi nekajkrat zamahnila po D. S., ki je dobil odrgnine in vreznine po obrazu, tako da je iskal zdravniško pomoč v metličkem zdravstvenem domu.

ŠE VEČJE KAZNI ZA NABIRALCE GOB

"Se je tresla gora in rodila miš?" sprašujejo ljubitelji narave. Radi bi namreč vedeli, ali omejitve nabiranja gob pri nas velja ali ne. Razprave o umestnosti takega ukrepa so potihnile tako hitro kot so se razplamtele, vtis pa je tudi, da so omejitve bolj ali manj mrtve besede in le na papirju. Uredba o zavarovanju samoniklih gliv (Ur. l. RS št. 38/94 in 44/95) seveda velja. Še več; od 5. avgusta letos so celo znatno povečane denarne kazni za njene kršilce. Da ponovno: posameznik sme v enem dnevu nabrati največ dva kilograma gob, pri nabiranju je prepovedana uporaba naprav, ki poškodujejo rastišče ali podgobje, ogrožene vrste je prepovedano nabirati, vse samonikle gobe pa je prepovedano nabirati na območjih narodnih in regijskih parkov ter v naravnih in gozdnih rezervatih.

KRONIKA NESREČ

MOTORIST V AVTO - Voznik kolesa z motorjem 16-letni U. A. iz Brezje je 17. avgusta ob 22.40 vozil kolo z motorjem po Obrtni ulici v Brezjah ter v križišču zavil v desno na ulico Ob stadionu. Pri zavijanju je zapeljal na nasprotni prometni pas in trčil v osebnih avto 33-letnega voznika R. M. iz Brezje. Motorist se je hudo poškodoval. Oba s sopotnikom sta bila brez čelade.

Poginjajo teleta zaradi strele?

Ribičevi iz Ornuške vasi se lahko le srečnemu naključju zahvalijo, da niso ob ujmi doživeli družinske tragedije - Strela razcefrala kabel nad glavo 13-letnega Jožeta

ORNUŠKA VAS - 8. aprila 1995 nekaj po 13. uri je bila sobota in čeprav ni bil "črni petek", bi se življenjska usoda v hudem naluvo s točo skoraj kruto poigrala z družino Ribičevih v Ornuški vasi 5. Ko se je tega dne gospodar Vide s 13-letnim sinom Jožetom in ženo Milko s traktorjem vrnil domov, so se vsi trije zatekli pod kap gospodarskega poslopja.

"Električni kabel tik nad Jožetovo glavo je strela razcefrala na treh krajih. Jože je kriknil in ves prestrašen navlic nalivu stekel v sosednje poslopje. Žena Milka, ki je stala ob meni, pa je zavpila: "Gori, gori!" Takrat sem tudi jaz zagledal, kako je ogenj šnil iz slame na podu. Žena je naglo prinesla vedro vode in še danes ne morem verjeti, da smo s tako malo vode pogasili požar. Mislim, da je bila odločilna naglica, saj je v takem primeru dobesedno pomembna vsaka sekunda. To dobro vem, saj sem že okrog 30

let gasilec. Pri streli, pravijo, si povsem brez moči, nam pa jo je le uspelo čudežno premagati. Hčerka je stekla po pomoč k blagajniku štabenberškega gasilskega društva Lepoldu Kocjanu, s katerim sva potegnila skoraj nov pihalnik iz slame na podu. Pomoč drugih gasilcev k sreči ni bila potrebna," pripoveduje Vide Ribič in nadaljuje: "Električar, ki je prišel zamenjat glavne varovalke, je rekel, da bi bilo možno, da je strela prišla iz bližnjega transformatorja in našla šibko točko v našem električnem omrežju. Ko pa je pozneje sin Jože odkril na poslopiju, da je Trimova plošča preluknjana za palec in prežgana iverica v velikosti dlani, da je scefiralo špiro, je električar spremenil mnenje. Nobeden ne more verjeti, da smo utrpeli sorazmerno majhno škodo, saj bi lahko tresčilo v nas in nas pobilo. Težko, če bi kaj ostalo. Strela je nemogoče izigrati."

Ribičevi imajo v hlevu 19 glav

živine; štirje so bikci, ostalo so zvečine krave. Letno oddajo okrog 20.000 litrov mleka. Do nedavnega so 20 let imeli tudi priznanega merjasca, ki je osemnil letno tudi okrog 50 svinj, do pred 4 mesece nazaj pa le še 10, zato so ga prodali. Krave imajo Ribičevi zavarovane pri Tilii, ne pa tudi teleta. In tu se nadaljuje njihova kalvarija. "2 leti stara krava Zumra je 22. maja, mesec pred rokom, izvrгла mrtvo tele. Imela je suho posteljico. 24. junija je 2-letna krava Mala, 14 dni prej, izvrгла spačka z zelo veliko glavo in majhnim trupom. Naš živinozdravnik iz Mokronoga, dr. Blaž Jene, je rekel, da bi se to lahko zgodilo zaradi posledic strele. Dr. Jenetu in njegovi sodelavki, pripravnici Erni Zagar iz Češnjic, smo zelo hvaležni, ker sta nam v nedeljo, 6. avgusta, s carskim rezom rešila 2-letno kravo Čado in tele. Živinozdravnik sta se mučila v hlevu s Čado od 23. ure do ponedeljka deset do treh zjutraj! Ta poseg bi nas stal okrog 30.000 tolarjev, če ne bi imeli vsaj krav zavarovanih," je povedal Vide Ribič.

PAVEL PERC

JE MORILA STRELA? - Ribičevi (na posnetku je vsa družina) so trdno prepričani, da jim je strela ubila dva telčka v brejih kravah, kajti na drugem koncu hleva je 5-letna Čoha 20. junija normalno povrgla zdravo tele. Njihovim domnevam pritrjuje tudi živinozdravnik dr. Blaž Jene. Upajo, da bo brez zapletov minil tudi porod 6-letne krave Mike, ki ima rok 17. septembra, saj je tudi ta privezana nekaj metrov proč od kraja, kjer je strela od strehe do temeljev stresla gospodarsko poslopje Ribičevih.

po dolenjski deželi

V želji po čim bolj varnem bivanju smo se domislili že tisoč in ene stvari, s katerimi bolj ali manj uspešno varujemo naše premoženje pred nepripravi. A o kakšni bolj učinkoviti zaščiti za kure kot je kurnik, vsaj za manjše rejce, še nismo odkrili, to pa vedo tudi kurji tatovi, ki neznane na tem področju s pridom izkoriščajo. Tako se je zgodilo tudi pri Francu K. iz Jablana, ki je v ponedeljek namesto raznih elektronskih naprav kar sam odkril tatiča - Oto iz Cviblja pri Žužemberku. Če je bilo že njegovo odkritje uspešno, pa se je žal tragično končalo za kokoši. Oto je namreč 10 kur že zadavil, Franc pa je kurjega tatu zadržal do prihoda policistov. A ne za pečenko.

Franc je torej ostal brez kokoši, Leopold iz Gornjega Podboršta pa brez 18 litrov vina, ki ga je neznanec iztočil iz zidanice na Grč Vrhu. Pomagal si je z 12 plastičnimi steklenicami po 1,5 litra. Verjetno ta neznanec in Oto iz češnjice zgodbe nista povezana, čeprav gresta vino in pečenka lepo skupaj. Lastniki kur torej pozor pred tem neznanecem, ki očitno potrebuje še nekaj za prigrizek.

Nekatere privlačijo vino in kokoši, druge potni listi. Tako kot tista dva hrvaška državljana, doma iz Velenja, ki sta se pripeljala na Obrežje, da bi prišla v Slovenijo, a nista imela le svojih potnih listov, ampak še pet slovenskih, ki so bili prenarajeni tako, da so bile vstavljene nove fotografije. Potni listi so bili ali ukradeni ali izgubljeni, natančneje pa bodo to ugotavljali kriminalisti.

Kočevska stranpota

VLOM V KOČO - 15. avgusta so policisti zvedeli, da je bilo vlomljeno v kočjo na Mestnem Vrhu in odnošeno: zaboj piva, avtoradio z zvočniki, popitih pa je bilo še nekaj žganih pijač.

EKSPLOZIJA V LAKIRNICI - Zaradi napake gorilca v plinski komori je 16. avgusta prišlo do eksplozije v lakirnici V. K. iz Livolda. Škoda je za okoli 500.000 tolarjev.

OSUMLJEN JE MEDVED - 18. avgusta je bilo policijski postaji sporočeno, da so v Nemški Loki razrgane ovce. Policisti in lovci so ugotovili, da gre za raztrgano kozo in kozlička. Za umor so osumili medveda.

SKRB ZA OTROKE - Spet se bo začel pouk in starši naj bi poskrbeli za svoje najmlajše otroke v šoli in vrteu primerno opremo: rutice, kresničke, opazna oblačila. Policisti bodo do prve polovice septembra poostreno nadzirali promet (meritve hitrosti, pregledi vozil, vinnost itd.), pri varni poti v šolo ali vrtec pa jim bodo pomagali še člani ZŠAM, AMD in Sveta za prelivstvo in vzgojo v cestnem prometu.

5. SREČANJE PLANINCEV NA GORJANCIH

GORJANCI - Planinsko društvo Novo mesto vabi v nedeljo, 3. septembra, na 5. srečanje planincev na Gorjancih. Planinci in ljubitelji Gorjancev se bodo srečali ob 11. uri pri planinskem domu na Gospodični. Vodniki planinskega društva bodo udeležence, ki se bodo odločili za pohod, vodili iz Novega mesta. Prva skupina bo s Knafelčeve ulice pri Agroservisu odšla na pot ob 6. uri, drugi odhod ob 7. uri pa bodo lahko ujeli tudi tisti, ki bodo v Novo mesto prišli z vlakom. V Šentjoštu in pri Gospodični bodo pohodniki dobili čaj. Skupaj je zložne hoje od Novega mesta do Gospodične 4 ure. Po prireditvi bodo vodniki popeljali pohodnike še na Trdinov vrh, do tam pa je še uro zložne hoje. Celotna pot je lahka, seveda pa se pohodniki lahko za vzpon in sestop odločijo tudi vsak po svoje. Pri planinskem domu bo poskrbljeno za hrano in pijačo, pa tudi glasba bo. Vrnitev predvidevajo v poznih popoldanskih urah, iz Gabrja v Novo mesto se bodo udeleženci lahko brezplačno peljali z avtobusom. Vodja prireditve je predsednik PD Novo mesto Jože Perše, tel. (068) 74-409.

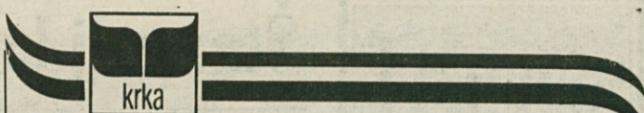
PREBLIZU ROBA CESTE - 14. avgusta ob 13.10 je 20-letni D. S. iz Peričice vozil tovorni avtomobil iz Brezje proti Bizelskemu. Izven naselja Župelevec je na ravnem delu ceste vozil preblizu desnega roba vozišča, zato se je prevrnil po nasipju. Pri tem sta se voznik in njegova sopotnica 19-letna M. S. iz Tržišča hudo poškodovala.

NEPREVIDNO ZAVIJANJE TRAKTORJA

ŠENTJERNEJ - V ponedeljek, 21. avgusta, ob 17. uri je voznik neregistriranega kmetijskega traktorja Jurij Š. z Vrha pri Šentjerneju vozil po lokalni cesti iz Dolenje Brezovice proti Šentjerneju. Ko je pripeljal po cesti Oktobrskih žrtev v Šentjerneju, je ne da bi se prej prepričal ali vključil smerokaz, začel zavijati v levo ne neprednostno cesto v istem trenutku, ko ga je pričel prehitovati kolesar Matjaž R., ki je pripeljal za njim. Da ne bi trčil v traktor, je kolesar naglo zavil v levo in zapeljal z vozišča v vrtno ograjo, pri tem pa se je hudo poškodoval.

PRIJELI BEGUNCE

ČRNOMELJ - 15. avgusta ob 15.10 je patrulja policijske postaje Črnomelj v naselju Dolenjci pri Adlešičih prijela 8 državljanov Bosne in Hercegovine, starih od 21 do 27 let, ki so ilegalno prestopili mejo preko Kolpe. Kot so izjavili, so pobegnili iz begunskega taborišča na Hrvaškem in so nameravali preko Slovenije v Avstrijo. Vrnjeni so bili varnostnim organom Republike Hrvaške.

M-KZ Krka PE AGROSERVIS KNAFELČEVA 2
Novo mesto
v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 27. 8. 1995, objavlja javno licitacijo poškodovanih vozil in rabljenih strojev.

1. Lada Samara 1500 S 5V	letnik 1994	izkl. 440.000,00
2. Peugeot 405 GR LUX	letnik 1993	izkl. 500.000,00
3. R-19 ADAGIO 1.4 e	letnik 1995	izkl. 550.000,00
4. Golf 1.8 CL Europe 5V	letnik 1995	izkl. 1.420.000,00
5. R-5 Campus	letnik 1993	izkl. 420.000,00
6. Hyundai H-100 (kombi. vozilo)	letnik 1994	izkl. 320.000,00
7. R-19 1.4 e RT	letnik 1994	izkl. 780.000,00
8. Škoda Favorit GLX	letnik 1995	izkl. 450.000,00
9. Škoda Favorit	letnik 1994	izkl. 400.000,00
10. R-Expres 1.4 RL	letnik 1994	izkl. 950.000,00
11. TAM 130 T11-hladina komora	letnik 1985	izkl. 730.000,00
12. YUGO 45	letnik 1988	izkl. 40.000,00

STROJI:

1. trosilec VICON vlečni	letnik 1984	izkl. 40.000,00
2. trosilec MENGELE	letnik 1983	izkl. 100.000,00
3. krožna brana 3.2 m OLT	letnik 1980	izkl. 60.000,00
4. predstevnik 2.8 m RAV	letnik 1970	izkl. 50.000,00
5. sejalnica za žito IMT 634/23	letnik 1985	izkl. 100.000,00
6. prikolica ZMAJ 5T	letnik 1980	izkl. 10.000,00
7. planirna deska	letnik 1988	izkl. 10.000,00
8. kiper prikolica 3T	letnik 1980	izkl. 160.000,00
9. trosilec VICON-nošeni	letnik 1982	izkl. 80.000,00

Poleg naštetih strojev bo v prodaji tudi inventar in oprema, natančnejši seznam pa dobite v PE Agroservis.

Licitacija bo v nedeljo, 27. 8. 1995, ob 8.00 uri v prostori PE Agroservisa, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil in strojev v PETEK, 25. 8. 1995, od 8. do 12. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. 10 odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicirano vrednost se plača 5 odst. prometnega davka.

Mercator - KZ Krka, z.o.o.

AJDOVŠKI GASILCI IMAJO NOV AVTO - Gasilci GD Ajdovec pri Dvoru so v soboto, 19. avgusta, predali namenu avto Tam 80 z nadgradnjo ter tako zamenjali dosedanega; to je bil 23-letni kombi IMV. Na novo so prekrili tudi dom in uredili fasado. Novi pridobitvi je blagoslovil ajdovski župnik Andrej Sever. Zasluga za opravljeno delo velja predvsem Kmetijski zadrugi Žužemberk. Vsi gasilci, ki so sodelovali pri obeh akcijah, so dobili tudi priznanja. Po stari gasilski navadi so imeli v Ajdovcu tudi veselico z bogatim srečelovom in plesom. Igral je ansambel Ivana Puglja. (Foto: Slavko Mirtič)

"Policisti so me hudo pretepli"

Nepravilna pritožba Danka Brajdiča - Število pritožb v primerjavi s preteklimi leti upada - Mnogo neupravičenih zaradi nepoznavanja pristojnosti

NOVO MESTO - 33-letni Danko Brajdič iz Žabjaka je na naše uradništvo naslovil že dve pismi z enako vsebino, v katerih opisuje ravnanje policistov, ki naj bi ga močno pretepli in obrcali, zaradi česar naj bi imel razbit nos. Njegovo pritožbo so na UNZ Novo mesto že obravnavali, bila pa je neupravičena.

Danko piše, da so ga štirje policisti prijeli 9. julija ob 1.15. Natakli so mu lice, potem pa ga breali z nogami, tako da je imel zlomljeno nosno kost. Danko ne piše, zakaj so ga prijeli, to pa smo izvedeli na UNZ Novo mesto. V zaporu na Jerebovo bi se moral namreč vrniti 21. maja, ko so ga dva dni prej spustili domov. Ker ga v zapor ni bilo, je bila za njim 23. maja razpisana tiralica z obrazložitvijo "samovoljno podaljšanje izhoda iz zapora". Zaradi različnih prekrškov, predvsem prometnih, bi moral v zaporu odsedeti še 105 dni. In zakaj je podaljšal dopust? "Plačal sem 160.000 tolarjev, da sem si skrajšal kazen, mislil sem, da mi potem ne bo ostalo nič več kazni, a sem kasneje zvedel, da moram nekaj kazni odslužiti še v zaporu, ker se menda ne da odplačati. Da sem plačal 160 tisočakov, sem si moral denar spodobiti. Doma pa sem ostal zato, da bi z nabiranjem zelišč lahko dolg vrnil," pripoveduje Danko.

Omenjena dne so se zato policisti prometne patrulje in nočne civilne patrulje odločili, da pogledajo, ali je Danko slučajno doma. Bil je kakšnih 20 metrov od barake v grabnu med koprivami, z njim pa še 15-letni sin

Danko Brajdič pravi, da ima kazenski zakonik - tako ve, kaj lahko naredi in kaj ne. Ker je že dobil negativno rešeno pritožbo, pa se bo pritožil na ministrstvo za notranje zadeve v Ljubljano.

vinjen, zato je noč preživel v posebnem prostoru. Olga Kovarčič, ki z Dankom živi v izvenzakonski skupnosti, je povedala, da je eden od policistov Danka res brcnil z nogo v glavo, ni pa opazila, da bi bil poškodovan.

Danko je naslednji dan ob 10. uri v zaporu povedal, kaj naj bi se mu zgodilo, zato ga je tudi pregledal zdravnik, ki je res ugotovil

Kot je povedal šef urada načelnika UNZ Novo mesto Stane Smolčić, dosledno obravnavajo vsako pritožbo, ki jo dobijo, število pritožb pa se v primerjavi s prejšnjimi leti umirja - letos so jih obravnavali 38, od tega je bilo le malo upravičenih. Hkrati raste število neupravičenih pritožb, eden pogostejših vzrokov pritožb so nepristojnosti pri ukrepanju zaradi spremenjenih predpisov.

lažjo poškodbo. Na UNZ Novo mesto so pojasnili, da je "Danko že podal nekaj pritožb, predvsem ko je bil obravnavan za prekrške ali kazniva dejanja. V teh pritožbah je vedno navajal neresnične podatke. Navajanje podatkov, ki jih priče niso potrdile, se ujema z njegovo dosedanjno prakso tudi v tej pritožbi." Ker je bil Danko do predaje v zapor vklepen v lise in si torej nosa ni mogel brisati, bi moral imeti kakšne sledi krvi, kar pa ni bilo opaziti, čeprav je zdravnik ugotovil lažjo poškodbo.

T. G.

Prokna na Kredarici: priči g. Hauptman in g. Verovšek, župnik Jakob Aljaž ter Jelica Hrovat in Ivan Korenčan, nevesta in ženin.

NAŠ NARODNI SIMBOL

Za goldinar je Triglav ostal slovenski

Triglav pomeni Slovincem veliko več kot le najvišjo goro dežele. Že najmanj je postal narodni simbol, zato ga imamo v grbu in na zastavi. Triglav je močno povezan z bojem za slovenstvo, kakor je z njim povezano precej zavednih in za narod zaslužnih mož, med katerimi pa sta najpomembnejši oziroma prvotno imeni dovskega župnika Jakoba Aljaža in jeseniškega železnarja Jože Čopa, junaka romantične dobe alpinizma. Letos praznujemo 150. obletnico - 150 let rojstva Jakoba Aljaža, 100-letnico Aljaževega stolpa in 50 let, odkar sta Joža Čop in Pavla Jesih v severni triglavski steni prva preplezala Čopov steber.

Triglav (2864 m) je s svojim mogočno oblikovanjem in visoko nad sosesčino najvišji vrh pravilno kralj slovenskih gor. Prvi vrh so prvi osvojili kmetovalec in rudar Stefan Rožič iz Savice, rudar Matevž iz Jereke, kmet in rudar Luka Korošec in koprivnik in ranocelnik iz Stare Fužine Franc Wilkomitzer, bivši Hacquetov študent. 28. avgusta leta 1978 so štirje srčni alpinisti stopili na vrh in tam v skalo vklesali imena cerke svojih imen. Morda je pred tem na vrh Triglava že stopila noga nekakega pastirja ali divjega lovca, vendar o tem ni ne pisanih ne ustnih virov, pa tudi Wilkomitzerjevih besedah - zapisal jih je

baron Sigmund Zois - takrat, ko so Korošec, Kos, Rožič in on prišli na vrh, niso opazili sledov, ki bi pričali, da je tja stopil že kdo drug.

Jakob Aljaž in njegov stolp

Letos mineva 150 let od rojstva Jakoba Aljaža in 100 let odkar je dovski župnik kupil zemljo oziroma kamenje na vrhu Triglava in tam postavil železni stolp. Jakob Aljaž se je rodil 6. julija 1845 v Zavrhu pod Šmarno goro. Njegov oče je bil ključar tamkajšnje romarske cerkve. Jakob je gimnazijo obiskoval v Ljubljani in jo končal z

odliko, potem pa je na Dunaju študiral filozofijo, vendar ni bil kos življenju velemešta. Opustil je študij slovenščine pri Franu Miklošiču in se preusmeril v ljubljansko bogoslovje. Najprej je bil kaplan in katehet v Trzinu in kasneje ravnatelj tamkajšnje

štirirazrednice. Napredoval je hitro, kar kaže na bistro glavo. Od leta 1889 je 38 let služboval na Dovjem, kjer je leta 1827 tudi umrl.

Znan je tudi kot skladatelj in planinski pisatelj ter bорец proti ponemčevanju slovenskih gor, še posebej triglavskega pogorja. Po njegovi zaslugi je bila zgrajena marsikatera slovenska planinska postojanka; med drugimi Staničeva kočica, Triglavski dom, Aljažev dom v Vratih in seveda Aljažev stolp na vrhu Triglava. Veliko truda je namenil tudi izgradnji in popravilu številnih planinskih poti. Izmed pesmi, ki izražajo njegovo globoko domovinsko ljubezen in pojejo o slovenskih gorah, sta najbolj znani Triglav, moj dom in Slovan, na dan.

Župnik je bil navdušen planinec, ki se je na Triglav prvič povzpel leta 1887 in potem še dvanajstkrat. Leta 1895 je za goldinar kupil njegov vrh, da bi ga obvaroval pred potujčenjem. Skovati je dal majhen stolp, ki so ga njegovi prijatelji zvekleli na vrh. Postavili so ga 7. avgusta istega leta in tam stoji še danes. Nenavadna oblika tega vršnega okraska je poleg tega tudi zelo uporabna. Stolp deluje ob nevihtah kot Faradayeva kletka, kajti udarci strele v izpostavljeni vrh so večkrat zahtevali žrtve med zgodnjimi pristopniki. Danes, ko je vrh posejan z železnimi varovali, se seveda nevarnost strele ni zmanjšala, toda stolp, ki lahko sprejme samo dva do tri planince, če se vanj nagnejo kot sardine pa celo šest, ob množičnem obisku ne more služiti svojemu namenu, zato ga obiskovalci gore uporabljajo predvsem za simbolično ozadje skupinskih fotografij na vrhu.

7. avgusta natanko pred stotimi leti je bilo vreme na Triglavu podobno letošnjemu. Očak je bil zavrt v meglo, bil je deževen in nič kaj prijazen dan. Ko so Mojstrančani na vrhu postavljali železni stolp, dovskega župnika Jakoba Aljaža ni bilo zraven. Na svojo parcelo s stolpom je prišel teden dni kasneje.

Osrednja proslava ob stoletnici postavitve stolpa naj bi bila na vrhu Triglava, a so jo zaradi slabega vremena pripravili kar na Kredarici. Slovesnosti, ki se je pričela ob enajstih dopoldne, se je udeležil tudi predsednik Milan Kučan, ki je le nekaj minut pred tem ves premočen skoraj pritekel čez ledenik. Zgodaj zjutraj se je odpravil z Vrat čez Plemenice in se je sprva napotil kar na vrh, ko pa je začel padati ledeni dež, je njegova skupina prečkala Severno triglavsko steno po Kugyjevi polici na Kredarico. Že dan prej so na Kredarico prisopihali predsednik državnega zbora Jožef Školč, predsednik Planinske zveze Slovenije Andrej Brvar, kranjskogorski župan Jože Kotnik in še nekateri drugi politiki. Da je večer na Kredarici hitreje minil, so močje ugotavljali, čigav je Triglav oziroma katera občina je njegova lastnica, pri tem pa so pozabili, da je pravzaprav v zasebni lasti, saj ga je Jakob Aljaž kupil.

Severna stena in Čopov steber

Triglav letos praznuje več pomembnih obletnic. Poleg 150-letnice rojstva Jakoba Aljaža in 100-letnice Aljaževega stolpa letos mineva 50 let, odkar je bil preplezan osrednji steber v severni triglavski steni, imenovan Čopov steber, ki meri 450 metrov in je ocenjen s VI-/V, A1.

Dobro zavarovana pot, ki na vrh Triglava vsako leto popelje na tisoče planincev, ni težavna in se je lahko loti tudi manj izkušen gornik, povsem drugače pa je s

triglavsko severno steno, eno izmed najmočnejših v Evropi, po kateri je vrh dostopen le alpinistom. Vsaka velika stena ima tudi svojo veliko klasično smer. V severni triglavski steni nosi tak sloves Čopov steber, imenovan po jeseniškemu železnarju Joži Čopu, ki je bil po smrti Klementa Juga vodilni slovenski alpinist prve polovice tega stoletja. Joža je preplezal večino pomembnejših sten v naših gorah, severno triglavsko pa več kot 300-krat. Največkrat je plezal skupaj s Stankom Tomiškom in Miho Potočnikom, skupaj so tvorili tako imenovano zlato navezo. Bil je gorski reševalec in pionir zimskega alpinizma, kot igralec je nastopil v znamenitih filmih; Ravnikarjevem V kraljestvu Zlatoroga in Badjurovem Triglavski strmine.

V Julijcih je Joža Čop opravil 24 prvenstvenih vzponov, med katerimi je najbolj znan po njem imenovan Čopov steber. Joža si je smer ogledoval že pred vojno, ki je prekrizala načrte marsikateremu plezalcu njegove generacije. Bal se je, da bi ga slovenskim plezalcem izpred nosu zmaknili tuji. Po štirih letih izgnanstva se je v 52. letu starosti leta 1945 odločil, da bo smer njegova. Opremo je nabral pri prijateljih in v steno povabil 44-letno Pavlo Jesih. V tridesetih letih sta skupaj z Miro Marko Debelakovo veljali ne le za najboljše slovenski alpinisti, ampak sta po svojih podvigih spadali v sam svetovni vrh.

Od vojne izčrpana Pavla ni imela več tiste moči kot prej, vendar je Čop presodil, da si zasluži biti poleg pri velikem dejanju, kakršno je prvenstveni vzpon po osrednjem stebru severne triglavske stene. V steno sta se zagrizla 26. junija 1945. Po treh bivskih oziroma treh dneh plezanja je Pavla pred zadnjim zahtevnejšim raztežajem omagala. Ostanek stebra je Joža 28. junija preplezal sam in ponoči čez Plamenice odšel po pomoč v Aljažev dom. Čeprav do skrajnosti izčrpan se je 30. junija z reševalci vrnil k Pavli in tudi sam pomagal reševati.

Njun podvig je pisatelj Tone Svetina opisal v romanu Stena, o Joži Čopu kroži kopicca zgodb in njegovih podvigih preraščajo v legendo. Čopov steber še vedno velja za izredno zahtevno smer, kamor smejo le izkušeni in dobro pripravljivi alpinisti, ki pa s sodobno opremo in tehniko plezanja porabijo za vzpon le dobrega pol dneva. Vendar je Joža nedvomno prava legenda slovenskega alpinizma. Le takim, kot je on, je dovoljeno, da se, takrat ko je najtežje in bi vsakdo že zdavnaj odnehal, naslonijo čelo na meglo in zmorejo težko nalogo. Kot veliko priznanje za svoje podvige je Joža Čop kasneje dobil tudi Bloudkovo nagrado. Umrl je leta 1975 star 82 let, le leto za njim pa je umrla tudi Pavla Jesih.

Je bil Triglav bog

Pred koncem tega zapisa velja povedati še nekaj o imenu gore. O izvoru imena Triglav je sicer več razlag. Od prve omembe leta 1573 do okrog leta 1800 se je v zapisih vedno uporabljalo ime Terglou ali Terglau. Šele po letu 1800 se pojavi Triglav, kar je brzkone oblika v knjižnem jeziku zapisanega imena. Tako staro kot novo ime pomeni triglavi, o čemer se mnenja ne razhajajo. Ko bi kralj Julijec zares imel tri vrhove, bi se mnenja o izvoru imena ne razhajala. Vendar se Triglav skoraj z vseh strani neba pri najboljši volji ne kaže kot triglava gora. Tri glave mu lahko z nekaj domišljije pripišemo le, če ga gledamo z Velega polja. Tukaj so stare planine in tod čez so šle poti prvopristopnikov. Morda so goro zaradi njene podobe s te strani imenovali triglavo, vendar je verjetnejša in bolj romantična druga razlaga.

Po mitološki razlagi ime Triglav izhaja iz triglavskega božanstva, ki naj bi prebivalo na tej gori. Slovenska mitologija dejansko pozna božanstvo z imenom Triglav, ki so ga častili predvsem na severu današnje Nemčije živeči svobodni Slovenci in so mu pripisovali gospostvo nad zrakom, vodo in zemljo. Tamkajšnji Slovenci so kasneje prišli pod bavarsko vrhovno oblast. Ko je bil za trt veliki poganski upor in se je pokristjanjevanje nemoteno nadaljevalo, je božanstvo Triglav počasi utonilo v pozabo. Če so ga častili tudi na jugu, na Kranjskem, pa ni dokazano, vendar je kar verjetno.

JOŽE HARTMAN
IGOR VIDMAR

So si poslanci zaslužili počitnice?

S prekinjeno julijsko sejo je državni zbor zaključil spomladanski del zasedanja. Kaj vse so poslanci v tem času storili in ali so zato lahko odšli na počitnice mirne duše in čiste vesti pred očitki javnosti, da so storili premalo, odgovarja republiški poslanec SKD Benjamin Henigman iz Ribnice.

• **DL:** Zaradi ekonomskih in socialnih razmer in nasploh celotnega stanja, kakršno vlada v družbi, javnost poslancem ni naklonjena. Ljudje vam očitajo, da ne naredite dovolj, predvsem pa, da naredite dosti premalo za ljudi in izboljšanje njihovega položaja. Se s tem strinjate?

“Ne glede na omajan ugled poslancev lahko rečem, da je bilo narejeno veliko delo glede na to, da ustvarjamo zakonodajo nove države. To je izredno pomembno in je potrebno vedeti. Nova ustava nas namreč zavezuje, da sprejemamo cele kupe zakonov, ki jih je potrebno sprejeti, pa najsi bodo pomembni ali ne. Dnevni redi zasedanj parlamenta so bili zato več kot obsežni in poslanci smo bili maksimalno obremenjeni. Sprejeli smo celo vrsto zakonov, pri čemer pa je res, da smo dostikrat sprejemali stvari, ki se konkretnega življenja ljudi ne tičejo in za človeka samega niso pomembne, so pa nujne in pomembne za ustvarjanje novega demokratičnega, tržnega sistema.”

• **DL:** Če upoštevamo, da ljudi zanima predvsem tisto, kar zadeva njih same, so torej očitki vsaj delno upravičeni. Pa vendarle - tudi na tem področju je bilo nekaj narejeno. Kaj ste poslanci letos sprejeli pomembnega za ljudi in kaj konkretno bodo s tem pridobili denimo prebivalci zahodnodolenjskih občin?

“Izpostavil bi tri področja, s katerimi se tudi osebno poglobljeno ukvarjam in so pomembna za ljudi. Eno takšnih je področje lokalne samouprave. Tam, kjer so se občine ustanovile na novo, po volji ali mimo volje ljudi, je bil storjen velik napredek in korak k temu, da ljudje sami vzamejo usodo v svoje roke. Da je tako,

se je izkazalo na primer v Loškem potoku, kjer so ljudje novi občini sprva nasprotovali. Danes, kjub pomislekom, ki so jih imeli, češ da ne bodo mogli preživeti, vidijo, da imajo na voljo okoli 80 do 90 milijonov tolarjev lastnih sredstev, kar je vsaj za polovico več, kot so imeli poprej, čeprav ribniška občina do njih ni bila nikoli mačehovska. Še očitnejši primer je Osilnica, kjer sedaj razpolagajo z okoli 30 milijoni tolarjev, kar je vsaj trikrat več, kot so imeli, dokler so bili še kot krajevna skupnost v kočevski občini. Po zakonu o lokalni samoupravi in republiškem proračunu za letošnje leto imajo vse takšne občine dobre začetne pozicije za hitrejši razvoj, če se bodo seveda gospodarno obnašale in bodo v občinah toliko pametni, da ne bodo vsega porabili za administracijo in plače. Parlament je namreč letos namenil za majhne občine maksimalno, kar je mogel.

Druga takšna zadeva, ki bo pomembno vplivala na življenje ljudi, je republiški proračun. Sprejet je takšen, da omogoča, kar zadeva tistega, za kar sem se osebno najbolj prizadeval, tj. za cestno infrastrukturo, enakomeren pristop k sanaciji ne le avtocest, ampak tudi magistralnih in lokalnih cest za vso Slovenijo. Za področje Dolenjske sem uspel z nekaj amandmaji zagotoviti dodatna sredstva za cesto Žlebič - Sodražica ter za projekt zelene meje, v katerega je vključena izgradnja cestne infrastrukture v obmejnih občinah Kočevje, Osilnica, Loški potok, Metlika, Rogatec in Zavrc. Čeprav v proračunu za letošnje leto ni bila predvidna sanacija magistralne ceste Škofljica - Kočevje in nadaljevanje izgradnje ceste Osilnica - Kočevska Reka, nam je uspelo, da sta tudi ti dve vključeni

v letošnji proračun. To so stvari, ki konkretno zadevajo ljudi in njihovo življenje in zato sem si tudi prizadeval, da bi bile sprejete. Tretje takšno področje, na katerem so bile dosežene določene pomembne zadeve za ljudi, je področje lastninskega preoblikovanja. Že lani smo sprejeli zakon o privatizaciji podjetij v skladu za razvoj, pri katerem sem z vloženimi amandmaji uspel zagotoviti, da velja tudi za ta podjetja enak koncept lastninenja kot za vsa ostala po osnovnem zakonu o lastninskem preoblikovanju. Letos nas čaka še razširitev tega zakona, ki ga bodo na področju zahodne Dolenjske lahko koristila podjetja, kot so Donit Sodražica, Avto Kočevje in verjetno tudi Inles Ribnica. To, da bodo lahko delavci podjetij, ki so v Korzetovem skladu, neizplačane plače uveljavili kot lastninski delež v svojem podjetju, pa je tudi največ in najboljša možnost, ki smo jo lahko sprejeli v parlamentu za ljudi, ki so bili oškodovani na osnovi neizplačanih plač.”

• **DL:** Povedali ste, kaj ste storili, kaj pa je tisto, česar parlament ni naredil, pa bi po vašem mnenju dosedaj že moral?

“Boli me, da nismo sprejeli paketa poprave krivic ne le za nazaj, ampak tudi poprave krivic za naprej, torej za tiste, ki so še živi - za ukradene otroke, izgnance in vdove. Ugotovili nismo temeljnega dejstva in sicer, da je slovenski narod v zadnjih 50-ih letih preveč trpel. To visi nad nami kot Demoklejev meč in nekdo bo enkrat moral ugrizniti tudi v to jabolko, bojim pa se, da parlament v takšni sestavi, kot je, tega ne bo storil. Druga izredno pomembna stvar, ki bi jo bilo treba urediti, pa je enotna davčna politika oziroma zakonodaja, ki bo breme države enakomerno porazdelila med vse davkoplačevalce. Ugotavljam, da država ni sposobna pobirati denarja tam, kjer je in da zato preveč obremenjuje plače in najnižje sloje. Utaja davka je največji kriminal, posledica pa je draga država. Žal

je tako, da se nekateri tega otepajo, vendar pa bo to potrebno urediti še do konca letošnjega leta. Zagotoviti bo potrebno zaščito upnika in ne dolžnika, kot je to sedaj, ažurno delo sodišč in normalne pogoje poslovanja, pri čemer pa bo potrebno spremeniti tudi miselnost za pošteno poslovno moralo.”

• **DL:** Julijsko sejo ste poslanci prekinili in tako na september prestavili kar nekaj zadev. Med njimi tudi šolsko zakonodajo, ki je nedvomno ena izmed zelo pomembnih zadev. Kako gledate na očitke, da bi parlament to moral obravnati, predno ste poslanci odšli na počitnice?

“Nihče ni pričakoval, da se bo šolska zakonodaja sprejela že po drugi obravnavi. Gre za preveč kompleksno in pomembno zadevo in morda je celo še bolje, da smo obravnavo odložili. Tako imamo stranke kot pedagogi več časa za poglobljene priprave, obenem pa se lahko med počitnicami tudi še kaj novega porodi. Pomembno je, da ni s tem nič zamujeno in ker gre za tako pomembno področje, kot je izobraževanje, je tudi prav, da ne hitimo in da si vzamemo nekaj več časa.”

• **DL:** Poslanci ste pri javnosti ves čas grajali zaradi visokih plač in privilegijev. Predlog spremembe zakona o poslancih je zato ljudi samo še dodatno razburil. Se vam zdi takšno ravnanje poslancev v razmerah, ko se premnogi v naši družbi borijo za golo preživetje, upravičeno in pošteno?

“Poslanci smo za svoje delo gotovo dobro plačani. Nivo poslanskih plač, ki je petkratna povprečna bruto plača v Sloveniji, je sprejela že prejšnja skupščina. Za raven plač smo poslanci vedeli že pri kandidiranju in ta parlament teh pogojev ni spreminjal. Nasprotno! Nikoli celo ni izplačeval več kot 80 odst. zakonsko možnega zneska, v prvem letu mandata pa celo samo 60 odst. Spremembe zakona o poslancih osebno nisem podpisal. Z njim tudi nisem bil seznanjen in ga takšnega, kot je sedaj, ne podpiram. Res pa je, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha. Veliko poslancev, predvsem starejših, je prišlo s prevzemom funkcije v parlamentu po plači na nižjo raven, kot so jo imeli, ko so opravljali dela v svoji stroki. Zato je prav, da jim pripadajo pravice kot ostalim parlamentarcem in po mojem mnenju je osnovna napaka, da tega zakona ni predlagala vlada, saj naj bi se nanašal tudi na ministre, ustavne sodnike in druge funkcionarje v državi, ki imajo enake prepovedi opravljanja pridobitvenih dejavnosti kot poslanci. Nesprejemljivo in nepošteno pa je, da bi sedaj spreminjali pogoje, s katerimi smo bili poslanci seznanjeni ob kandidiranju. Poleg tega moramo tudi poslanci deliti usodo ljudstva, saj smo vendar njihovi izvoljeni predstavniki. Zato morajo v zvezi s pogodbi upokojevanja in odpravninami tudi za nas veljati enaki pogoji, kot veljajo za vse ostale državljane.”

• **DL:** Ne glede na mnenje javnosti, ste si tudi vi, tako kot katerikoli drug državljan, zaslužili, da si nekoliko oddahnete od dela. Tja do sredine septembra imate počitnice. Kako jih boste preživeli? Boste poslansko delo pustili popolnoma ob strani?

“Dela nikoli ne zmanjka. Čakajo me priprave na nadaljevanje julijske prekinjene seje, določene obveznosti pa imam tudi kot svetnik ribniškega občinskega sveta. Veliko dela me čaka doma, v hiši in okoli je, ki ga preprosto ne utegnem postoriti, saj običajno odhajam na delo zgodaj zjutraj in se vracam zvečer. Tudi zato nameravam počitnice aktivno preživeti predvsem v krogu družine.”

Poslanec Benjamin Henigman z družino

USMILJENKE DANES

Sestra Goretti blaži beograjsko revščino

Frančiška Pavlišič s Črešnjevca pri Semiču se je leta 1951, ko je končala medicinsko šolo, za leto dni zaposlila v Starem trgu ob Kolpi, potem pa v operacijski sobi ljubljanske porodnišnice. Pred 36 leti se je odločila, da vstopi v mednarodno Družbo hčera krščanske ljubezni s sedežem v Parizu, bolj znano kot usmiljenke, in odšla v Beograd, kjer je ostala do danes.

Danes Pavlišičevo bolj poznajo kot sestro Goretti. To je njeno sestrosko ime, ki si ga je nadela po deklici Marii Goretti iz južne Italije, ki jo je umoril neki fant, ko ji je bilo dvanajst let. Leta 1950 so Mario skoraj pol stoletja po njeni smrti proglasili za svetnico, Pavlišičevi pa se je Mariina življenjska zgodba zdela tako zanimiva, da se je odločila prevzeti njen priimek. Toda ko se je Frančiška Pavlišič odločila vstopiti v Družbo hčera krščanske ljubezni, usmiljenk v Sloveniji tako rekoč ni bilo. 8. marca 1948 so se morale namreč odločiti, ali se bodo odrekle duhovnemu pozivu ali pustile službo. Takrat jih je največ delalo prav v zdravstvu. Pustile so službo in odšle drugam, predvsem v Beograd, kamor se je odselila tudi provincialna uprava. Tako je tudi Pavlišičevo pot zanesla v Beograd, kjer se je po poldrugem letu priprav zaposlila na kirurgiji v železniški bolnišnici na Dedinju.

Usmiljenke so živele v podstrešnih ali kletnih bolnišničnih prostorih. Bilo jih je vedno več, razmere za bivanje so postajale nevdružne, njihova stanovanja pa je potrebovala tudi bolnišnica. Sestre so si želele zgraditi na Dedinju svoje domovanje, a nikakor niso mogle priti do gradbenega dovoljenja. Končno jim je pomagal general Sava Orovič, ki je bil hvaležen, ker so

skrbele za njegovo bolno ženo. “1. maja 1968 se nas je v nov dom na Dedinju vselilo okrog štirideset. V letih od 1960 do 1965 je bilo v Beogradu okrog dvesto slovenskih usmiljenk, ki so živele v treh ali štirih večjih skupnostih. V zadnjih letih, predvsem pa leta 1991, je veliko starejših sester zaradi negotovosti odšlo v Slovenijo, mlajših, ki bi prišle na novo, ni bilo, tako da smo dom na Dedinju leta 1992 prodale.

Sestra Goretti

Pred prodajo nas je v njem bivalo le še dvanajst,” pripoveduje sestra Goretti.

Avgusta leta 1991 se je preselila iz Beograda v Slovenijo, v Šentjakob, tudi provincialna uprava. Število usmiljenk se je do danes v Beogradu zmanjšalo na komaj 21 sester, ki živijo le v eni skupnosti na Banovem brdu v beograjski občini Čukarica, kjer je bila prej provincialna uprava. Poleg Slovencev so v skupnosti še Albanke, vendar je sestra Goretti prepričana, da se njihova skupnost vsaj po zaslugi Slovencev ne bo pomladila. Že sedaj pa je povprečna starost precej visoka. Le še ena sestra dela v bolnišnici, ena vodi župnijsko Karitas, sestra Goretti, ki je že deset let upokojena, pa zadnja leta skrbi za cerkev sv. Cirila in Metoda, ki jo vodijo lazaristi, za verouk, po potrebi pa še za župnišče in hišo usmiljenk. “Četudi bi bile mnoge sestre zaradi starosti že same potrebne pomoči, še vedno razmišljajo le o tem, kako bodo pomagale drugim. Naše osnovno vodilo je bilo vedno nuditi pomoč ubogim, bolnikom, šolam. K usmiljenkam so vedno prihajali iskati pomoč revni, posebno pa zadnja leta. Revščina je že tako narasla, da smo začeli deliti pomoč vsak delovni dan kar na vratih našega doma. Po fižol, riž, moko, sladkor ali kar pač imamo na zalogi, pride vsak dan po petdeset do osemdeset ljudi, bilo pa jih je tudi že krepko čez sto. In ker pridejo vsak dan drugi ljudje, saj lahko vzamejo pomoč le enkrat na mesec, je očitno, da je ljudi v stiski veliko. Še več, opažamo, da jih je vedno več,” pove sestra Goretti. Usmiljenke vsak dan, razen nedelje, pripravljajo

jo tudi toplo kosilo, na katerega pride okrog dvajset lačnih, predvsem brezposelnih ljudi.

Sestre kupijo živila z denarjem, ki ga dobijo v dobrodelne namene iz drugih držav. Sedaj imajo srečo, da so trgovine vsaj dobro založene, medtem ko so bile pred dvema letoma skoraj vedno prazne. So pa cene glede na dohodke v Srbiji visoke. Uradno je razmerje med dinarjem in nemško marko še vedno 1:1, v resnici pa je tudi 1:2 ali še več. Pokojnine dobijo dvakrat na mesec, a nikoli ne vedo kdaj in nikoli v celotnem znesku, ampak delček pokojnine vedno z mesečno ali še večjo zamudo. Tudi zaradi tega se mnogi, ki imajo skromne pokojnine, pogrezajo v še večjo revščino. Da niti ne govorimo o brezposelnih, ki jih je vse več, saj je gospodarstvo na tleh. “Revščina narašča, preseneča pa me, da ljudje vdano in mirno prenašajo svoje trpljenje. Toda ko zares ne zmorejo več, naredijo samomor. Teh je zelo veliko,” pove iz izkušenj sestra Goretti.

Sestra Goretti pride vsako leto na obisk v Slovenijo. A tako, že takrat, ko so usmiljenke množično odhajale iz Beograda, ni razmišljala o tem, da bi se jim pridružila. In tudi sedaj ne pomisli, da bi ga zapustila. “Človek mora živeti med temi ljudmi, jih spoznati in potem jih ima rad. Ni težko živeti med njimi, zlasti še, ker se usmiljenke zavedamo, da nas ljudje potrebujejo. Ne pomagamo jim le materialno, ampak tudi moralno. Ko smo leta 1991 ostale, so nam sosede rekli: ‘Hvala bogu, da ne boste odšle.’ Danes pa nam mnogi ljudje pravijo: ‘Če ne bi imeli vas, ne bi preživeli.’ Res se med tistimi, ki pridejo po pomoč, najde tudi kakšen prevarant, vendar pa jih je večina pomoči še kako potrebna. Ne le naše poslanstvo, tudi naša velika sreča je, če jim lahko olajšamo trpljenje, revščino,” pravi sestra Goretti, ki z ostalimi usmiljenkami v Beogradu sicer ne trpi lakote. Vendar živijo skromno in neprestano skrbijo, da bi ostalo čim več za reveže.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

NAGRADI V OBREŽJE IN LESKOVEC

Žreb je izmed reševalcev 32. nagradne križanke izbral Jožeta Agniča iz Obrežja in Minko Serne iz Leskovca. Agniču je pripadla denarna nagrada, Serne pa je prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 4. septembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 34. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 32. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 32. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ATIKA, POT, PERON, IDI, OMELA, EMA, TONOMETER, PETER, DEVA, LOKA, ANIT, GLOSA, STOKALO, ROVT, TRUST, IR, MIŠA, IKRA, BEG, ARIJEC, KNJIGA, RENATA, AACHEN.

PRGIŠČE MISLI

Lepota je brezpogojno odvisna od meja in mer naših čutov, ki jih pojavi ne smejo presegati ne sami po sebi ne po svojem izvoru.
J. VIDMAR

Lev bodočnosti živimo, a sedanost nas mori: ne premine, vse zbeži; drago nam je, ko je mimo.
A.S. PUŠKIN

Cilj pesnjenja je - sebe dati, a ne uspeh, ne prazen blišč.
B. PASTERNAK

Človek se je namesto v globino življenjskega oka zagledal v umazano peno, ki se nabira v kotanjah nad nevarnimi vrtinci.
A. TRSTENJAK

Jezik nam vsiljuje več logike, kakor je je pogosto v življenju; in od nas je najbolj dragoceno tisto, kar ostane neizrečeno.
A. GIDE

NAGRADNA KRIŽANKA 34

AVTOR: MARKO BOKALČ	OBDOBJE V SLOVENSKE KNIJEVNOSTI	PRIJETEN VONJ PO JEDI	PRIPRAVA ZA NAPENJANJE JERMEHA	SIN BREZ SESTRE ALI BRATA	ZAKONČEV OČE	SALOMONOV UGANKAR				
FRANCOŠKI SLIKAR (EDOUARD)						NAPOTEK	TROJA	KLANJE DRV	HRVAŠKI KOŠARKAR. TRENER PETROVIČ	
CENJENA MORSKA RIBA										
SPOROČILNA POŠTNA POŠILJKA										
SIR Z LUKNJAMI										
VRSTA STROČNICE										
										GLAVNOZEC
SALOMONOV VANDROVEC	VRELA VODA	RONALD (KRAJŠE) RIMSKEGA UTEŽNA ENOTA		JAMES COOK		GOVEJA ŽIVAL				DESNI PRITOK LENE
TEŽKA MESNA SPECIALITETA						SKOBA				
JAPONSKI DROBIŽ				STAR CITROENOV MODEL	ANGLEŠKI PESNIK (THOMAS) SEDEČI POLOŽAJ				EVA LONGYKA	MEHKO USNJE
POJAVLJANJE V ČASOVNIH PRESLEDKIH								VELETOK V PAKISTANU		OLIVER CROMWELL
SPREDNJI DEL LADJE						ZAPEČENA PLAST KRUHA				
UGANKARSKA BEVLJA	IGRALKA VALLI					MESTO V ZAHODNI NEMČIJI				

Še enkrat o limoni

Pred časom smo že pisali o vsestranski uporabnosti limone. Tokrat pa vam bomo natrosili še nekaj nasvetov, saj je, kot kaže, uporabnost limone zares neskončna. Mozolje lahko odpravite s pripravkom, ki si ga pripravite sami doma. Limonin sok pustite stati v kozarcu dva dni, nato mu dodajte še malo mleka in kvasa. Dobite poltekočo zmes, ki si jo zvečer dobro vtirite v kožo na obrazu. Pustite stati 10 do 20 minut, nato pa sperite z mlačno vodo. Postopek večkrat ponovite in čez nekaj časa bodo mozolji postopoma izginili. Proti bolečinam v grlu pomaga žlica osoljenega limoninega soka. Za primere, ko vas obide slabost, pa si pripravite limonin sok, pomešan z vodo, ki ga zamrznete v posodicah za led. Ko vam je torej slabo, polžite ledeno limonino kokco. Če želite, da vas bo jutranja kopel še bolj osvežila, ji dodajte limonin sok. Sicer pa bodo ostale limone dolgo sveže, če jih potisnete v škatlo z rižem.

Pečena jabolka

Za 4 osebe potrebujemo 50 g suhih marelic, 4 žlice pomarančnega likerja, 25 g rozin, 3 žlice marelične marmelade, cimet, 25 g sesekljanim mandljev, 25 g sesekljanih orehov, 4 velika jabolka in 50 g masla. Marelice drobno zrežemo in pokapljamo z likerjem. V pokriti posodi jih pustimo stati, da se napojijo. Zmešamo rozine, mandlje, orehe in marmelado, odišavimo s cimetom in pustimo čakati. Jabolka oplaknemo, z nožkom jih izvotlimo in odstranimo peške. Lupino ob robu vdolbine cikcakasto narežemo. Ognjevarno posodo namastimo z maslom in vanjo damo jabolka, napolnjena z marelicami in rozinami. Na vsako jabolko posadimo košček masla. Pečemo jih 25 minut v pečici, ogreti na 220° C. Jabolka damo na krožnike. Ponudimo jih lahko tudi s sladoledom.

Mesec za motovilec

Avgust je tudi mesec za motovilec, to priljubljeno svežo solato, ki je nekdanja rastla kot plevel po njivah. Za jesensko spravilo ga sejemo od sredine avgusta do sredine septembra na apnena, lahko ilovnata tla, ki so bogata s humusom, pa ne premrzla ali prevlažna. Priporočljiva je setev v vrste, ki olajšajo oskrbovanje, setev in obdelava pa naj bo plitva, kot so plitve motovilčeve korenine. Pri nas sta na voljo predvsem dve sorti: holandski in ljubljanski motovilec, vsak od njiju ima svoje prednosti, oba pa spadata botanično med špajkovke (Valerianaceae) in imata tako kot baldrijan pomirjevalni učinek. Najbrž je prav v slednjem vzrok za tolikšno priljubljenost motovilca v sedanem vse bolj nemirnem času. V Švici na primer je danes motovilec postal po obsegu gojenja že tretja največja zelenjadnica, takoj za paradiznikom in glavnatu solato.

Priprava tople vode s sončno energijo (1)

Načinov za ogrevanje sanitarne vode s sončno energijo je veliko, od enostavnih izvedb, ki jih lahko zgradimo sami, do zapletenih sistemov, ki jih na tržišču ponujajo proizvajalci. Za pripravo tople vode uporabljamo aktivne solarne sisteme. Sestavljeni so iz sprejemnikov sončne energije (kolektorjev), hranilnika toplote, cevnega omrežja, črpalke in nosilca toplote. Hladna voda se v kolektorju segreva in kroži naravno ali prisilno po cevovodih do hranilnika toplote, kjer preko prenosnika toplote odda svojo energijo. Pri direktnih sistemih potrošna voda kroži po celotnem sistemu, skozi sprejemnik sončne energije po cevovodih do iztočnih mest, medtem ko je pri indirektnih sistemih potrošna voda ločena od nosilca toplote s prenosnikom toplote. Ločimo primarni obtočni krog, ki povezuje kolektorje in hranilnik toplote, ter sekundarni obtočni krog, ki se začne z dodo tokom hladne vode v hranilnik toplote in konča z iztokom tople vode pri porabniku. Nosilec toplote je največkrat voda ali mešanica vode in protizmrzalnega sredstva.

PREDSTAVLJAMO ŠPORTNA DRUŠTVA IN KLUBE

Dekleta s TPV-jem po Evropi

Novomeška ženska odbojka ima precej daljšo zgodovino, kot je dolga zgodba o ženskem odbojarskem klubu TPV. Novomeška dekleta so odbojarsko igro spoznali takoj po drugi svetovni vojni, istočasno kot so v mestecu ob Krki odbojko začeli igrati fantje, vendar so kar dolgo časa osnovala v njihovi senci. Vendar dekleta sploh niso bila slaba, saj so naprimer leta 1953 na mladinskem prvenstvu Jugoslavije v Ljubljani v finalu premagale zagrebško Mladost in postale prvakinje, kar bi lahko označili za največji uspeh doljenjske odbojke na evropski konkurenci niso dosegla, pač pa so dalj časa igrala vidno vlogo v slovenski odbojarski ligi. Najbrž najzaslužnejši mož za prvo uveljavitev novomeške odbojke je bil veterinar Franc Pučko, ki je v začetku 50-ih let s fanti igral v prvi jugoslovanski ligi, zaslužen pa je bil tudi za veliki uspeh novomeških mladink in uveljavitev novomeške ženske odbojke.

Od prvega viška pa do sredine 80-ih let je novomeška ženska odbojka postopoma ležala vse nižje in nižje in komaj obstala v drugi republiški ligi. Šele proti koncu 80-ih let je pionijsko šolo odbojke začele obiskovati izjemno nadarjene deklice, ki so si leta 1993 vztrajno in z neomajno voljo priborile nastop v prvo ligo, v kateri že spadajo med najboljše štiri ekipe in bodo letos prvič nastopile na evropskem odbojarskem prvenstvu. S četrtem mestom na državnem prvenstvu so si novomeške odbojkarice namreč priborile nastop na tekmovanju za pokal CEV.

Leto 1993 je bilo za novomeško žensko odbojko prelomno še v nečem. 30. junija tega leta so se dekleta, po 47-ih letih v istem klubu s fanti, postavila na lastne noge. En klub s skupno blagajno enostavno ni prenesel dveh prvotnih ekip in čeprav so nekateri takrat obsojali odločitev vodstva ženske vrste, se je v preteklih dveh letih izkazalo, da je bila to dobra odločitev tako za žensko kot tudi moško odbojko. Letos leta so v ženskem odbojarskem klubu na široko zastavili program dela z mladimi, kar se bo obrestovalo šele v prihodnjih letih, to pa dokazuje tudi mesto novomeških mladink v samem državnem vrhu. S pomočjo nekdanjih odbojkaric in odbojkarjev ter nekaterih še aktivnih tekmovalk so na osnovnih šolah zbrali ekipe,

ki se med sabo merijo v takomenovani osnovnošolski ligi. Po dveh letih se je pokazalo, da lahko največ pričakujejo od osnovne šole Šmihel, kjer se z deklicami ukvarja Andrej Prah, osnovne šole Center, kjer pod vodstvom Vilme Javornik program teče že vrsto let, Bršljina, kjer dela Tatjana Košiček, Grma, kjer vadbo vodijo igralke prve ekipe, pa tudi še Žuzemberka, kjer pa so se, kot kaže ta čas, odločili bolj za moško odbojko. A imajo še vedno izredno močno deklisško vrsto, velik interes je tudi v Šmarjeti. Izbrana pionirska vrsta se je letos uvrstila na polfinalni turnir državnega prvenstva.

Članska vrsta, ki si je izborila pomembno mesto v prvi ligi, se je izoblikovala leta 1992, leto kasneje se jim je pridružila Slovakinja Ivica Pastuchova, ki se je tu poročila in kot vrhunska športnica postala slovenska državljanka, lani pa je v Novo mesto prišla nekdanja reprezentantka sovjetske zveze Vika Orešina, ki je s svojim širokim znanjem in predvsem imenitno odigrano vlogo podajalke veliko pripomogla k 4. mestu na letošnjem prven-

stvu. Ekipa stalno napreduje, njen steber pa sta brez dvoma obe članski reprezentantki Jana Vernig in Tamara Podolski; tudi brez nekdanje kadetske in mladinske reprezentantke Rebeke Koncilija bi si igro novomeških odbojkaric težko zamislili. Letos se bo prvi ekipi pridružila še kadetska reprezentantka Eva Zupančič, ki v igri precej spominja na Jano Vernig. Da bi

dosegle letošnji cilj v prvenstvu, kar bo nedvomno težje kot lani, bi, tako je povedal trener novomeških odbojkaric Bojan Vernig, v Novo mesto pripeljali še eno tujo igralko, ki naj bi obvladala igro na vseh igralskih mestih in bi bila ob tem tudi izrazita tolkačica.

Vzporedno z napredkom ekipe se je klub, ki je star šele dve leti in se je med tem časom poimenoval po svojem glavnemu pokrovitelju Tovarni posebnih vozil Novo mesto, okrepil tudi ekonomsko, kar je zagotovilo temelj vsemu drugemu. Klub je šele letos prišel na zeleno vejo, pokrili je vse dolgove in lahko sproti plačuje vse račune. Denarja ni nikoli dovolj, saj že sama organizacija prvotnega tekmovanja stane precej. Vsa dekleta so prave amaterke, le Vika Orešina in delno še Ivica Menger sta za svoje delo plačani.

Letos čaka dekleta poleg nastopa v precej močnejši ligi še tekmovanje v pokalu CEV. Medtem, ko je cilj deklet na prvenstvu ponovitev lanskega 4. mesta, v pokalu CEV nimajo veliko možnosti za napredovanje v naslednji krog. V drugem krogu se bodo Novomeščanke od 8. do 10. decembra v Žilini pomerile z domačo ekipo Spasa, za katero igra tudi Ivčina sestra, atenskim Ionikosom in romunsko Penicilino IASI, v naslednji krog pa se uvrsti le zmagovalna ekipa.

IGOR VIDMAR

ZDRAVNIK RAZLAGA

Stane V. Sunčič

Alergija - bolezen bodočnosti?

Alergija je ali postopna ali iznenadna ter močna reakcija organizma na dražljaj. Alergičnih bolezni je vedno več in več po vsem svetu. Še do pred kratkim smo menili, da so te bolezni posledica samo zunanjih vplivov na človeka, zdaj pa vemo, da je le za okoli 10 odst. alergij kriva okolica.

Alergično reakcijo organizma lahko ugotovimo na dva načina: s krvnimi ali kožnimi testi. Ko so ugotovljali, kakšna je pogostost alergij v nekaterih državah Evrope (v nekdanji Vzhodni in Zahodni Nemčiji, na Švedskem, Poljskem, v Estoniji), so ugotovili, da je število alergičnih reakcij pri ljudeh, ki so bili rojeni do leta 1950, približno enako na Vzhodu in Zahodu, pri ljudeh, rojenih po letu 1960, pa so alergije pri zahodnjakih pogostejše za 15 odst.

Zastavilo se je vprašanje, zakaj takšna razlika. Vemo, da je na Vzhodu bilo in je še danes slabše ekonomsko stanje. Tam je tudi več žveplovega dioksida in prahu, ki neposredno vplivata na nastanek in razvoj alergij, v industrijskih področjih pa je zaradi zastarele tehnologije več težkih kovin v

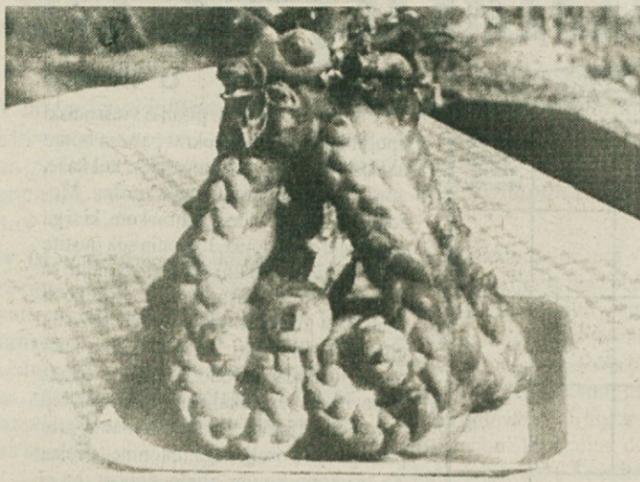
zemlji in v vodi, ki tudi povzročajo alergije. Po teh podatkih bi torej moralo biti na Vzhodu več alergij, vendar jih je manj.

Kaj je tisto, kar se je tako zelo spremenilo med Vzhodom in Zahodom? Na Zahodu se je način življenja zelo hitro in močno spremenil. Vedeti moramo, da se preobčutljivost za alergijo pokaže zelo zgodaj, že v otroštvu. Na Vzhodu je bilo otroško varstvo socializirano, največ otrok je hodilo v vrtnice. Tam so bili stalno v stiku z boleznimi in so morali "trenirati" svoj imunološki sistem. Več otrok v vrtcih je uporabljalo isto nočno posodo, zaradi tega je bila pogostejša glistavost med otroki v vrtcih. Toda ti otroci so bili tudi manj alergični!

Kaj se je še spremenilo? Zaradi televizije, zaradi avtomobila in drugih prevoznih sredstev se ne gibamo dovolj, ne hodimo na prosto. Ali veste, da je zaposleni Amerikanec samo 20 minut dnevno na prostem? Stalno smo v zaprtem prostoru, na tleh so preproge in tapisoni, na zidovih tapete, stanovanj ne zračimo dovolj, zidovi so dobro izolirani in ne prepuščajo naravnega zračenja. Tu so še prah, insekti. Če je v stanovanju klimatska naprava, je stanje še slabše. Zdj imajo ljudje v stanovanju vse bolj pogosto tudi domače živali.

Danes uživamo eksotično sadje, ki ga prej nismo poznali, kaj šele jedli. Uporabljamo tudi začimbe, ki jih nekdanji nismo konzervanse itd.

Ne smemo pozabiti omeniti še stres, ki prav tako vpliva na nastanek in razvoj alergičnih reakcij.

TRI SRCA Z BIZELJSKEGA - Redkokdaj se je ohranil recept za peko kmečkih prazničnih kruhov. Kuharsko znanje je prehajalo iz roda v rod; prenašalke izročila so bile spretno kmečke kuharice, ki so slovele po izvrstni pripravi jedi in so bile zato naprošene k številnim ohcetim, kjer so bile nepogrešljive prav tako kot dober muzikant. Tri pletenice, spečene iz bele moke, jajc in mleka in oblikovane v srca, je mojstrica peke Marička Cvetko, poročena Trampuž, postavila pokonci in spela z zobotrebci. Na vsakem srcu je čepelo četrto tistenih ptičkov. Vrh zloženih src je krasilo sveže zelenje, v sredini pa je na nitki visel še en ptiček. Takšna srčeva piramida je bila darilo za botrino ali ohcet. Kot mnoge priznane kuharice, je tudi Marička pekla na pamet. Po njeni smrti se je peka zloženih src pozabila. Na fotografiji so tri povezana srca iz leta 1978, izdelek pokojne Maričke Cvetko z Bizeljskega. (Foto: Marija Sušnik; besedilo: Ivanka Počkar, etnolog)

Ja Trdinovih zapiskov

Nadležni gorenjski berači - Dolence nadlegujejo tudi gorenjski berači. Pseudopogorelci zapijajo dobljene krajcarje. Bivši vojaki psujejo na ljudi, vino in celo življenje, ali ne gredo proč. Oni so šnopsarji. Hvalijo gorenjski šnops, da ga je merica po 8 soldov, tod pa frakelj po 12 ali popijo vendar vselej raje poldrugi frakelj droževca, nego tri merice vina. Nekteri teh junakov en čas beračijo, en čas delajo, ali pravijo, da je beraška bolja od taberharske.

Prekanjeni, a tudi zanikrni - Nahaja se na Dolenjskem dovolj kmetov, ki so za eno ali drugo ekonomično reč prekanjeni in skoraj bi rekli racionalni, ali za vse druge pa zanikarni in neumni. Mnogi krčmarji devljejo v vino, če je slabo, habata in drugih zeli, da ga ojačijo. Ker so strupene, boli človeka od takega vina glava in želodec.

Saj niste nič rekli - Dolenjske dekle delajo le to, kar se jim ukaže; če se nič ne reče, ne pojdejo pomagat, ko bi hiša gorela. Če zadržuje kak posel gospodinjo zunaj hiše, ne bo dekla, če je tudi v kuhinji, nikoli pogledala v peč, da odmakne kak lonec ali ponev, da se ne prismoji jed ali sicer ne spridi. Pokarana brani se ravnodušno z izgovorom: saj mi niste nič rekli. Tudi dobrih naukov ne sprejemajo rade od gospodinje, govore: delam, kakor znam, če nisem za vas pa grem. Marsikatera bi se poleg gospodinje lahko naučila dobro kuhati, ali ji zato še mar ni, če ravno bi s tem znanjem dobila laglje dobro službo in mnogo večji zaslužek, nego ga imajo proste dekle.

Dolgovi so rastle

Začetno navdušenje je začelo pešati in v letu 1875 časopisje že poroča, na primer v Novicah, da: "Narodnjaki Novomeški, nekdanji živi buditelji vi pa le spavate v takih sanjah, mar se vam ne ljubi potezati se za narodno stvar /.../." Poleg tega so stalno naraščali stroški izgradnje. Narodna čitalnica je zašla v hude denarne dolgove. Iz njih se je raševala z vedno novimi posojili. Delno so jo reševali narodnjaki, ki so bili pripravljeni darovati svoje terjatve, delno pa tudi najemnika za uporabo prostorov Narodnega doma. Slednje ni bilo dovolj in dolgovi so še naprej rasli. Čitalnica je najemala nova posojila, začarani krog se je vrtil naprej.

Narodni dom v Novem mestu je bil kljub dolgoletni gradnji prvi te vrste v takratnih slovenskih deželah. Postal je center novomeškega društvenega življenja in hkrati finančni pokop čitalnice.

Čitalniški odborniki so računali, da jim bo njihova gostilna pomemben vir dohodkov. Že v načrtu arhitekta A. Kappnerja, kot ga opisuje novomeški dopisnik leta 1873 v Slovenskem narodu, se je gledalo na to, "da v našem novem narodnem domu bode tudi krčmar dobro izhajal; Krčmarska najemščina bode potem precejšen prihodek, s katerim bode se plačevalo narejen čitalniški dolg." Čez dve leti, ko je bilo pritičje Narodnega doma usposobljeno, sta se vanj vselila "čitalnica in gostilnica." Čitalnični odbor je 5. aprila 1876 poslal na zupanstvo dopis, v katerem ga obvešča, da je kakor "opravilnik v gostilni narodne čitalnice zagovornost prevzel gospod Kastelic France trgovec na tukajšnjem trgu." Po mnenju okrajnega glavarstva g. Kastelic ni bil primeren za vodenje krčme, ker je bil obsojen zaradi kriminala, in sicer po 18. in 15. točki obrtnega reda, ki je od "opravni-ka krčmarske obrtnije" zahtevala "nujno neoporečnost". Čitalnica je našla novega krčmarja Franca Durrinija, ki je odgovorjal vsem kriterijem "obrnega reda krčmarske obrtnije" in tako je čitalnica 9. maja t. l. dobila

Matjaž Ternovec

Društveno življenje v Novem mestu 12 v obdobju 1865 do 1889

ugodno rešeno prošnjo za krčmarstvo v prostorih društvenega poslopja.

Franc Durrini je krčmarski posel opravljal kratko dobo. Njegovi gostje so večkrat delali nered in s tem prihajali v spor s takratnim županom pl. Lehmannom. V mesecu novembru 1876 je policijski narednik Franc Grailand javil županu, da se čitalniška gostilna ne drži reda. Posledica je bila, da je moral odgovorni poslovodja Franc Durrini odstopiti. Zamenjal ga je 29. novembra Ferdinand Seidl, trgovec. Čitalnica tudi z njim ni imela sreče. Krčmaril je od leta 1880 in v teh štirih letih poslovanja pridelal za 159 gld. 44 kr. dolga. Revizor, ki je pregledal njegovo delovanje, ga je na koncu obtožil, da je zatajil 794 for. dobička. Ferdinand Seidl je vse obtožbe zanikal in jih skušal ovreči s tem, "da ne more vsakemu izdati popotnice npr. kmetu za vino, natakarcem itd., ker misli, da njegov slučaj dovoli izjemo, ker od vsega meščanstva uživam popolno zaupanje v svojo poštenost. Vendar je pripravljen dati ustno pojasnilo," zato "naj blagovolijo pred odborom čitalnice v prihodnji seji, da se naj račun nespremenjen tako, kakor sem ga položil odobril".

Na občnem zboru 19. decembra 1880 so med drugimi točkami dnevnega reda obravnavali tudi vprašanje: "Ali je krčma čitalniška ali last nekaterih čitalniških udov?" Ugotovili so, da je krčma od "začetka napredovala in precej dohodkov prinašala, vendar so zadnja leta dohodki prenehovali". Kljub temu je krčma pripomogla, da so se "zmogli stroški Narodnega doma pokrивati". Na podlagi te ugotovitve je odbor sklenil sledeče: "da je krčma podjetje Narodne čitalnice; to podjetje je bilo do sedaj podpora Narodnega doma in tega doma lastnice

čitalnice; da se za zdaj čitalnica ne more ločiti od krčme; če se izrazim pozitivno so tud za krčmo ugotovljeni dolgovi bili na korist čitalnice napravljeni."

Če je sklepati po četrti točki, se je epilog krčmarske zgodbe Ferdinanda Seidla zanj dobro končal in njegov račun so nespremenjen sprejeli.

Čitalnica je iskala novega krčmarja in s tem v zvezi v Slovenskem Narodu 11. maja 1881 objavila ponudbo: "Restavracija v prvem narodnem domu daje se od 1. juija t. l. pod dobrimi pogoji v najem." Ponudbo je sprejel "znani krčmar Franjo Lužar", ki se je na banketu na čast cesarjevega rojstnega dne v Narodnem domu (24. avgusta 1881) dobro izkazal "z jedili in pijačo." V letu 1883 se je čitalnica preselila iz Narodnega doma v hišo Antona Kalčiča in s tem je prenehala delovati tudi gostilnica. Posamezna društva so si morala pri svojih veseljih najti svojega krčmarja. Na primer Dolenjsko pevsko društvo, ki je 29. novembra 1884 priredilo pevski večer, je kljub temu, da "nima čitalnica svojega krčmarja oskrbljeval je ta večer krčmarjenje mlad krčmar Fran Tekavec." V naslednjem letu se je čitalnica znova preselila v dokončani Narodni dom. Gostilnica je znova začela delovati, vendar nam ni znano, kdo je krčmaril.

Seveda je imela čitalnična gostilna svoje dobre in slabe čase, odvisno pač od krčmarja in čitalničnih odbornikov. "Včasih je izvrstno vino, pivo, postrežba, vse. Potem odbor otrpne in se ne briga za nobeno reč nič, da je naj zadnja beznica bolje oskrbljena s pijačo nego čitalnica, dokler se gospodje zopet predramijo po kakem naključju in jo postavijo na prvo mesto med vsemi gostilnicami novomeškimi." V njej se je čutila tudi jezikovna dvoičnost Novomeščanov, katero je natakarija v Na-

VAŠA ZGODBA

GOŽA

CIGANČICA

Bil je čas zajtrka in takrat je bilo na porodnišničnem hodniku precej bolj živahno kot sicer. Prav nič se mi ni mudilo, Ni mi bilo do hrane, čeprav sem vedela, da nekaj moram dati vase. Bila sem že pri vratih, ko se je Milena, ki je svoje že "dala čez" in ji je zajtrk teknil veliko bolj kot meni, že vrnila.

"Saj se je revici zmašalo. Ponoči je rodila, pa že sili domov, kjer pravi, da ima tri mesece starega otroka. Noro," nam pove Martina in zmajuje z glavo.

Stopim na hodnik in zagledam cigančico. Saj je še otrok. Ob njej stoji zdravnik in jo prepričuje, naj se vrne v posteljo. Ona pa nič. Hoče domov in pika!

Sedla sem za mizo, da bi vase stlačila vsaj nekaj koščkov kruha, vendar še naprej gledam cigančico. Shujšano in čisto blede dekletce se ne da. Zdravnik jo še naprej prepričuje, ona pa srepo strmi v zaprta vrata. V njenih kot ogleje črnih velikih očeh ni ognja. Zgodaj zjutraj je rodila, doma pa naj bi imela še enega otroka. Vse to mi ne gre skupaj. Ne morem verjeti, saj niti ni večja, niti kaj prida starejša od moje hčerke, ki se še vedno igra s punčkami. Pa vseeno sodi k porodnicam.

Končno jo je zdravnik le spravil v sobo, kjer je potem še cel dan potihem ihtela. Spominjala me je na srnico, ki jo je, ko sem bila še majhna, sosed pobral v hosti in zaprl v svinjak, pa je tam od hrepenenja po svobodi počasi shirala.

Minila je tudi noč, ki smo jo prespale bolj na pol. Zajtrka nam še niso pripeljali, ko so se sunkovito odprla vrata naše sobe, na vratih pa je pred nami zrasla mogočna stara ciganka z velikim zavojem v naročju.

Cigančica na postelji v kotu ni spala celo noč in je popolno-

ma izžrpana zadremala šele, ko se je že daniilo. Čeprav je ležala obrnjena proti zidu, je, kot bi čutila, obrnila glavo in zagledala ciganko, najbrž njeno staro mamo. Kot lok se je sprožila in v trenutku je bila pri njej. Vzela je zavoj iz starkinih rok in ga odvila na vrhu. Njene velike črne oči so zažarele.

"Moj je," nam je povedala in bledeca na njenih licih je izginila.

Tedaj je tudi starka pogledala po sobi. "Včeraj je rodila ta družga. Samu dveje kile je mu, pa so ga u Lublano odp'al, gušpa," mi je povedala, kot bi se opravičevala. "Vejšte, sta buoga naša dva. Pa mende ga bosta dubla nazaj," je hitela pojasnjevati, kaj se jim je zgodilo, jaz pa sem šele tedaj zagledala fantiča, ki je stal za starko. Prav nič večji ne starejši ni bil od cigančice, a kot kaže je bil oče njenih otrok. Neizmerna sreča je sijala iz njenih oči. Cigančica - kako ji je bilo ime, nisem nikoli izvedela - je svobodna.

Reveža sta, a sta kljub temu srečna. Kaj pa bo sploh jedel njen mali. V trenutku sem se spomnila na ciganke, ki v naši ulici vsak dan brskajo po smetnjakih. Stopila sem do mize in vzela zavojček masla in marmelade, ki sem jo že dobila za zajtrk ter oboje odnesla ciganki. Tudi druge ženske so začele vstajati in nositi zajtrk ciganki, ki se je vsaki posebej zahvaljevala.

V sobo je stopil zdravnik in cigančica je morala podpisati list papirja, ki ji ga je ponudil, kmalu potem pa so se za njimi zaprla vrata. Stopila sem k oknu in jih videla, kako odhajajo. Razigrana skupina ciganov, v sredi pa otroka z dojenčkom v naročju. Kakšni so ti ljudje? Nič nimajo, razen svojih otrok in svobode. Pa so vseeno srečni.

Blagor jim.

KNJIŽNA POLICA

Novi sodobni bonton

Še po tiskarskem črnilu diši nova, sedma izdaja priručnika o lepem vedenju - NOVI SODOBNI BONTON Eduarda Osredečkega. Za marsikoga nepogrešljivo delo, s 185 stranmi, je izdala Slovenska založba.

Bonton pomeni skupek dogovorjenih norm vljudnega vedenja v podobnem okolju in v določenem času. Kar je za nekoga kompliment, je lahko za drugega žalitev, kar v nekem kraju velja za lepo, v drugem lahko za grdo... in da bi se takšni nesporednosti prepričali, so se sčasoma oblikovale tipične oblike omikane vedenja. Bonton (fran. "bonton" pomeni lep način) se z razvojem družbe seveda spreminja; danes je npr. neprimerno drugačen kot pred 40 leti, zato je pomembno, da se priručniki o lepem vedenju spreminjajo in dopolnjujejo. Medčloveški odnosi postajajo vse bolj neposredni, vse manj je ugajenosti in togosti, ki se umika praktičnosti in tako včasih od bontona ostane le tisto najnujnejše.

Mnogokrat se za nazaj človek sprašuje, ali je v določenih položajih ravnal pravilno ali ne. Ko je v dvomih, se zgodi, da se odloči tudi narobe in se po nepotrebnem spravi v zadrego. Zato je dobro poznati pravila lepega vedenja, ki pa naj ne pomenijo neke "zastarelosti in preteklosti". Čeprav so osnove bontona zakoreninjene v narodovih običajih, se mora sodobna beseda bontona ujemati s pojmovanjem lepega v družbi. In čeprav naj ne bi življenja podrejali protokolu, vseeno ne smemo zanemarjati nekaterih nujnih vljudnostnih norm, zaradi katerih je življenje prijetnejše in bolj humano. Eduard Osredečki tako bralca Novega sodobnega bontona seznanja z lepim vedenjem doma in v družbi, kako se vesti ob različnih priložnostih, v različnih okoliščinah in položajih, da je sebi v ponos in drugim v veselje... 23 poglavjem, kot so npr. umetnost oblačenja, komuniciranje, kadilci - nekadilci, obiski, prometni bonton, na potovanju, skrb za okolje... je dodan še slovarček tujk in literatura. Vabljeni torej v svet lepega vedenja še z naslednjim rekom egiptovskega pisatelja Mahmuda Tajmurja: "Bodite prijazni do tistega, ki ga srečate, ko se vzpenjate na hrib, saj se lahko zgodi, da ga boste srečali, ko se boste vračali."

LIDIJA MURN

Zaklad v Jovsih

Kamorkoli že človeka zanese življenje, ponavadi nihče ne pozabi svojega rojstnega kraja in svojih korenin. Pogosto so prav lepi spomini na domače kraje in otroštvo nekakšen zaklad in oporna točka v žalosti in razočaranjih. Tudi v novi knjigi založbe ČZP Enotnost, ZAKLAD V JOVSIH, se srečamo z avtobiografsko zgodbo pisatelja Franca Šetince, ki dokazuje, da brez korenin ni prihodnosti.

Šetince se spominja svojega otroštva iz Obreža pri Sotli, dogodkov, ki jih je doživljal kot otrok in mlad fant in so večinoma vsi povezani z njegovim dedkom. Skupaj sta odhajala v Jovse, z vrkami in šaljem obrobjeni svet, ki ga "moraš ljubiti, moraš ga nositi v sebi, sto klatfer globoko, v srcu..." Tako Šetinc z zgodbo o predvojnem otroštvu na slovenskem podeželju, Obseteljstvo, bralca popelje nazaj in mu ponudi na vpogled razne nedanje šege in navade. S tem, ko obuja spomin na svoja mlada leta, pa opisuje tudi svet, ki ga ni več kajti razvoj in napredek sta naredila svoje. V pozabo je utonilo skoraj vse, kar je povezano z naravo in s kmečkimi opravili. Poleg tega, da Šetinc skrbno in natančno opisuje naravo, prikazuje zraven tudi družbeni in civilizacijski segment vasi, ki je mnogim danes že neznan. Tu se kaže poučnost pričujočega dela, kajti današnji človek, ki ima nenehne probleme s časom, se pogosto pozabi ozreti nazaj in živi le za jutri.

Prof. Jaša L. Zlobec, ki je v knjigi napisal spremno besedo, pa za največjo vrednost knjige priznava to, da Šetinc z rvo na jezikovni in civilizacijski nivo ohranja zgodovinski spomin in da ne gre le za avtorjevo otroštvo, pač pa za našo skupno preteklost. Če bi jo radi bolj spoznali, vzemite v roke Šetincov Zaklad v Jovsih.

LIDIJA MURN

NOVOSTI

Založba Mladinska knjiga je izdala enciklopedično delo SVETNIKI IN GODOVNI ZAVETNIKI, ki na sodoben način osvetljuje življenjepise in zgodovinske podatke o več kot 2000 svetovnih, godovnih zavetnikih in svetniških kandidatih. Novost Mladinske knjige sta tudi 3. in 4. knjiga v zbirki Baje in stopatki: ŠPANSKI PLES IN DRŽNA ZAMENJAVA, ter MOJA PRVA VE-LIKA KNJIGA O GLASBILIH, ki je polna izvirnih zamisli o preprostitih instrumentih in jo dopolnjuje še videokasete MOJ PRVI VIDEO O GLASBI.

LIDIJA MURN

rodnom domu opisala takole: "Mene karajo za vsako »krnjško« besedo, vse bi moralo biti obrnjeno po slovenski, njih pa včasih celo omizje in vsi tančajo da ni čuti ne ene domače besede. Take učitelje ne potrebujem, ki v mojem očesu vidijo pezdilr bruna v svojem pa ne."

Edini zaposleni delavec v čitalnici je bil sluga. V aprilu leta 1888 je takratni sluga W. Kindl odgovodal službo. Čitalnični odborniki so na svoji seji sklenili, da objavijo razpis za to delovno mesto v Dolenjskih Novicah, Slovenskem narodu in Slovencu. Iz slednjega se vidi, kakšne naloge je moral opravljati čitalniški sluga. "Njegova dolžnost je oskrbovanje društvenega poslopja in društvenih prostorov, raznašanje časopisov in društvenih naznanil in podvorba pri društvenih zborih in veseljih. Zato uživa v društvenem polopju prosto stanovanje dveh večih in jedne manje sobe in kuhinje, primerne plače v gotovini in postranske dohodke. Služba je primerena oženim rokodelcem."

Podržavljenje gimnazije

V drugi polovici 60. let 19. stoletja se vedno močnejše riše diferenciacija novomeškega družbenega življenja. Z ustanovitvijo čitalnice se začne diferenciacija gimnazija, ki je še vedno aktivna na narodnem področju. Vsega narodnega delovanja novomeške gimnazije je bilo konec v letu 1870. S cesarskim odlokom 20. septembra 1870 so dotedanjo frančiškansko redovno gimnazijo spremenili v Realno in višjo gimnazijo v Novem mestu in jo s tem podržavili. Od celotnega frančiškanskega proforskega zbora so ostali samo trije patri, vse druge so nadomestili s posvetnimi profesorji.

S tem je gimnazija izgubila narodno ost. Posvetni profesorji so bili v bistvu državni nameščenci in država je že poskrbela, da je bilo v njihovih vrstah dovolj državno usmerjenih profesorjev. Država je končno umestila novomeško gimnazijo v tisti prostor, ki ji ga je predpisala.

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

krompirja, uvoza in nesorazmerju med odkupnino in maloprodajno ceno krompirja.

Stališče našega sindikata je, da v tem trenutku kmetje in potrošniki rabimo pomoč države.

Tajništvo
Sindikat slovenske kmečke zveze

Kostel: kipe nadarjenih otrok prerašča trava

Dol. list št. 33, 17. avgusta

Žal moram z veliko mero prizadetosti potrditi besedam novinarja J. P., ko piše o kiparskih delih, katere so ustvarili otroci v okviru Forma Viva v Kostelu. Zamisel je bila izredno zanimiva in vzpodbudna, a je žal na kraju izpadlo povsem drugače, kot so to napovedovale besede uvodnih srečanj.

Večkrat me pot zanese na razvaline gradu Kostel, od koder je zarel lep razgled po dolini Kolpe. Toda tisto opoldne vrha gradu nisem dosegel, kajti pogledi ob Grajskem hramu in ob poti proti gradu mi niso dali naprej.

Kaj je res mogoče, da tako enkratno razigrana balerina, prečudoviti pogledi živali, nasmehi nedolžnih otrok in optimistični pogledi neznanih oseb končajo svoje poslanstvo v travi, blatu in pesku. Ni čudno, da je med njimi deklica, ki ji po licu polzijo grenke solze. Še toliko bolj neugodno mi je bilo, ko se to neme stvaritve otroških rok opazovali moji prijatelji iz Ankara.

V Fari prav v tem času potekajo dela pri urejanju okolice nove šolske stavbe, kjer bo veliko rastlinstva, pravi mali park, in ti kipi, ki so že deloma razbiti, bi tu prav lepo zaživel. Pa še dogovarjali so se predhodno tako. Ko stojim ob teh stvaritvah in pod seboj gledam "Grajski hram", se ne morem znebiti občutka, da je to njihova podoba, saj so oni bili gostitelji tega tabora.

FRANC CIMPRIC

Proračun pod streho

Dol. list št. 32, 10. avgusta

G. Jože Rangus je v Dolenjskem listu št. 32 v članku "Proračun pod streho" med drugim objavil tudi sledeče. Citiram: "Verjetno ne bi bilo slabo, če bi bil javni razpis tudi za letošnja dela v Šentjerneju: enkratno pometanje v Šentjerneju je namreč letos stalo kar 25.000 nemških mark, kar je predrago," konec citata.

Ta podatek je popolnoma neresničen in v celoti izmišljen, zato sem se zaradi seznanitve šentjernejske javnosti odločil objaviti resnične podatke o stroških čiščenja javnih površin v Šentjerneju v letu 1995. Čiščenje javnih površin v Šentjerneju v letu 1995 izvaja podjetje Prag Šentjernej, d.o.o. V obdobju januar - maj 1995 je bilo izvedeno 34 rednih čiščenj javnih površin v Šentjerneju, za kar je bil izstavljen račun v višini 135.775 tolarjev, kar znese povprečno 3.993,40 tolarjev za enkratno čiščenje. Poleg omenjenih rednih čiščenj je bilo v marcu izvedeno vsakoletno enkratno temeljito spomladansko čiščenje Šentjerneja. V tem primeru so bili s pločnikov in cest očiščeni ostanki zimskega posipavanja cest (gramoz in ostalo). Za to enkratno čiščenje je bil izstavljen račun v višini 11.248 tolarjev. Od prve polovice maja dalje izvajajo čiščenje Šentjerneja delavci zaposleni prek javnih del, kar pomeni, da bremenijo občino Šentjernej samo materialni stroški

v zvezi s čiščenjem (metle in podobno).

Z javno objavo neresničnih in več stokratno pretiranih podatkov o stroških čiščenja javnih površin v Šentjerneju je g. Rangus podjetju Prag Šentjernej, d.o.o. prizadejal poslovno škodo, zato bo podjetje proti njemu sprožilo pravni postopek za povrnitev le te.

Prag Šentjernej, d.o.o.
JOŽE BREGAR

Proračun pod streho

Dol. list št. 33, 17. avgusta

Še tako preprost bralec Dolenjskega lista lahko ob pozornem branju omenjenega članka hitro ugotovi, da je avtor iz najvišjih krogov občinske uprave Šentjernej. Zato mu toplo priporočam, da v podobnih situacijah zbere toliko poguma tudi na zemlji in da se podpiše pod članek s pravim imenom. V zmoti je, če misli sledeče: "Ustavite Rangusa, pa bomo lagali, krali in goljufali ter kmetom nikoli nič dali."

JOŽE RANGUS,
Drama 13, Šentjernej

Živimo v nasilnih časih

Dol. list št. 33, 17. avgusta

Avtor članka g. Andrej Bartelj med podjetji, ki so se znašla v težavah in v razsulu, omenja tudi Kovinar. Prepričan smo, da je pisec imel v mislih Kovinar Črnomelj. Mi v Kovinarju iz Novega mesta (kljub vsem težavam v kovinarskopredelovalni industriji) zaenkrat uspešno poslujemo v prepričanju, da nas na takem ali podobnem seznamu nikoli ne bo.

Vodstvo Kovinarja
Novo mesto

AIDS GROZI

kaj se čakamo?

VID PEČJAK V TABORU MLADIH - Pisatelj in časnikar Vid Pečjak je te dni udeležencem tabora mladih v Dolenjskih Toplicah skupaj s svojima vnučkama predstavil svojo knjižno uspešnico Drečček in trije marsovčki, ki jo je napisal pred skoraj 30 leti. Knjiga je v vseh teh letih doživela veliko ponatisov in prevodov, sedaj pa se je pisatelj odločil, da knjigo ponovno izda v samozaložbi. Posebnost te izdaje bo ta, da jo bodo ilustrirali otroci in prav zato je izbral mlade iz počitniškega tabora. Seveda bo posebna komisija izbrala najlepše ilustracije. (Foto: J. Pavlin)

Umrl je Ladko Kukec (13.6.1928 - 18.8.1995)

Življenje je eno samo in samo enkrat podarjeno, zato je naša odgovornost še toliko večja, kako ga živimo, kako delamo in ustvarjamo, kaj smo doprinesli za naše skupno dobro, ali smo bili vredni tega daru, ki je sicer vsem, toda samo enkrat, podarjen.

Te dni je omahnil eden najzaslužnejših Kostonjevcov novejšega časa - Ladko Kukec, dolgoletni slovenski kulturni delavec, igralec in vsestranski pomočnik pri vseh kulturnih akcijah v Kostonjeh in drugod, kjerkoli je bila potrebna njegova pomoč. Sodeloval je doma pri vsaki javni akciji, saj je bil več let član izvršnega sveta občine Krško, predsednik Sveta krajevne skupnosti Kostonjevica, predsednik občinske Kulturne skupnosti, od začetka do konca pa tudi član predsedstva Dolenjskega kulturnega festivala in Sveta Galerije Božidar Jakac.

Preveč bi bilo, če bi poskusili naštetati vse njegove funkcije v javnem in kulturnem delovanju naprej v občini Kostonjevica in po združenju v občino Krško še tam in v času okraja Novo mesto tudi v Novem mestu.

Toda pri Ladku Kucku je treba poudariti predvsem njegove igralske storitve na domačem in drugih gledaliških odrih, saj je nastopal v 33. krajih, odigral desetine glavnih vlog tudi v Ljubljani, Zagrebu, Karlovcu, Stari Gorici, Trstu, Celovcu itd. Nastopil je tudi v filmu, kjer so mu ponudili eno od osrednjih vlog, ki pa jo je odklonil, ker se je kot ure

držal svoje službe in poprijel šele potem za druge naloge, za katere so ga prosili. Kukec je kot igralec odlikoval predvsem njegov žametni glas, s katerim je nastopal brez narečnih posebnosti in je izvrstno obvladal intonacijo.

Se ni tako dolgo, ko je veliki slovenski igralec Polde Bibič ob smrti Borisa Kralja zapisal tudi tole: "... Boris Kralj, mladenič z izrazito moškimi lastnostmi, s prekrasnim žametnim glasom, pravi lepoteč, možat, postaven, verjetno najboljši igralec slovenskega gledališča sploh, najbrž prelep za čas, v katerem mu je bilo usojeno živeti." Nekaj tega v veliki meri velja tudi za pokojnega Ladka Kucka, saj je bil pravzaprav legenda dolenjskih Benetk. Le-te je nadvse ljubil in mu zanje nobena naloga ni bila pretežka.

Igral je krstno predstavo o Kloštrskem Zolnirju, Manfreda v Ljubljani, Piccolominija v Kreftovih Celjskih grofih, Scheuchstuela v Visoki pesmi, Petra v Mladosti pred sodiščem, Janeza v Divjem lovcu, Davorina v Miklovi Zali, Pernjakovega sina v Prežihovi drami Pernjakovi itd., same težke vloge in to za profesionalnega igralca, kaj šele amaterja.

Zdaj bo v miru počival, čeprav mnogo prezgodaj, in iz svoje žare obdvojval zvezde na nebu, ki mu bodo radodarno sijale noč za nočjo. Med njimi bo našel tudi svojo zvezdo, v njej pa naše spoštovanje, spomin, ljubezen do njega in vsega, kar je naredil za nas. Tega pa je veliko, zato mu moremo ta prvi večer, ko še nismo mogli zbrati vse resnice v sebi, ob slovesu reči le: "Lahko noč, Ladko!" LADO SMREKAR

Minister je uničil pol počitnic

Slab odnos do maturantov

Mladi Socialdemokrati ostro protestirajo proti načinu, na kakršnega se je Ministrstvo za šolstvo in šport ponorečevalo iz prve maturitetne generacije. Na rezultate mature so morali mladi čakati mesec dni, še dodatnih deset dni pa na odločitve o sprejemu na fakultete.

S to gesto je minister Slavko Gaber bivšim dijakom uničil skoraj polovico najdaljših in prav gotovo zasluženih počitnic. Dejstvo, da so bile maturitetne naloge označene s črtno kodo, uslužbencem pa na voljo vsa moderna tehnologija, vključno z optičnimi pregledovalci nalog, nas navaja na dvom o sposobnostih odgovornih na Ministrstvu za šolstvo in šport.

Presenečta nas tudi, da po eni strani rezultati mature niso bili javno objavljeni, po drugi pa so bile brez zadržkov objavljene razvrstitve dijakov po fakultetah, pri čemer ta podatek prav gotovo ni nič manj oseen kot število doseženih točk na maturi. Omenjeno dejstvo nas navaja na sum, da postopek ni potekal po legalni poti.

Za predsedstvo:
PETRA A. MAROLT
predsednica SDM

Proti popravi krivic na račun mladih

Le na moralni ravni

Politična jesen, ki je pred nami, bo med drugim prinesla nove razprave o popravu krivic. Politiki bodo energijo ponovno usmerjali v razprave o preteklosti, za sedanjost in prihodnost pa jim bo ostalo bolj malo časa.

Članice in člani Mladega foruma Združene liste socialnih demokratov smo prepričani, da taka usmeritev političnih razprav ustvarja nova bremena preteklosti. Hkrati odločno nasprotujemo sprejetju takega zakona o popravu "krivic", ki bi z odškodninami obremenil državni proračun. Te bi, ob omejenih proračunskih sredstvih, pomenile znižanje že tako nizkih socialnih prejemkov.

Z izplačevanjem odškodnin bi mladi postali še bolj deprivilegirani, saj bi to pomenilo manj denarja za razvojne programe, stanovanja, zaposlovanje, zdravstvo in šolstvo.

Zato naj se krivice - če so bile - popravljajo na moralni ravni. Vsekakor pa tako, da se ne razvedroti partizanski upor okupatorju med drugo svetovno vojno, saj je ta eden temeljev slovenske državnosti. Z nagrajevanjem tistih, ki so se odločili za napačno stran, si stranke slovenske desnice le skušajo nabrati volilne glasove. Zgodovinskih dejstev s to potuho ne bodo mogle spremeniti, ampak se bodo s svojo profašistično držo ponovno osmešile pred vso Evropo.

za Mladi forum ZLSD
DANILO TOMŠIČ, predsednik

ROŽANČEVI DNEVI

1. julija sem se v Volčjem Gradu na Primorskem udeležila Rožančevih dnevov. Tam sem srečala veliko znanih oseb in od njih dobila tudi avtograme. Žena pokojnega Rožanca me je predstavila nekaterim znanim osebam: esejistu in letošnjemu dobitniku te nagrade Dragu Jančarju, vremenoslovcu Miranu Trontelju, komentatorju RTV Slovenija Marjanu Kovačeviču - Beltramu, bratu Marjana Rožanca, ki je svobodni umetnik, in drugim. Nagrado Marjana Rožanca je prejel Drago Jančar za delo Egiptovski lonci mesa. Gospa Janja Rožanc me je povabila tudi na novinarsko konferenco, kjer so razpravljali le o politiki. Dobila sem liste z obrazložitvijo nagrade Dragu Jančarju. Komisija ga je izbrala še med dvema esejistama: Iztok Gaister - Zagovorci narave in Marko Vršič - Gnostični eseji. Rožančeve dneve je snemala televizija. Imela sem se lepo in upam, da sem bom teh dnevov še kdaj udeležila.

JANJA MAVSAR
Novinarski krožek OŠ Artiče

Naj dam polža nazaj?

Vesela družba sodelavcev je pri lovski koči zalivala šefovo petdesetletnico. Glavni mojster, zadolžen za raženj, je kar sijal od zadovoljstva, ko je videl, kako jim tekne lepo zapečeno meso. Žena slavljena pa je kot dobra gostiteljica spodbujala goste:

"Se vzemite, dokler je toplo in hrusta skorja. Odojek pride na vrsto malo kasneje."

"Kaj to ni bil prašiček?" je s polnimi usti prestrašeno zamomljal nekdo.

"Ne, ampak jagenjček!"
V trenutku je spustil iz rok velik kos mesa in od sebe odrinil krožnik: "Veste, jaz jagenjčka sploh ne jem. Nikoli ga nisem maral..."

Prisotni so se na ves glas zakrohotali. "Glej ga, glej, dokler nisi vedel, je bil pa dober!"
"Najbrž se je vrtel pod prašičkom in je nanj kapljala mast," se je izgovarjal.

Rešil ga je sosed pri mizi, ko je rekel, da tudi ostali niso nič boljši. Nekoč sta z ženo obirala in jedla zadnje češnje, tiste najbolj črne, prav z vrha drevesa. Mimo je prišel

sosed in zaklical: "Dober tek!"
"Naj ti vržem kakšno vejico?" vpraša on s češnje. "Ne, hvala, na petek ne jem mesa, pa še vegetarijanec sem, so odreže. Začuden ga mož in žena pogledata: "Kar poglejta, v vsaki je debel črv," nadaljuje sosed. Žena se je takoj nakremžila in izpljunila vsebino iz ust. On pa je za hip zadržal roko, potem pa spet dal v usta sočni sadež: "Ne, rajši ne bom pogledal!"
"Tudi jaz vem za podobno zgodbo," se je oglašil vsem znani šaljivec. "Ulivali smo betonsko ploščo pri znanec v sosednji vasi. Za malico postavi gospodinja na mizo, na našo posebno željo, med drugim tudi veliko skledo mlade solate, pripravljeno z bučnim oljem in domačim jabolčnim kisom. Matlii malo jo, da je bilo veselje. Naenkrat pa nekdo seže v skledo in vzame ven polža. Roke z vilicami so takoj zastale. Le stari Polde, ki bi pojedel kar koli, se ni dal motiti: "Jejte, jejte," nas je priganjal. "Zakaj ste odnehali? Ali naj dam polža nazaj?"
SLAVKO KLANČIČAR

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

z naročniki na izlet											
JOŽE MOŽE	PETER DURJAV	VINKO GORENC	IVAN VOVK	ALOJZ PAVLIN	MARTIN ZORC	IVAN ARIH	FRANC GOLOB	NACE PRAZNIK	FRANC PLANČAN	STANE AVSEC	
MARIJA JEREB	CIRIL BERČIČ	JOZEPA JERMAN	ANTON RADEŠČEK	MARIJA TOMC	JULIJ STRUGAR	ANGELA SIMONČIČ	VIDA PAVLOVIČ	TEREZIJA KLARIČ			
JOŽI GORIŠEK	JOŽE ZUPANČIČ	ANTON AVSEC	ANICA KLEPEČ	ANTON PLUT	VERICA TOMŠE	MARTIN CERKUS	MARIJA SASEK	ALENA PRILANOVIČ	IVAN MIKLAJČIČ		
ALOJZ SAJE	GUSTEL BOBIČ	JOZE SEDLAR	LUDVIG MACELJ	TEREZIJA MOLAN	VILJEM VOLF	OLGA VENE	JOZE BRUDAR	MARIJA LOGAR	VINKO ŽERJAV		
TONČKA DOLŠINA	MILAN PERTNAČ	FRANC OGRINC	ALOJZ JUREČIČ	FRANC LISEC	FRANC STANKO	JARKOVIČ					

s poslušalci na izlet											
NEŽKA STANIŠA	ZVONKO STARIHA	ROZALIJA LENIČ	STANE FRELICH	MARIJA GARZVODA	MILENA PINK-BORAS	MARTA FRANKO	JOZI KOLENC	DARINKA BOBNAK	MARTA SENICA		
MARIJA KUPLIENK	ZBENKO BRAJKOVIČ	TONI STARIČ	ANICA MOŽE	ELI SELAK	EMILJA ZUPANČIČ	JOZE NOVAK	VIDA LUZAR	MARIJA VOVK	LOJZE VERCE		
DAVID SIMIČ	IVANKA ANDROJIČ	ANI JARC	IVANKA JORDAN	MARIJA FIR	JULKA LAVRIH	NIKA LAVRIH	ANDREJ STEPEČ	MARIJA FARJAN	MITJA PEKOLJ		
EVA LAVRIH	ANDREJA JEVIKAR	JOŽICA BORIN	RAFKO GOLOB	ZORKA STIPANOVIČ	MARTIN TOMAŽIN	JOŽICA MLAKAR	KARMELA SKUŠEK	VIDA LONGAR	FANI ZAGAR		
JANEZ BUTALA	ANIČA ZAGAR	ANI KOLENC	IVANKA STRAUS	ANČKA GOLOBIČ	MILAN NEMANIČ						

Nagovor ob Taborski steni

Naslovni škof dr. Vekoslav Grmič na proslavi 22. julija v občini Osilnica o pomenu partizanstva

Spoštljivo in hvaležno se danes spominjamo brezupnega boja 21 partizanov v votlini Taborske stene z Italijani, v katerem je padla polovica neustrašnih borcev. Te partizanske žrtve na oltar domovine se spominjamo v jubilejnih letih zmage nad fašizmom, ki jo žal zažalujemo danes nekateri pri nas prikazati celo kot nesrečo, ker so pač izdajalci takrat doživeli svoj poraz, skupno s svojimi gospodarji!

Vendar očitnih in splošno priznanih vrednot ni mogoče prevednotiti ali še bolj, razvrednotiti.

Partizanstvo in OF pomenita za slovenski narod tako prelomnico kot noben dogodek v njegovi zgodovini do danes, iz njega je izšel ta narod prekaljen in pripravljn za nove podvige. Domovina je postala zanj najvišja vrednota, na kateri je mogoče zidati vse druge.

Partizanstvo je prispevalo v skupni boj vseh svobodoljubnih narodov žrtve, ki jih sploh ni mogoče ustrezno oceniti. To so morali priznati celo okupatorji, ki niso mogli razumeti takšnega junaštva.

Partizanstvo je prekalilo slovenski narodni značaj in v marsičem spremenilo miselnost slovenskega naroda, tako da ga zares ni mogoče pozabljati ali prezirati.

Partizanstvo je dalo našemu narodu v roke legitimacijo, s katero se lahko s ponosom legitimira

ra v skupnosti narodov, ki so se uprli najhujšemu sovražniku evropske kulture, civilizacije in krščanstva, nemškemu nacizmu in fašizmu. Zato je naravnost blazno in hudičevo delo to legitimacijo kakor koli danes skušati razvrednotiti.

Partizanstvo je začelo odločno

pot v smeri lastne slovenske državnosti, ki smo jo končno tudi dosegli, saj je s svojim bojem dejansko zaščitilo obstanek vseh vrednot.

Zato je prav, da se vedno spoštljivo spominjamo žrtev, ki so padle v tem boju, ki je seveda večkrat bil tudi hudo krut, ker so partizane k temu prisilili zločinski okupatorji in njihovi nič manj kruti sodelavci. Tistim, ki danes govorijo samo o nekih zločinih med osvobodilnim bojem, bi vsekakor smeli odgovoriti v evangeljskem stilu:

Kdor je brez greha, naj vrže prvi kamen na partizane. In če bi bili ti "pravičniki" iskreni, bi morali obmolkniti kakor pismouki in farizeji, ki so h Kristusu pripeljali grešnike, da bi jo obsodili.

Partizani se torej lahko s ponosom ozirajo na svoje veliko dejanje upora zoper nacizem in fašizem. Bojevali so se za svobodo, za domovino, ki bi jo smeli zapisati z veliko začetnico, in zvestobi svojemu narodu v Slomškovem duhu podredili vse drugo, kar lahko v resnici uspeva samo na tej zvestobi, tudi vero.

Odločitev za oborožen odpor zoper okupatorje, ki so hoteli uničiti slovenski narod in so te načrte tudi že uredničili, je bila tudi s krščanskega vidika moralno upravičena. Bila je v skladu s katoliškimi načeli, o samoobrambi pred nelegitimno oblastjo, ki je bila hkrati povsem nečloveška. Tisti, ki so se odločili nasprotno in se podali v bratomorni boj skupno z okupatorji, so ravnali nemoralno, kolikor so se tako odločili premišljeno in pristočno. Vendar moramo danes znati vsi odpustiti in tako res skupno zidati lepšo prihodnost slovenskega naroda iz prepričanja, da je narodnost temeljna vrednota, ki je ne sme zapostavljati ali celo potepati nobena ideologija ali vera. Upajmo, da bo tudi Katoliška cerkev na Slovenskem kmalu storila v tem pogledu svojo dolžnost in sejala povsod brezpogojno ljubezen in odpustanje. Njej pa bodo potem sledili končno prav tako tisti, ki se znova in znova sklicujejo na svoj krščanski etos.

Upajmo! Večna slava spominu padlih partizanov in partizanc in vse priznanje borkam in borcem v času osvobodilnega boja.

Dvakrat opljuvani mrtvi škof

Kdo je bil Anton Martin Slomšek, ki ga katoliška cerkev namerava prihodnje leto proglasiti za svetnika

"Ne želimo podcenjevati vloge generala Maistra, ki je dobrega pol stoletja pozneje rešil slovensko Štajersko pred zadnjim obupnim poskusom avstronemških sil, da bi jo pripojile k dedinji propadle monarhije. Vendar bo držala ugotovitev, da brez Slomškega Maister ne bi imel kaj reševati." Gre za trditve mariborskega novinarja Braca Zavrnika v knjigi o Antonu Martinu Slomšku (zbirka Znameniti Slovenci v založbi Partizanske knjige, l. 1990). Kdo je bil pravzaprav Slomšek, veliki mož, ki ga namerava katoliška cerkev razglasiti za svetnika?

Za Slovence je hkrati pomembni narodni buditelj, šolnik, knjižni ustvarjalec, oče prve slovenske knjižne založbe, prijatelj Prešerna in Čopa, avtor ponarodelih pesmi... Rodil se je leta 1800 na Slomu, v bližini Ponikve pri Grobelnem, v bogati in trdni slovenski kmečki družini. Oče si je vneto prizadeval, da bi nadarjeni prvorojenec postal naslednik velikega posestva, mati pa, da bi postal duhovnik. Na malega Tončka je imel izredni vpliv Jakob Prašnikar, ponkovski kaplan, ki je v kraju ustanovil slovensko nedeljsko šolo in ki je ostal tudi kasneje njegov duhovni oče. Slomškovo Tonček se je izkazal tudi v celjski gimnaziji v času, ko ga je hudo prizadela materina smrt. Šolanje je nadaljeval v ljubljanskem liceju, kjer je bil sošolec Franceta Prešerna. Nekaj mesecev se je celo šolal v Senju, pod Velebitom, nato pa v celovškem bogoslovju. Ko je na Slomu umrl oče Marko, je kmetija nazadovala, z leti pa je prišla celo v tuje roke.

V Celovcu se je bogoslovec posvetil takratni žalostni usodi slovenskega jezika ter organiziral rojake. Začel je pesniti, predvsem domoljubne pesmi in pisati dnevnik. Novo mašo je pel v Olimju pri Podčetrtku, pri Prašnikarju, prvo kaplansko mesto pa je dobil na Bizeljskem. Tam naj bi nastala Slomškova ponarodela pesem En hribček bom kupil (Veseli hribček), čeprav omenjajo tudi Sv. Emo pod Podčetrtkom. Posvetil se je cerkvenemu ter posvetnemu petju. Ponarodele so tudi takratne Slomškove pesmi Slovenc Slovenca vabi, Na svetu lepše rože ni, Zdaj spijmo še šentjanževca...

Po letu in pol je postal kaplan v Novi Cerkvi pri Vojniku, v kraju, ki mu je kar najbolj prirasel k srcu. Tudi tam so nastale številne ponarodele pesmi, med njimi Glejte, že sonce zahaja. Dober glas o Slomšku

je prispeval, da so ga iz Nove Cerkve poklicali za spirituala v celovško bogoslovje. Bodoče duhovnike je učil skrivnosti slovenskega jezika, ki je takrat veljal za manj uporabnega celo med Slovenci. Iz Celovca se je povezal z Matijo Čopom ter Francetom Prešernom, čigar pesniški dar je izjemno cenil. Izšla je posvetna pesmarica, tudi z deli učenca Jurija Vodovnika s Pohorja, v njej pa je bila skoraj polovica Slomškovihih pesmi. Slomšek je napisal številne slovenske knjige, tiho pa ni bil niti v času razpitičnega slovenskega abecednega boja.

Iz Celja za škofa

V Celovcu so njegovo zavzemanje za Slovence očitno gledali postrani, zato so mu ustregli, da je postal nadžupnik v Vuzenici v Dravski dolini. Med bivanjem v Vuzenici je nastal učbenik Blaže in Nežica v nedeljski šoli, štirikrat ponatisnjeno delo. Gre za pripomoček za slovensko kmečko mladež, prikrajšano za izobraževanje v materinem jeziku.

Slomškovo delo so sodobniki opazili, zato so ga imenovali za višjega šolskega nadzornika ter stolnega kanonika škofije v Št. Andražu. Šolstvo je v njegovem času izred-

no napredovalo. Izdal je Drobtnice, ki so botrovale nastanku prve slovenske knjižne založbe, Mohorjeve družbe. S sodelavci se je lotil celo novega prevoda biblije. V Št.

Maribor. Selitev je bila povezana z izjemnimi stroški, saj potrebnih prostorov ni bilo, upirali pa so se tudi v Gradcu.

Za pravice Slovencev

V Mariboru slovenščina ni imela prave veljave, zato se je vključil v tamkajšnje Slovensko čitalnico. Ustanovil je tudi bogoslovje, kjer so izobraževali duhovnike za potrebe štajerskih župnij ter društvo za zapuščeno mestno mladino. Pozabil ni niti na pisanje knjig.

Škof Slomšek si je s prizadevanjem v prid prezrtih Slovencev pridobil hude sovražnike. Po funkciji je postal poslanec štajerskega deželnega zbora v Gradcu ter gosposke zbornice na Dunaju, kjer se je javno zavzemal za pravice Slovencev. Med Nemci je našel tudi prijatelje, ne le hude sovražnike, čeprav so mu slednji zagrenili zadnja leta življenja. Malo pred smrtjo pa se je celo odpravil v Rim, na papeževo povabilo. Papež ga je nagradil z visokim odlikovanjem.

Andražu je bil med najtesnejšimi škofovimi sodelavci, nato pa je postal celjski opat, v mestu, ki ga je čutil za domačega. Po treh dneh opatovanja v Celju, po škofovi smrti, je prejel povabilo, da naj postane nov lavantinski škof. Celjani so se po mesecu dni od Slomška poslovili med zvonjenjem vseh mestnih zvonov. Postal je škof Anton Martin Slomšek, imenovan tudi po sv. Martinu, zavetniku ponkovske župnije.

Vse bolj se je navduševal za izjemno zahtevno preselitev škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Labotski dolini (severno od Dravograda) v Maribor. V njegovi lavantinski škofiji je bilo takrat približno 400 tisoč Slovencev, večinom z nemškimi duhovniki. Slomšek je najprej razmišljal o selitvi v Celje, pa tudi na Ptuj in v Slovensko Bistrico, odločil pa se je za

Po vrnitvi je l. 1862 v Mariboru umrl. Njegov pogreb je bil svečanost, kot je Maribor ni doživel. Na njegovo željo so ga pokopali v navadni krsti, brez vsakega okrasja. Po pogrebu so pridivali huligani ter grob opljuvali, je pričeval prisotni grobar. Njegove posmrtno ostanke so l. 1941 prenesli v cerkev, posamezniki pa so nam znova pljuvali.

Kdo je Anton Martin Slomšek? "Vse do danes je vzor ne samo krščanske, ampak sploh civilne države", meni o njem življenjepisec, Prešernov nagajenec Alojz Rebuta (Pastir prihodnosti, Mohorjeva družba, Celje 1992).

B. J. (Novi tednik)

NAJVEČ 50 SONČENJ NA LETO

Vrag je vzel šalo, kot temu pravimo. Prekomerno sončenje in z njim povezana rakava obolenja dobivajo tolikšen obseg, da se je zganila tudi oblast. Nemški zvezni zavod za zaščito pred sevanjem in ministrstvo za okolje sta naslovila na nemške državljane, ki že desetletja gojijo pravi kult sonca in zagorele kože, posebno izjavo, v kateri svarita pred preopogostim sončenjem. V Nemčiji namreč zbolijo za kožnimi rakom vsako leto več ljudi, zdaj že nad 100.000, kar 3.000 pa jih zavoljo te boleznitudi umre. Strokovnjaki zato priporočajo zmanjšanje števila sončenj na največ 50 na leto, posebno previdnost pa svetujejo pri otrocih in mladini, pri katerih je koža bolj občutljiva za posledice prekomernega sončenja. Poletje gre h koncu, ste že izkoristili priporočeno kvoto?

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA »DOLENJSKA«, d.d. Novo mesto, Ločna 2

objavlja prosto delovno mesto

POMOČNIKA VODJE FINANČNO-RACUNOVODSKE SLUŽBE

Pogoji:

- višja ali visoka šola ekonomske usmeritve,
- poznavanje dela finančno-računovodskega poslovanja, planiranja in analiziranja poslovanja,
- organizacijske sposobnosti,
- vozniški izpit »B« kategorije.

Delovno razmerje sklepamo za določen čas enega leta s trimesečnim poizkusnim delom. Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po razpisnem roku.

Na koncu sveta, pod Kuželjsko steno

Izumirajoče življenje in še živi spomini nanj izpod ene najmogočnejših gorskih sten v zgornji kolpski dolini

Pri Gladovi domačiji zaselku Ograja pod Kuželjsko steno se konča na konec sveta, sem se oni dan nazadnje Ožanič iz Kuželja, ki je najstarejši prebivalec tega območja, svojih prvih 26 let življenja pa je preživel v Ograji. Ograja je zaselek vasice, kjer je bilo 500 leti.

Jože Ožanič je pokazal razvaline nekdanjih 400 let stare hiše, kjer je preživel prvih 26 let svojega življenja. Hiše raste na ruševinah dreve in grmovje. Nekdaj je bila last zelo bogatega Antona Račkega, pri kateri je bila njegova stara mama še mlada dekletce za dekle. Tista hiša, kjer so kisali zelje in spravljali krompir, ter druge pridelke, je bila vkošen delno ohranjena. Ob njej je nekakšna klop, na kateri so imeli nekdanje posode z vodo, ki so jo pripeljali iz bližnjih izvirov in jo uporabljali za pitje in kuho. Kuhali so v "zamljenih" (glinastih)

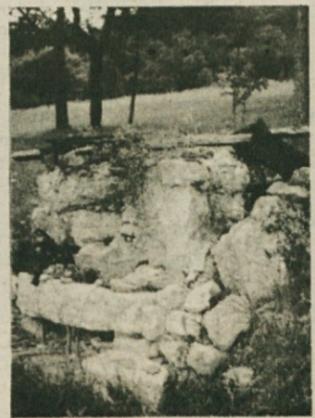
Račkijevi so bili bogati in skopi. Anton je pred smrtjo nekje zakopal denar, a niti ženi Agnes, ki je vedela, da mož ima cekine, ni zaupal kje denar. Tako tega zaklada do danes ni še nihče našel. Račkijeva nista imela otrok, zato je ta domačija postopoma prešla v last prednikov Jožeta Ožaniča.

Kuželjska stena

Kuželjska stena je ena izmed treh največjih in slikovitih sten - ostali sta še Loška in Taborska stena v zgornji Kolpski dolini, ki so

izredne naravne znamenitosti. V Kuželjski steni kraljujejo gamsi, v njeni neposredni bližini pa še medvedje, jelenjad, divji prašiči in druga divjad. Nekdaj je črednik iz vasi Kuželj vodil sem na pašo živino iz Kuželja in okoliških vasi ter zaselkov.

Jože Ožanič je pokazal še nekdanje njive in košenice, ki so jih obdelovali vse do Kuželjske stene, danes pa jih vedno bolj zarašča gozd ali pa grmovje. Kosili so tudi na najbolj strmih pobočjih in sicer tako, da so si na čevlje privezali "mačke" - dereze. Kuželjska stena pa je bila za ljudi tudi ura, saj so po tem, kako pada senca nanjo, natančno vedeli, koliko je ura in po tej senči je uravnaval svoje zvonjenje tudi

DELNO PORUŠENA SUŠILNICA za sadje in lan pri Ožaničevi in Gladovi domačini v Ograji pod Kuželjsko steno.

mežnar v hrvaškem Kuželju, ki leži preko Kolpe.

Sušilnica, čebelnjak, ribnik

Jože Ožanič, najstarejši domačin z območja Kuželja, in Jože Glad, najstarejši lovec Lovske družine Banja Loka Kostel in lastnik najvišje ležeče hiše v Ograji, sta nato pokazala še veliko zanimivosti. Najprej je blizu podrtije Ožaničeve hiše še podrtija sušilnice. V njej so nekdanj tu sušili sadje, ki mu na Dolenjskem rečemo krljji, tu pa rižni, še višje, na Osilniškem, pa blečki. Razen sadja so sušili še lan. V sušilnici so ob večerih pekli "kuasje" (koruzo, klasje), se ob njej gredli in pogovarjali. Blizu je še opuščeni čebelnjak, ki ga je Jože Glad obnovil leta 1946, lani pa ga je opustil zaradi boleznit čebel. Ob nekdanji čebelnjak sta zdaj prislomjeni dve kolesi dotrajanega voza in posebni "aparati", še najbolj je podoben grabljam, kakršnega na tem območju ponekod še vlečejo po njivi in tako z njegovimi zobmi-klini zaznamujejo, na kakšni razdalji bodo posadili poljščine.

Na orehu blizu hiše ima Jože obešeno neko napravo, ki je podobna zvonu. Z njo odganja divje prašiče, ki pridejo pogosto kar do njiv pri hiši.

Malopred hišo si je Jože leta 1978 uredil ribnik za postrvi. A s postrvi ni bilo zasluzka, saj jih je vsak nalovil v Kolpi. Kar tisoč 5 cm dolgih postrvi je kupil v Ogulinu in jih zredil, a pravi, da je bilo njihovo krmljenje drago, zato je to opustil in v ribnik vložil krape in rdeče-perke, ki jih je lažje hraniti z domačo hrano; krompirjem, koruzo-šrotom.

Kako se delali mošt?

Potem sta mi oba Jožeta pokazala še "izvor večne vode", iz katerega vedno, pozimi in poleti, v enaki količini teče voda. Od njega imajo napeljan vodovod do Jožetove hiše in do nove hiše Ožaničeve hčere, ki si jo je zgradila v Ograji nekaj pod Gladovo. Malo naprej je spet izvir in kamen, na katerem so včasih ženske prale perilo tako, da so tolkle po njem. Voda teče v kotel, v katerem so nekdanj kuhali za prašiče. Tam se napajata divjad in živina. Od tu pa vodi tudi leseni žleb, po katerem teče voda v leseno, nekoliko zaokroženo korito. Taka korita - ki jih ni nikjer na Dolenjskem - sem že videl v okolici Kostela in sem zato vedel, da so v njih trli sadje in tako pridobivali mošt. To pa je potekalo tako, da so v korito natresli sadje. V koritu je bil še poseben okrogel kamen, najbolj podoben mlinskemu kamnu, ki je imel na sredini luknjo, v kateri je bil dolg drog (osovina), ki je bil nekje pritrdjen. Nekdo je porival ta drog sem in tja, da se je kolo valilo po koritu in trlo sadje. Jože je pokazal še kamenito kolo za tretje sadje, ki ga je imel zamezanega nekje pod drvmi in povedal, da je taka kamenita kolesa izdeloval neki Venceti, ki je bil po rodu Italijan.

Jožeta sta mi pokazala še to in ono, potem pa smo sedli za mizo pod drevesom. Jože Glad je prinesel iz kleti liter črnega semiškega vina, ki ga je dobil od lovškega tovariša Golubiča s Štrekljevca. Jožetova žena Ivanka je povedala še zgodbi o Mikulovem vragu, Jože Ožanič ono o ovci, ki je glavo vtaknilo v "zamljeni" lonec.

JOŽE PRIMC

KUŽELJSKA STENA je ena izmed treh znamenitih sten v zgornji kolpski dolini.

OPUŠČENI ČEBELNJAK - Pred nekdanjim čebelnjakom sta dve dotrajanj kolesi kmečkega voza, ob levem kolesu pa stoji še "aparati", s kakršnim so nekdanj zaznamovali na njivi razdaljo za sajenje raznih poljščin. Na fotografiji sta še Jože Ožanič (levo) in Jože Glad.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 24. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
KORAJZA VELJA, 1. oddaja
11.05 SNORČKI, amer. risana naniz., 7/13
11.30 ODRIVANJE ZEMLJE, amer. ize brač. serija, 14/26
12.00 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
16.50 ZEMLJA - KONEC SVETA, ponov. por tug. drame
17.25 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske TV
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.45 KATE IN ALLIE, 16. epizoda angl. serije
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 WILDBACH, 4. del nem. nadalj.
20.50 ANNE MURRAY V NOVI ŠKOTSKI, glasb. dok. oddaja
21.55 NIKAR!, oddaja o prometu
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 SOVA
ALFRED HITCHCOCK VAM PRED STAVLJA, amer. naniz., 5/22
TRD OREH, 1. epizoda angl. naniz.

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.20 Sova (ponov.): Princ iz Bel-Aira (amer. naniz., 20/24); 14.45 Seaguest (23/23) - 15.30 Že veste - 15.55 Športni dogodki - 17.50 SP v veslanju (posn. iz Tamperca) - 18.15 EP v plavanju (posn. z Dunaja) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Intervju - 21.00 Umetniški večer - 21.50 V znamenju skorpijona (italij. film)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 496. dela amer. nadalj.) - 11.05 Benny Hill (ponov. 6. dela angl. hum. naniz.) - 11.35 TV prodaja - 11.50 Video strani - 16.35 Dance sesion (ponov.) - 17.10 Unpato (ponov.) - 18.15 Risanka - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (497. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (kont. glasb. oddaja) - 20.30 Pred poroto (58. del amer. naniz.) - 20.55 Vreme - 21.00 Sybil (1. del amer. filma) - 22.35 Mesto kot Alice (ponov. 4. dela avstral. nadalj.) - 23.25 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Poletni šolski program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubez (serija) - 12.45 Ko se vnamajo srca (hum. serija, 20/22) - 13.10 Severna obzorja (serija) - 13.55 Srečanje s prihodnostjo (dok. serija, 10/14) - 14.20 Zametna šapa (2/7 dok. serija) - 14.55 Vrnitev Valentina (amer. film) - 16.30 Hrvaška danes - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Hrvaško gledališče - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Festival (posnetek 2. dela) - 21.00 Ekran brez okvirja - 22.20 Moč denarja - 22.30 Dnevnik - 22.50 Slika na sliki - 23.20 Sanje brez meja

HTV 2

13.55 Video strani - 14.10 - TV koledar - 16.20 Slika na sliki - 15.05 Sever in jug (amer. nad., 11/12) - 16.00 Tenis - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 U. F. O. (dok. film) - 21.10 Brooklynski most (hum. serija, 17/22) - 21.40 Sever in jug (amer. nadalj., 12/12) - 22.30 Rešitev 911 (serija) - 23.50 EP v veslanju (posn. z Tamperca)

PETEK, 25. VIII.

SLOVENIJA 1

10.15 - ... TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 TEDENSKI IZBOR
DELFIN FLIPPER, 5. epizoda amer. nan iz.
11.35 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: SOVA
11.50 ROKA ROCKA
12.35 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
16.10 FILM TEDNA:
SVATBA, ponov. tajvan. amer. filma
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 KATE IN ALLIE, 17. epizoda angl. serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 BREWSTER MCCLOUD, amer. film
21.45 TURISTIČNA ODDAJA
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 21/22
TRD OREH, 2. epizoda angl. naniz.
23.30 BRANE RONČEL IZZA ODRA, ponov.

SLOVENIJA 2

12.00 Video strani - 12.20 Tedenski izbor: Forum; 12.35 Wildbach (3. del. namške nadalj.); 13.30 Seminar Amnesty International; 15.30 Majske cvetovi (1. epizoda angl. naniz.) - 16.25 EP v plavanju (prenos z Dunaja) - 17.40 Sova (ponov.): Alfred Hitchcock vam predstavlja (5/22) - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Podočeljski utrip (angl. naniz., 5/10) - 20.50 Človeška žival (angl. poljudnoznanst. serija, 3/6) - 21.40 Posnetek predstave MG ljubljanskega - 23.45 Mirni dnevi v Clichyju (franc. film)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 497. dela amer. nadalj.) - 11.05 Magnetoskop (ponov.) - 11.50 Video strani - 17.00 TV prodaja - 17.10 Sybil (ponov. 1. dela amer. filma) - 19.00 Vreme - 19.05 Risanka - 19.10 Luč svetlobe (498. del amer. nadalj.) - 20.00 Benny Hill (7. del angl. hum. naniz.) - 20.30 Obalna straža (21. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Sybil (2. del. amer. filma) - 23.10 Sarah Vaughan (dok. oddaja) - 0.10 Dracula (2. del amer. naniz.) - 0.40 Pred poroto (ponov. 58. dela amer. naniz.) - 1.05 Živeti danes (ponov. dok. oddaje)

SOBOTA, 26. VIII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.25 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.25 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
9.45 UČIMO SE ROCNIH USTVARJAL NOSTI
10.00 NA SMRT PRESTRAŠENI, angl. nadalj., 6/6
10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.15 BREWSTER MCCLOUD, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 INTERVJU, ponov.
15.50 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
16.15 ARETACIJA GRIZLIJA ADAMSA, amer. film
18.00 DNEVNIK 1
18.05 ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA, 1. epizoda
18.35 KATE IN ALLIE, 18. del angl. serije
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 WILDBACH, 5. del nem. nadalj.
21.00 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 9/10
21.30 PREGANJANI NA SVOJI ZEMLJI, dok. oddaja
22.10 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
TRD OREH, 3. epizoda angl. naniz.
ECCE BOMBO, italij. film

SLOVENIJA 2

7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 9.20 Tedenski izbor: Wildbach (ponov.); 10.15 Turistična oddaja - 10.30 Športna sobota (prenos SP v veslanju in SP v kajakah in kanujih) 13.25 Sova (ponov.); Brooklynski most (amer. naniz., 21/22); 13.50 Majske cvetovi (ponov.) - 14.45 Športna sobota - 18.35 Širjave, evropski magazin o varovanju okolja - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 19.50 Utrip - 20.10 Angelika in kralj (franc. film) - 21.50 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Video strani - 8.05 Risanka - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 10.45 Dracula (ponov. 2. dela amer. naniz.) - 11.20 Video strani - 17.40 Klasična video glava (ponov.) - 18.30 TV prodaja - 19.00 Risana serija - 19.30 Dance session (ponov.) - 20.05 Vreme - 20.10 Živeti danes (dok. oddaja) - 20.40 Splošna praksa (36. del avstral. naniz.) - 21.35 Vesoljski "slammer" (amer. pust. film) - 23.05 Vreme - 23.10 Sybil, ponov. filma - 0.45 Umazanke (erotični film)

NEDELJA, 27. VIII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.50 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.20 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponov.
9.55 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 19/26
10.25 ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA, 1. epizoda
10.55 PESMICE ZA BARBARO
11.30 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 8/16
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 PODEŽELSKI UTRIP, ponov. angl. naniz., 5/10
15.30 ČIGAV BO OTROK, amer. film
17.00 POLICIST S SRCEM, avstral. naniz., 3/26
18.00 DNEVNIK 1
18.05 PO DOMAČE
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRALO TEDNA
20.10 ZAKLADI SVETA: MOST ST. MICHEL, franc. pustolovski kviz, 9. oddaja
21.40 VELIKA POTOVANJA Z VLAKOM, angl. dok. nadalj., 5/6
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.05 SOVA:
LOČENI TODA ENAKOPRAVNI, amer. naniz., 1/2

SLOVENIJA 2

Opomba: 13.00 do 13.50 SP v veslanju (posnetek); 13.50 do 15.25 EP v plavanju (prenos); 17.00 do 18.30 SP v kajakah in kanujih (posnetek); 18.30 do 19.30 SP v waterpolu (posnetek)
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 9.25 Tedenski izbor: Matiček se ženi, posnetek - 11.20 Sova (ponov.): Majske cvetovi (angl. naniz., 3. epizoda); Wildbach (5. del.) - 13.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 19.50 Zrcalo tedna - 20.10 Batman (amer. film) - 22.10 Karaoke - 23.10 Športni pregled

KANAL A

8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja)

ja) - 10.00 Burleska - 10.30 Male živali - 11.00 Splošna praksa (ponov. 36. dela) - 11.55 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.10 Zametne vrtnice (glas. čestitke B. Kopitarja) - 13.00 Video strani - 17.15 Sarah Vaughan (ponov. dok. oddaje) - 18.15 Zametne vrtnice (ponov.) - 19.00 Risana serija - 19.30 Živeti danes - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (ponovitev 27. dela) - 20.55 Beverly Hills 90210 III (28. del amer. naniz.) - 21.45 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.20 Vesoljski "slammer" (ponov. filma)

PONEDELJEK, 28. VIII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 23.50 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
9.55 OTROŠKI PROGRAM
TISTI MOJČINI, zabavnoglas. oddaja
10.30 KAPITAN POWER, amer. naniz., 10/22
10.55 ZNANJE ZA ZNANJE
11.20 ANGELIKA IN KRALJ, franc. film
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponov.
16.30 UMETNIŠKI VEČER
17.20 DOBER DAN, KOROŠKA
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
18.20 TININA IZBIRA
18.40 KATE IN ALLIE, 19. epizoda angl. serije
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 STRANSKI UČINKI, kan. naniz., 9/13
20.55 PRAVIČNOST NA PREIZKUŠNJI
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 SOVA
SEINFELD, amer. naniz., 9/18
TRD OREH, 4. epizoda angl. naniz.

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.35 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.05 Zakladi sveta; 16.30 Sova: Ločeni toda enakopravni (amer. nadalj., 1/2) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Svetovni poslovni utrip - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Svet na zaslonu - 20.50 33. mednarodni kmet. živilski sejem - 20.55 Izsiljevanje (franc. naniz.) - 21.45 Vojna in pogajanja, ponov. 2. dela - 22.45 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.20 Luč svetlobe (ponov. 498. dela) - 11.10 Zametne vrtnice (ponov.) - 11.55 Benny Hill (ponov. 7. dela angl. hum. naniz.) - 12.25 TV prodaja - 12.45 Video strani - 17.55 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (499. del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v glasbeni deželi (glas. oddaja) - 20.30 Dežurna lekarna (41. del španske humor. naniz.) - 21.00 Vreme - 21.05 To so gadi (slov. film) - 22.40 Obalna straža (ponov. 21. dela) - 23.35 TV prodaja

TOREK, 29. VIII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.15 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 TEDENSKI IZBOR
SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 6/13
10.30 BATMAN, amer. film
12.30 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP, 6. del
13.00 POROČILA
15.10 SOBOTNA NOČ, ponov.
17.20 MOSTOVI
18.00 DNEVNIK
18.05 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 20/26
18.40 KATE IN ALLIE, 20. epizoda angl. serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 WILDBACH, 6. del. nam. nadalj.
20.55 ZGODBE IZ OPER: UMOR NA MAN HATTNU, angl. glas. serija, 4/4
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
KYTV, angl. nadalj., 1/6
TRD OREH, 5. epizoda angl. naniz.

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.20 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 14.45 Velika potovanja z vlakom (amer. dok. serija); 15.40 Karaoke - 16.40 Sova (ponov.): Seinfeld (amer. naniz., 9/18); 17.05 Majske cvetovi (amer. naniz., 4. del) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Vesoljno vozilo Discovery (amer. dok. oddaja) - 20.55 Češnjev vrt (ruska drama - 22.15 Roka rocka - 23.05 Videošpon - 23.50 Svet poroča

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.20 Luč svetlobe (ponov. 499. dela amer. nadalj.) - 11.10 Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 11.40 TV prodaja - 12.00 Video strani - 16.40 To so gadi (ponov. filma) - 18.15 Risana serija - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (500. del amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glasb. oddaja) - 20.30 Tropska vročica (20. del. amer. nadalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Večni krog (oddaja o astrologiji) - 21.55 Maručini kristali (vedeževanje v živo) - 22.25 Računalniška kronika (30. del. kok. oddaje) - 22.55 Dežurna lekarna (ponov. 41. dela španske naniz.) - 23.30 TV prodaja

SREDA, 30. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 20/21
10.50 ČOVEŠKA ŽIVAL, angl. poljudnoznan. serija, 3/6
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 9/10
12.30 ŠIRJAVE, evropski magazin o varovanju okolja
13.00 POROČILA
17.00 IZSILJEVANJE, ponov. franc. naniz.
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 KATE IN ALLIE, 21. epizoda angl. serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 FORUM
20.20 FILM TEDNA:
VRTLJIVA VRATA, kanad. film
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 ŽARIŠČE
22.50 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 21/24
TRD OREH, 6. epizoda angl. naniz.

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.35 Zgodbe iz školjke - 15.05 Tedenski izbor: Stranski učinki, kan. naniz., 9/13; 15.50 Videošpon - 16.35 Sova (ponov.): KYTV, (angl. naniz., 1/6); 17.05 Majske cvetovi (5. epizoda) - 18.00 Dnevnik - 18.05 RPL Studio Luwigana - 18.45 Odkrivanje zemlje, amer. izobr. serija, 15/26 - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Omizje - 22.05 Opera, balet

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.20 Luč svetlobe (ponov. 500. dela) - 11.10 Rodeo (ponov. glas. oddaje) - 11.40 Male živali (ponov.) - 12.10 TV prodaja - 12.30 Video strani - 17.30 TV prodaja - 17.45 Računalniška kronika (ponov.) - 18.15 Večni krog (ponov. oddaje o astrologiji) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (501. del) - 20.00 Benny Hill (8. del angl. hum. naniz.) - 20.30 Mesto kot Alice (5. del avstral. nadalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Unpato (oddaja o akt. dogodkih) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.05 Tropska vročica (ponov. 20. dela amer. nadalj.) - 23.55 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slov. gostilnah)

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

ZAHVALA DAROVALCEM

Območna organizacija Rdečega križa Metlika se najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so prispevali denar za letovanje socialno in zdravstveno šibkejših otrok na Debelem Riču. Otroci so preživeli na morju deset brezskrbnih počitniških dni po zaslugi naslednjih darovalcev: Breza d.o.o., Ghetto, gostilna Peter Badovinac, slikopleskarstvo Černič, tekstilna galanterija Avguštin, SOB Metlika, Krka Novo mesto, DABI d.o.o., damsko frizerski salon Mila Barbič, damsko frizerski salon Slavica, zavarovalnica Tilia, Janez Molek, Stanislav Kraševc, Ana Štrucelj, bar Boris Badovinac, Martin Režek, Biserka Magovec, Milan Vraničar, Marija Škof, Donoonats d.o.o., Petrol T Ljubljana, Matija Štrucelj, Zvonko Gerbec, Darja Predovič, pivnica Jadranka Sodoc, Nikica Strahinič, Ivan Malešič, Marko Plut MTM, Komunala Metlika, Beti Metlika, župnijski Karitas Metlika, gostilna Rakar, bistro Julija, Market Humljan, Metlling - gradbeništvo, ključavničarstvo Kapušin, Anton Nemanič, servis in trgovina MUC, Nikola Dragičević, Liljana Mihajlovič, Vesna Luštek, Matik Ljubljana. Lepa hvala tudi osebjem metliškega Zdravstvenega doma in Centru za socialno delo za razumevanje in pomoč pri programu letovanja.

JANA GAŠPERIČ
Sekretarka območne organizacije
RK Metlika

YURENA

šola tujih jezikov
tel.: 068/341-434
vpišuje otroke, mladino in odrasle v tečaje ang., nem., fran., ital. in ruščine. Vpis med 10. in 12. ter 13. in 16. uro.

Brez ljubezni ni sreče, pri tem pa je mnogo važnejše, da mi ljubimo druge, kot da drugi ljubijo nas. (Trivunac)
Samo glej in nekega dne boš videl. (Mello)

DOLENJSKE BELE KRAJINE
STUDIO
103.0 MHz

RADIO SRKA
94.6 MHz

ČETRTEK, 24.8.

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 11.00 AvtoTimes - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 13.30 Vreme in mi - 4.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Planinski kotiček - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Kinetoskop, Altergodba
PETEK
4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

SOBOTA, 26.8.

6.00 Začetek, horoskop - 8.30 Glasba je življenje - 10.00 Kuharski recept - 11.00 Evropa ta teden - 11.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 13.30 Čestitke - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Voluhar ekspres - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

NEDELJA, 27.8.

6.00 Začetek - 7.45 Horoskop - 8.00 Duhovna misel - 8.30 Kmetijska oddaja - 11.00 Mali oglasi - 12.30 Čestitke - 17.30 Vi sprašujete, gostje odgovarjajo - 19.00 Glas evangelijskega - 19.30 - 24.00 Večerni program

PONEDELJEK, 28.8.

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved, priložnostne oddaje - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 - 17.00 Lestvica NZ glasbe - 17.30 Zdravstvena oddaja - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Rezerviran čas

TOREK, 29.8.

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 8.30 Svetovalna oddaja - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Oddaje S. Mihelčiča - 17.30 Lestvica 3.3 - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Telefonske zabavne želje

SREDA, 30.8.

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 8.30 Kulturni kažipot - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Čestitke - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Telefonske NZ želje

TEKMOVANJE HARMONIKAŠEV - V gostišču Urška v Zamostcu pri Sodražici je bilo pod pokroviteljstvom Obrtne zbornice iz Ribnice tekmovalje na diatonični harmoniki. Udeležilo se ga je 27 harmonikarjev iz vzhodne Dolenjske. Številno občinstvo je bilo navdušeno nad mestovinarstvom mladih in starejših tekmovalcev. Še posebej po pozdravili naš top Postojnčanke Alenke Hladnik, ki je pred kratkim osvojila prvo mesto na evropskem prvenstvu v Italiji. Zmagovalci: do 14 let - Boštjan Slana, do 50 let - Robi Kožar (na fotografiji), do 70 let - Karel Klun. Med ženskami je bila najboljša Anita Zaletel. (Foto: M. Glavonjič)

DOLENJSKI LIST
DESET DOMAČIH

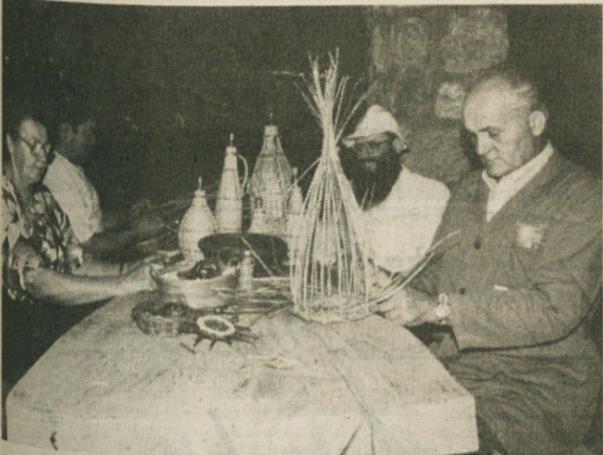
Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Mateji Zgonec, Habičeva 2, Škofljica. Nagrajenki čestitam.
Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- 1 (2) Te tvoje črne oči - FANTJE Z VSEH VETROV
  - 2 (1) Barka življenja - FANTJE IZPOD ROGLE
  - 3 (6) V eter ve, da sem še mlada - ANS. OBZORJE
  - 4 (9) Poštar - IGOR IN ZLATI ZVOKI
  - 5 (7) Ljubezem premaga vse težave - ANS. PLANIKA
  - 6 (3) Vračam se spet na deželo - ANS. LOJZETA SLAKA
  - 7 (5) Beli cvet - ANS. FRANCA POTOČARJA
  - 8 (8) Zelena Kočevska - ANS. VIHARNIK
  - 9 (4) Hvala, oče - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA
  - 10 (-) Franc poslanc, ANS. PETRA FINKA
- Predlog za prihodnji teden: Zakonska barka, ANS. STOPAR

KUPON ŠT. 34

Glasujem za _____
Moj naslov _____
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

dogodki v sliki in besedi

BELA KRAJINA PRI RAZTRESNU - Dež je organizatorjem sobotnega zaključnega večera prireditve "Platno, pesem, pisanice" na turistični domačiji Rztresen v Jankovičih preprečil, da bi svojim gostom pokazali "tučenje" in česanje lanu, pač pa so številni obiskovalci Rztresnove domačije lahko prisluhnili tamburašem iz Poljanske doline in pesmim ljudske pesnice Nežke Rztresen. Marija Trdič, Alojz Veselič, Boris Rztresen in Ivan Veselič (na sliki od leve proti desni) so predstavili pisanice, pletenje steklenic in košar. Poleg razstave domačih dobrot, ki so jih lahko tudi poskusili, so si gostje prireditve v Rztresnovi galeriji ogledali tudi obe stalni razstavi. (Foto: I. V.)

ŠMIELSKI PEVCI NA TRIGLAVU - Moški pevski zbor GD Šmihel bo v začetku prihodnjega leta praznoval svojo dvajseto obletnico obstoja. Ob tem jubileju ter v sklopu letošnje stote obletnice Aljaževega stolpa so si pevci zadali nalogo, da se povzpno na najvišji slovenski vrh ter ob Aljaževem stolpu zapoje slovensko pesem. 1. avgusta je na Triglavu ubrano razvenela prelepa pesem Oj, Triglav moj dom, kako si krasan. Ob vzponu in sestopu se je v planinskih kočah ob petju oglasila še harmonika, ki je združila glasove tudi drugih pohodnikov in ljubiteljev ljudske pesmi. Celoten program je obsegal tridnevni ogled Triglavskega narodnega parka, smer pohoda pa je bila sledeča: Rudno polje - Vodnikova koča - Planika - Kredarica - Triglav - Dolič - Prehodavci - Koča pri Triglavskih jezerih - Bogatin - Komna - Savica. Pohod je omogočil ZŠAM. (Diana Žagar)

OHRANJANJE SLOVENSKE LJUDSKE PESMI - Najbolj znanega slovenskega citrarja Miho Dovžana, ki je v svoji dolgoletni karieri s svojim ansamblom in specifičnim glasom Ivanke Kraševac, s svojimi vižami in napravi zabaval številne poslušalce doma in po svetu, je rad poslušal tudi pokojni Josip Broz - Tito. V svojih zrelih letih se je Dovžan ob druženju s pevko Jožico Kališnik odločil za kakovostno preobrazbo iz "narodnjaka" v spremljevalca pevke, ki skuša ohranjati slovensko ljudsko pesem prihodnjim rodovom. Tako je izvenel tudi kar dobro uro dolg koncert predzadnjo avgustovsko soboto v okviru Grajskega poletja 95 v Lutrovski kleti (na nizi osamosvojitve Slovenije s Kališnevo nastopila v Moskvi, kjer sta zaledala slovensko ljudsko pesem pred rusko politično smetano. Manjka moralata le Boris Jelcin in Vladimir Žirinovski. Na željo ruske publike sta morala kar štirikrat ponavljati sladbo Slovenski zvonovi! (Foto: P. PERC)

SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV - KORK in ZZB Butoraj sta julija organizirala srečanje krajanov KS Butoraj, ki je bilo zelo prisrčno. Udeležilo se ga je 34 krajanov, ki so starejši od 60 let. V kulturnem programu so nastopali otroci. Ob zakuski so krajanji obujali spomine na pretekla leta, ob zvokih harmonike pa so tudi zaplesali in zapeli. Starejši se veselijo, ki so jim srečanje pripravili, zahvaljujejo in si kaj podobnega želijo tudi v bodoče. (Milka Kocjan)

TREBANJCI NA DEBELEM RTIČU - V letošnjem letu je Center za socialno delo (CSD) iz Trebnjega organiziral od 12. do 26. avgusta letovanje v prostorih Rdečega križa na Debelem Rtiču za 90 otrok in sicer za 30 zdravstveno ogroženih, ki letujejo dva tedna in 60 socialno ogroženih, ki letujejo samo en teden. Vsebina letovanja temelji na tem, da so poleg večšin, ki sodijo v letovanje že same po sebi, pripravili tudi dejavnosti, s katerimi želijo doseči, da otroci v koloniji spoznajo način življenja ob morju in značilnosti okolja. V letošnjem programu letovanja, ki ga je sestavila in ga izvaja socialna delavka Tončka Jarc, za varnost in dobro počutje otrok skrbijo štiri socialni delavci CSD. Za zdravje skrbi dr. Darinka Strmole iz Zdravstvenega doma Trebnje, v delo z otroki pa so vključeni še predstavniki društva za sožitje in 10 prostovoljnih delavcev. Vsak prostovoljec je zadalžen za skupino, v kateri je od 8 do 10 otrok. Nosilec skupine mora načrt uresničiti. (Foto: Jože Hartman)

Gorjanci - avtobusni promet,

Prevoz potnikov v domačem in mednarodnem cestnem prometu z avtobusi, d.o.o.
Topliška cesta,
68000 NOVO MESTO

gorjanci

g

OBVESTILO

Cenjene potnike obveščamo, da se prične s 1.9.1995 novo prometno leto. Za to prometno leto smo registrirali nekaj novih linij, pri nekaterih starih linijah pa so nastale večje ali manjše spremembe:

I. MEDKRAJEVNE LINIJE

NOVE LINIJE:

1. BREŽICE-NOVO MESTO odhod iz Brežic 6.40
2. NOVO MESTO-TREBNJE-LJUBLJANA odhod iz Novega mesta 10.25
3. LJUBLJANA-NOVO MESTO odhod iz Ljubljane 20.10

SPREMENJENE LINIJE:

1. NOVO MESTO-MARIBOR vozi vsak dan
2. NOVO MESTO-TREBNJE-LJUBLJANA ob 16.40 iz Novega mesta od 16.9. do 31.5. vozi vsak dan, od 1.6. do 15.9. pa samo ob nedeljah in praznikih
3. NOVO MESTO-MOKRONOG-LJUBLJANA vozi samo od ponedeljka do petka

II. PRIMESTNE LINIJE

NOVE LINIJE:

1. METLIKA-NOVO MESTO odhod ob 13.10 in 19.10
2. ČRNOMELJ-VINICA odhod ob 7.30
3. VINICA-ČRNOMELJ odhod ob 7.30
4. ČRNOMELJ-METLIKA odhod ob 7.00
5. METLIKA-ČRNOMELJ odhod ob 13.20

SPREMENJENE LINIJE:

1. ŠENTJERNEJ-NOVO MESTO-ŠENTJERNEJ odhod iz Šentjerneja ob 4.55, odhod iz Novega mesta ob 17.30 - vozi od ponedeljka do petka
2. NOVO MESTO-MOKRONOG-SEVNICA spremeni se odhod iz Novega mesta namesto ob 15.15 zdaj ob 14.15
3. BRŠLJIN-STOPIČE-VEL. PODLJUBEN linija ob 22.05 iz Bršljina se skrajša do Stopič
4. NOVO MESTO-STOPIČE ob sobotah ne vozi
5. KRŠKO-RAKA-NOVO MESTO ob sobotah ne vozi
6. NOVO MESTO-DOL. TOPLICE ob 7.30, 9.30, 11.30, 15.30, 18.30, 20.30 in 22.30, ob sobotah ne vozi
7. NOVO MESTO-PREČNA-STRAŽA odhod ob 5.25 in 13.20 se spremeni na 5.30 in 13.25
8. ŠMIEL-BRŠLJIN ob sobotah ne vozi, ukinejo se vsi odhodi po 15.00
9. NOVO MESTO-KARTELJEVO ob sobotah ne vozi, tudi med tednom ob 22.20 ne vozi več.
10. NOVO MESTO-LAZÉ ob 9.30 ob sobotah ne vozi
11. MOKRONOG-TREBNJE ob sobotah ne vozi
12. NOVO MESTO-ŠMARJETA ob 7.30, 9.30, 10.30, 11.30 in 19.30, ob sobotah ne vozi
13. NOVO MESTO-ŠKOCJAN ob 16.45 in 20.30, ob sobotah ne vozi

Vse dodatne informacije lahko uporabniki naših uslug dobijo na avtobusni postaji Novo mesto ali pa po telefonu št. (068) 321-123.

GASILSKO SLAVJE V PREČNI - Gasilci iz Prečne, ki so pred dvema letoma praznovali osemdesetletnico gasilskega društva, so imeli v soboto veliko slavo, ki so ga obeležili s prevzemom novega modernega gasilskega avtomobila znamke Mercedes Benz in odkritjem freske sv. Florijana - zaščitnika gasilcev, na prenovljenem gasilskem domu. Fresko je narisal slikar Martin Blatnik iz Velikega Lipovca. Na sliki: s slavlja gasilcev v Prečni. (Foto: S. Dokl)

RIC Razvojno izobraževalni center Novo mesto p.o.

vabi k vpisu v izobraževalne programe v izobraževalni sezoni 1995/96:

PROGRAMI ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

- * 6., 7. in 8. razred

SREDNJA ŠOLA

- * TRGOVEC (IV. stopnja izobrazbe)
- * PREKVALIFIKACIJA ZA POKLIC TRGOVEC
- * TRGOVINSKI POSLOVODJA (nad. program V. stopnje izobrazbe)
- * PREKVALIFIKACIJA ZA POKLIC TRGOVINSKI POSLOVODJA
- * EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK (V. stopnja izobrazbe)
- * UPRAVNI TEHNIK (V. stopnja izobrazbe)
- * ARANŽERSKI TEHNIK (V. stopnja izobrazbe)

IZREDNI ŠTUDIJ

- * VISOKA UPRAVNA ŠOLA LJUBLJANA I. letnik
- * EKONOMSKO POSLOVNA FAKULTETA MARIBOR
  - višješolski program: I. letnik
  - visokošolski program: III. letnik

PROGRAMI USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA

USO PROGRAMI I. IN II. STOPNJE

- * POMOŽNI TEKSTILEC - USO I
- * KUHARSKI POMOČNIK - USO II
- * NATAKARSKI POMOČNIK - USO II

PROGRAMI USPOSABLJANJA PO KONČANI V. STOPNJI

- * Program usposabljanja za RAČUNOVODJE
- * Program usposabljanja za POSLOVNEGA SEKRETARJA
- * Program usposabljanja za VODENJE POSLOVANJA V MANJŠIH PODJETJIH

Če ste se odločili za izobraževanje, nas pokličite ali obiščite. Svetovalci in pomagali pri odločitvi bomo vsem, predumem pa tistim, ki se oklevate. Ne dovolite, da vas čas prehit!

Prijave in informacije vsak delavnik med 8. in 12. uro ter 13. in 16. uro.

RIC Novo mesto, Novi trg 5
telefon: (068) 21-319

- OKNA
- SENCILA
- VRATA
- STANOVANJSKE HIŠE
- POSLOVNI OBJEKTI
- STENE
- PRENOVA OKEN in VRAT

KONKURENČNE CENE
na KŽS v Gornji Radgoni /hala H2/ od 26.8.- 3.9.
in na prodajnih mestih:

JELOVICA: — NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel. fax: 068/323-444
— METLIKA, Cesta XV. brigade, tel.: 068/58-716
— KRŠKO, CKŽ 21, tel.: 0608/21-236

GOTOVINSKI POPUSTI:
stavbno pohištvo **10%**
hiše **5%+ praktično darilo**
Vabljeni!

Nova Ljubljanska banka, d.d., Ljubljana
Podružnica Kočevje

vabi k sodelovanju

**kandidate za delo blagajnikov
v poslovalnici Kočevje in Ribnica**

Od kandidatov pričakujemo srednješolsko izobrazbo ekonomske, komercialne ali splošne smeri, starost do 30 let, smisel za delo s številkami, komunikativnost, vestnost, natančnost ter delovne izkušnje na podobnih delih.

Delovno razmerje sklepamo za določen čas, do enega leta. Kandidatom brez delovnih izkušenj nudimo možnost opravljanja pripravništva.

Če Vas zanima sodelovanje z nami, nam pošljite v 8 dneh po objavi svojo vlogo na naslov:

Sektor za kadrovske posle, Nova Ljubljanska banka, d.d., Trg republike 2, Ljubljana.

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 210-615.

ljubljanska banka

NOVA LJUBLJANSKA BANKA, D.D., LJUBLJANA

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da sta po sklepu župana Mestne občine Novo mesto, sprejetem na seji kolegija župana dne 25.7.1995 (sklep objavljen v Uradnem listu RS, št. 48/95),

JAVNO RAZGRNJENA

OSNUTEK SPREMEMBE PROGRAMSKE ZASNOVE IN OSNUTEK ZAZIDALNEGA NACRTA ZA POSLOVNO STANOVANJSKO GRADNJO V DOLENJIH KAMENCAH

v času od 18.8.1995 do 18.9.1995

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1 (l. nadstropje)
- v prostorih krajevnne skupnosti Bučna vas

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka spremembe programske zasnove in osnutka zazidalnega načrta za poslovno stanovanjsko gradnjo v Dolenjih Kamencah bo v petek, 1.9.1995, ob 20. uri v prostorih krajevnne skupnosti Bučna vas.

Do poteka javne razgrnitve osnutkov lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na kraju razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1.

Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutkov dokumentov, ki bodo dokumente podrobneje obrazložili in prisotnim dali pojasnila.

Vljudno vabljeni!

KOVINOTEHNA
v
INTERMARKET CENTRU
Brežice, Tovarniška 10

Mehčalec za perilo SCHMEICHEL 4 I	387.00 SIT
Detergent za posodo LAVA PIATTI 4 I	339.00 SIT
Sesalec za prah EXLUZIV 1200 W	21.990.00 SIT

Velika ponudba hidro in termo izolacij za stanovanjske objekte

Bogata izbira svetil iz UVOZA »ESTO«
Dobra izbira parketa in stavbnega pohištva

Nemogoče je mogoče - poslej tudi v Brežicah!

OŠ VAVTA VAS
Vavta vas 1
68351 STRAŽA

RAZPISUJE
prosto delovno mesto SVETOVALNEGA DELAVCA (za nedoločen čas)

Pogoj: visoka ali višja izobrazba, smer pedagog ali socialni delavec.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 8 dneh po objavi razpisa.

DOLENJSKI LIST
marketing
tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

Avto-hit

FORD

1. FIESTA	19.300 DEM
2. ESCORT 1.6i CLX	28.200 DEM
3. MONDEO 1.8 TD	35.500 DEM
4. MONDEO 2.5i V6	49.200 DEM + RS OPREMA

DAEWOO

RACER	OD 16.990 DEM
NEXIA	OD 19.480 DEM
ESPERO	OD 24.990 DEM

Darilni bon za 500 DEM v avgustu pri nakupu vozila DAEWOO.
Originalni rezervni deli za vozila FORD IN DAEWOO in kvalitetne servisne storitve.
STARO ZA NOVO, KREDITI, LEASING, vozila na zalogi, dobava takoj.
UGODNI GARANCIJSKI POGOJI OD 1—6 LET.

AVTO-HIT NOVO MESTO, PODBEVŠKOVA 4, tel.: 068/26-077, 341-300

SE PRIPOROČAMO IN VAS VABIMO NA OGLED V NAŠE SALONE!

Pooblaščen prodajalec in servis

LADA

! UPOKOJENCI POZOR!
Pri nakupu avtomobila LADA

POPUST 48.000 SIT

- izredno ugodni krediti (obresti samo 9,5%)
- staro za novo
- darilo ob nakupu

tel.: 068/322-066

NOVOTEHNA AVTOMOBILI

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NOVO MESTO

objavlja
prosta dela in naloge
dveh zdravnikov splošne medicine

Od kandidatov zahtevamo:

- končan študij na medicinski fakulteti - splošna smer,
- opravljen strokovni izpit,
- da niso stari več kot 30 let,
- da so pripravljene specializirati higieno ali mikrobiologijo,
- da so državljani Republike Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika in enega od svetovnih jezikov.

Kandidati naj prijavijo priložijo kratek življenjepis in dokazila o izpolnjevanju pogojev. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi, na naslov: Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, Mej vrti 5. O izbiri bodo kandidati obveščeni.

KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

33. MEDNARODNI KMETIJSKO - ŽIVILSKI SEJEM
26. 8 - 3. 9 1995, Gornja Radgona

28. 8. - 2. 9., sejemski vlak Celje - G. Radgona

POMURSKI SEJEM

NOVOTEHNA TRGOVINA

NUDI DANES VEČ, KOT BI PRIČAKOVALI!

NOVO MESTO: TPC, Rozmanova 38, tel.: 068 321 279, 324 007	PRODAJALNA, Glavni trg 10, tel.: 068 321 737, 322 120	TREBNIJE: Goljova trg 30, tel.: 068 44 033	KRŠKO: C. Krškova trg 20, tel.: 0608 21 718
---	--	--	---

reznik GORENJE - SR 606 A2	vrtalni stroj FELISATTI - T555P	varilec folije GORENJE - 106-6
----------------------------	---------------------------------	--------------------------------

POSEBNA PONUDBA IZBRANIH IZDELKOV	5.128,20 SIT	6.439,10 SIT	3.187,80 SIT
--	---------------------	---------------------	---------------------

30 - 40% POPUST ZA FITNESS OPREMO ZA DOM

PONUDBA VELJA DO ODPRODAJE ZALOG!

• 5% POPUST za gotovinske plačila pri nakupu nad 10.000 SIT
• možnost odloženega plačila na čez 1+3 ex. za belo tehniko GORENJE 1+4

ŠIROKA PONUDBA ARTIKLOV IZ MERKURJEVEGA PRODAJNEGA PROGRAMA!

**PROGRAM PRAZNOVANJA KMEČKI
PRAZNIK V ŠENTRUPERTU**

od 25.8. do 26.8.1995

PETEK, 25.8.1995: ob 20. uri Revija harmonikašev in vaških godcev, prikaz oglarskih običajev - predvidoma do 24. ure

SOBOTA, 26.8.1995: ob 16. uri tekmovanje koscev, grabljic, od 18. do 2. ure zabavni program z ansambлом Zasavci.

V SPOMIN

*Življenje celo si garal,
vse za hišo in družino dal,
le sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.*

24. avgusta minevajo 3 leta, odkar ni več

**GABRETA
BADOVINCA**

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu in mu prižigate sveče.

Žalujoči: žena Marija, hčerki Milka in Marija z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, teta in tašča

**JOŽEFA
KUŽNIK**

roj. Sila
iz Golivega trga 2, Trebnje

Najlepše in iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali vence, ikebane in sveče ter jo številno pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Žnidaršič iz ZD Trebnje, zdravstvenemu osebju Internega oddelka bolnišnice Novo mesto, govorniku mag. Kukmanu, sosedi Kresalovi, pevcem za lepo zapete žalostinke in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

**STANISLAV
VODOPIVEC**

z Velikega Slatnika 17

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence, sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna hvala Pljučnemu oddelku ter kolektivoma Adria Mobil in mizarstvu Krajnc ter GD Potov Vrh - Slatnik. Hvala govornikoma g. Marici in g. Alojzu za poslovilne besede, pevkam ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel.
Ognja prepoln, prepoln sil,
neizbrljen k pokoju bom legel.
(S. Kosovel)*

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 39. letu starosti za vedno zapustil sin, brat in stric

**FRANCI
MIHELIČ**

iz Dolenjih Ponikev 18

Ob tej boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter denarno pomoč. Posebno se zahvaljujemo sosedu Marjanu Rokavcu za nudeno vsestransko pomoč in organizacijo pogreba, g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in Dušanu Jeriču za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Center za socialno delo Novo mesto

razpisuje

najem stanovanjske hiše, gospodarskega poslopja in zemljišča v Občini Sentjernej — Roje 7.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe 8 dni po objavi (ponudbe naj bodo oddane v zaprti kuverti z oznako »ne odpiraj«) na Center za socialno delo Novo mesto, to je do 1. 9. 1995. Vse dodatne informacije lahko dobite na tel.: (068) 321-309 ali 23-685.

ZAHVALA

Poslovala se je naša ljuba mama, stara mama, babica in prababica

**JOŽEFA
RAJK**

roj. Medle

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in pokojno spremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala Štampflejim in Ilarjevim ter g. župniku.

Vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 82. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra, teta in tašča

**MATILDA
ŠPENDAL**

iz Biške vasi 19, Mirna Peč

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, maše ali kakršno koli pomoč. Posebna hvala dr. Humarju in patronažni službi za pomoč in nego. Zahvalo smo dolžni tudi pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustila naša dobra in skrbna mama, tašča, babica, prababica in praprababica

**MARIJA
KASTELIC**

iz Jablana 8

Iskrena hvala sorodnikom, vaščanom, posebno Kosovim in Papeževim, prijateljem in vsem, ki ste nam kakor koli pomagali, izrazili sožalje, pokojno pospremili na zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in v dobre namene. Posebna zahvala patronažni sestri ge. Dimičevi, g. župniku za obred in obiske na domu, g. Sajetu za besede slovesa in pevcem iz Mirne Peči. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Delo, trud, trpljenje,
to bilo tvoje je življenje.*

V 72. letu starosti nas je po kratki in teški bolezni zapustila draga mama in babica

**ALOJZIJA
VIDMAR**

s Coklovce 4, Semič

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrazili pisno in ustno sožalje, pokojnici darovali vence, cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo mag. Marjeti Terčelj Zorman dr. med in zdravstvenemu osebju KC Ljubljana, OE Inštitut za pljučne bolezni in tbc. Golnik. Hvala govornikoma g. Jožetu Sepaherju in ge. Martini Jakša za poslovilne besede ob odprtem grobu, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, ge. in g. Kukar pa za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Stane in Božo z družinama

OBVESTILO

prizadetim v občini Črnomelj od neurja s točo

Škoda, ki je nastala ob neurju s točo v mesecu avgustu na območju občine Črnomelj, lahko prijavite na Kmetijski svetovalni službi v Črnomlju, Kolodvorska 34 ali na občini Črnomelj (vložišče - soba št. 1), kjer prejmete tudi obrazce.

Škodo na objektih pa lahko prijavite na občini Črnomelj (referat za komunalno infrastrukturo).

Rok prijave škode je do 31. 8. 1995.

ZAHVALA

V 23. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi sin in brat

**GREGOR
ZORKO**

iz Sela pri Podbočju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izraženo sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnega tako številno pospremili na zadnji poti in g. Žičkarju za vso pomoč. Še posebej hvala njegovim prijateljem in sošolcem za poslovilne besede, g. župniku pa za lepo opravljen obred.

Žalujoči: mami Zinka, ati Jože, sestra Andrea in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 68. letu nas je po zahrbtni bolezni zapustil

**FRANČ
BLAŽIČ**

z Male Cikave

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala patronažni sestri za obiske, g. župniku za opravljen obred in g. Oklešenu za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je zapustila mama, stara mama in sestra

**MARIJA
JUREČ**

iz Mozlja 15 a, Kočevje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala pevkam in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: sinovi Tone in Franc z družinama ter Jože, hčerki Merica z Jožetom in Anica ter sestra Rozalija

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, brat, tast, stari oče in pradedek

**ANTON
PEZDIRC**

z Rožič Vrha pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gasilcem z Rožič Vrha, Maverlena, Dobljč, Talčjega vrha, Rodin, zastavonošam in OZB ter LD Črnomelj, Loka in Bela krajina. Iskrena zahvala sosedom Tomšičevi in Metliške ul. iz Črnomlja, govornikoma g. Adolfu Planincu in g. Antonu Fabjanu za poslovilne besede, lovskemu pevskemu zboru in godbi na pihala iz Metlike. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 24. avgusta - Jernej Petek, 25. avgusta - Ludvik Sobota, 26. avgusta - Ivana Nedelja, 27. avgusta - Monika Ponedeljek, 28. avgusta - Avguštin Torek, 29. avgusta - Janez Sreda, 30. avgusta - Feliks

LUNINE MENE 26. avgusta ob 6.31 - mlaj BREŽICE: 24.8. (ob 20.30) melodrama Moje življenje. Od 25. do 27.8. (ob 18.30 in 20.30) ter 28.8. (ob 20.30) komedija Tomažek.

kino

LEON, akcijska melodrama (The Professional, Fra/ZDA, 110 minut, režija: Luc Besson)

Filmi Luca Bessona so tradicija. Klasika. V njih lahko naše oči in ušesa vedno pričakujejo nadpovprečen užitek, čeprav gledamo zgodbo, ki ni tako zelo drugačna od prejšnjih in čeprav nas mojster vedno znova zapelje z enakimi prijemi. Torej gledamo vseskozi, v epizodah, le en sam film, ki pa je tako prekleto dober, da se ga ne moreš naveličati. Tako je tudi zadnja epizoda, Leon, estetsko lep izdelek, kontroverzna zgodba o ljudeh na nekem čisto posebnem robu, z odličnimi igralci in intimnim vzdusjem glasbe Erica Serraja, stalnega glasbenega opremljevalca Bessonovih filmov. Jean Reno igra profesionalnega morilca s čistim srcem, h kateremu se zateče dvanaestletna deklica, Natalie Portman, potem ko je njeno družino pobil korumpirani agent Gary Old-

ČRNO MELJ: 25. in 26.8. (ob 21. uri) ameriška drama Carlitov zakon. 27.8. (ob 19. in 21. uri) ameriški ljubezni film Romanca v Miamiu. KOSTANJEVICA: 26.8. (ob 21. uri) romantična komedija Muriel se poroči. 27.8. (ob 21. uri) akcijski film Pregon. KRŠKO: 25.8. (ob 20. uri) in 27.8. (ob 18. uri) ameriška mladinska komedija Mali milijonar. METLIKA: 25.8. (ob 21. uri) ameriški ljubezni film Romanca v Miamiu. 27.8. (ob 19. in 21. uri) ameriška drama Carlitov zakon. NOVO MESTO: Od 24. do 30.8. (ob 17. in 21. uri) ter 26. in 27.8. (tudi ob 17. uri) spektakel Batman. ŠENTJERNEJ: 25.8. (ob 20. in 22. uri) akcijski film Ulični bojevnik.

man. Reno je sila preprost človek, skrbi za svojo najboljšo prijateljico lončnico maranto, pije ogromne količine mleka, trenira in dela. Samotarski proletar. Za stranke skrbi pokroviteljski Danny Aiello, lastnik male italijanske restavracije, ki mu tudi velikodušno hrani zaslužek. Reno se upira nenavadnemu skrbništvu, vendar ga mala razoroži, ko mu reče: "Rešil si mi življenje, zdaj si zanj odgovoren."

Le kdo bi se upiral tako lucidnemu in očarljivemu otroku, lažnivi zapeljivki, ki je mimogrede živa antologija TV sporedov? Mislim čisto resno, saj je mala velik igralski talent, osebno prva zvezda Leona. Kaj bo šele, ko bo velika? Leon jo uči posla in začenja imeti rad. Prvič v življenju. Mala tudi. Da ne bo pomote, ta čudovita, fatalna ljubezen nima v sebi kanca pedofilije.

Čistilec Reno, ki je to vlogo nadvse natančno opravljal že v Nikiti, izuči vajenko in kot vsi veliki mojstri svoje obrti leže, k počitku. Pred tem pospravi še bataljon specialcev in samega zlojeza. Temeljito, ognjeno, inteligentno, ganljivo. Kot je to v navadi pri Bessonu. Čakamo nadaljevanje, Luc. TOMAŽ BRATOŽ

HIDRAVLIČNO novejšo prešo, 250 l, zelo ugodno prodam. (063)730-182, 7106 SILOKOMBAJN SK 80 F, skoraj nov in samonakladalno prikolico ugodno prodam. (061)815-233, 7109 STISKALNICO za grozdje, 160 l z 18 t vitlo in 350 l kad prodam. (0608)81-765, 7116 SADIČEK KROMPIRJA, avtomatski, krožne brane, 24 diskov in nakladalno prikolico Pionir, 26 m2, za seno, prodam. (067)614, 7128 SILOKOMBAJN Sip 80, krožne brane in bočno koso za IMT 539 prodam. (061)678, 7131 SILOKOMBAJN, traktorsko prikolico, pajka, tračne grablje, puhalnik, traktorsko kosilnico, frezo, predstevnik, plug, traktorsko škropilnico, traktorja Steyr in TV 523 prodam. (068)81-797 ali 42-773, 7134 NAHRBTNO motorno škropilnico Stihl ugodno prodam. (068)64-063, 7149 TRAKTOR MASEJ Ferguson, 40 KM, prodam. (0608)51-466, 7167 MLINE za grozdje, kosilnice na laks, mreže za ograje zelo ugodno nudi trgovina Rast. (0608)59-108, 7180 BCS DUPLEX, 1.82 m, novo, ugodno prodam. (068)342-663, 7231 KULTIVATOR Labin Progres, 14 KM, diesel, prodam. (068)43-660, 7234 MOTOKULTIVATOR Muta, 300 m3, s priključki ali posamezno, prodam. (068)26-160, 7235 MOLZNI STROJ Virovitica in bikca, starega 1 mesec, prodam. Stane Rozman, Mali vrh 9, Mirna Peč, 7246 BAZEN za mleko, 300 l, dvobrazdni novejši plug ter tele, staro 7 dni, prodam. Franc Bartelj, Jablan 41, Mirna Peč, (068)78-036, 7258 SILOKOMBAJN SK 80, ličkalnik koruze, bikca in telico za pitanje prodam. (068)83-382, 7281 TRAKTOR URSUS 360, letnik 1990, prodam. (068)73-427, 7287 TRAKTOR ZETOR 5011 prodam. (068)25-148, 7296 SILOKOMBAJN SK 80 F prodam. (068)22-314, 7306 ENOOSNO večjo kiper prikolico in plug IMT, 10 col, prodam. (068)41-115, 7314 TV 418 s priključki in vinograd z novo zidanico ugodno prodam. Janez Bizjak, Odrta 20, Trebnje, po 16. uri, 7323 ZETOR 7211, 2, nov, nerabljen, s kabino in enoletno garancijo, prodam. (061)185-26-23, služba, Leskal ali (061)749-573, po 20. uri, 7333

kupim

KNJIGE za 1. letnik srednje kemijske šole kupim. (068)78-426, 7119 RABLJENO otroško stajico kupim. (068)25-541, 7163 5 M3 bukovih drv kupim. (068)23-408, 7197 PIANINO kupim. (068)28-133, 7201 TELE, staro do 14 dni, kupim. (0608)81-886, 7202 SLIVE, večjo količino, odkupujem. (068)68-110, 7214 KNJIGE za 1. letnik srednje gostinske šole kupim. (068)44-509, 7269 HRASTOVO IN BUKOVO HLODOVINO odkupujemo. (061)218-595, (0609)620-396, 7280 TELE, staro do 10 dni, kupim. (068)76-204, 7308 CISTERNO za gnojevko in mešalec kupim. (068)76-395, 7321 SLIVE, jabolka in hruške viljamovke za predelavo odkupujemo. Japi, d.o.o., (068)44-127, od 7. do 15. ure, 7355

motorna vozila

JUGO KORAL 45, letniki 9/92, temno rdeč, prevoženih 15.000 km, prodam za 7200 DEM. (068)58-252, 7090 Z 101 GTL 55, letnik 1985, prevoženih 97.000 km, registrirano do 7/96, rumeno, prodam za 1500 DEM. (068)83-371, 7091 126 P, letnik 1987, registriran do 9/95, prevoženih 52.000 km, prodam. (068)65-284, 7096 FAVORIT, letnik 1992, moped ter 2 sode po 300 in 500 l prodam. (068)44-140, 7107 CITROEN AX TGE, letnik 1991, 5V, 5 prestav, prodam za 8500 DEM. (068)73-283, 7111 126 P, letnik 1989, registriran do 6/96, rjavo - rdeč, ohranjen, prodam. (068)42-371, 7113 Z 750 LE, letnik 1984, dobro ohranjeno, prodam. (068)47-356, 7121 R 11 GTD 1.6 D, letnik 1988, prodam. (068)41-124, 7136 CITROEN AX, letnik 1990, servisiran, rdeč, 5V, prodam. (068)50-220, 7141 Z 750, letnik 1984, registrirano do 3/96, prodam. (068)53-229, 7142 Z 101, letnik 1982, registrirano do 2/96, rdeč, prodam. (068)47-427, 7144 R 4 GTL, letnik 10/87, rdeč, registriran do 22.5.1996, prodam. (068)84-701, 7145 DYANO, letnik 1978, registrirano do 5/95, poceni prodam. (068)59-770, zvečer, 7146 JUGO 45 KORAL, prevoženih 77.000 km, letnik 1989, bel, prodam. (068)64-423, 7148 R 4, letnik 1989, rdeč, prevoženih 70.000 km, prodam. (0608)21-621, int. 324, Rudni, dopoldan, 7150 Z 101 GTL 55, letnik 1985, prevoženih 97.000 km, registrirano do 8/96, rumeno, prodam za 1500 DEM. (068)83-371, 7151 GOLF JX D, letnik 1986, registriran do 7/96, prodam. (068)27-843, 7157 AX 1.1 CABAN, letnik 1993, registriran do 3/96, rdeč, prvi lastnik, prodam. (068)22-285, popoldan, 7158 Z 101 Skala 55, letnik 1989, registriran do 5/96, prodam za 3400 DEM. Brusnice 80, 7159 Z 750, letnik 1983, registrirano do 3/96, v brezhibnem stanju, prodam za 1000 DEM. Vidijka Pakar, Vaška c. 33, Uršna sela, 7160 AVTODOM Mercedes 2200 D s povišano streho, registriran celo leto, odlično ohranjen, ugodno prodam. Branko Dragman, (068)28-939, zvečer, 7168 AUDI 80, letnik 8/89, kovinske barve, prvi lastnik, ugodno prodam. (068)324-398, 7369

LADO 1300, registrirano do 1/96 prodam. (068)76-512, 7177 DOBRO OHRANJEN mini moris prodam. (068)43-842, 7179 R 4 GTL, letnik 1987, prodam. (068)25-569, 7185 GOLF D, letnik 1984, bel, prodam: Alojz Murn, Vel. Orehek 28, Novo mesto, 7190 PEUGEOT 405 GL, letnik 1990, 37.000 km, kot nov, prodam. (068)40-005, 7192 AX 14 TGD, letnik 1990, registriran do 6.5.1996, prodam. (0608)70-200, 7199 126 P, letnik 1988 in kombi Hyundai, letnik 1994, prodam. (068)44-620, 7208 ŠKODO FAVORIT LX, letnik 1993, 25.000 km, prodam. (068)26-183, 7211 GOLF JX D, letnik 7/89 prodam ali menjam za jugo 55, letnik 1990. (068)806-131, 7216 Z 750 LE, letnik 1983, registrirano do 1/96, prodam. (068)57-414, 7228 Z 650 in nakladalko Vampo prodam. (068)26-682, 7233 JUGO KORAL 55, letnik 1988, registriran do 5/96, prodam. (068)28-915, 7237 LADO NIVO, prevoženih 11.000 km, in lahko traktorsko prikolico prodam. (068)87-214, 7241 GOLF JX D, letnik 1986, prodam za 7900 DEM. (068)51-343, 7243 Z 101 JUGO SKALA 55, letnik 1988, modro, prevoženih 66.000 km, dobro ohranjeno, prodam. Martina, Krška vas 70, (0608)59-101, popoldan, 7248 R 5 CAMPUS, letnik 12/91, 3V, bel, tovarna stekla, lepo ohranjen, nove gume, oprema, kasko, prodam. (068)341-004, 7249 R 11 D, letnik 1988, registriran do 5/96, prodam. (068)81-396, Jana, služba, 81-683, doma, 7255 JUGO, letnik 1987, registriran do 7/96, rdeč, zelo ugodno prodam. (068)49-711, 7256 R 5, letnik 1990, kovinske barve, prvi lastnik, prodam. (068)341-133, 7261 LADO NIVO 1600 L, letnik 1993, registrirano do 2/96, veliko dodatne opreme, prodam za 13.900 DEM. (068)85-801, 7265 ŠKODO FAVORIT 135 LX, letnik 1993, odlično ohranjeno, prodam za 10.500 DEM. Ivan Pate, Dol. Kamence 76, Novo mesto, 7271 ŠKODO FAVORIT 135 LS, letnik 1991, registrirano do 4/96, prodam. (068)65-368, 7276 126 P 650 GL, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. Foršek, Jakčeva 12, Novo mesto, 7278 GOLF JX D, letnik 1987, prodam. (068)48-488, 7279 ŠKODO FELICIJO, R Clio in R 19 prodam s 5 = popustom. Vsa vozila so nova. (0609)619-685, Dušan, 7283 GOLF D, letnik 1988, rdeč, prevoženih 104.000 km, prodam. (068)43-776, 7289 GOLF JGL 1.1, letnik 8/81, 128.000 km, rdeč, registriran do 24.5.1996, prodam ali menjam za R 4 mlajši letnik z doplačilom. (068)85-852, 7291 Z 101, letnik 1979, registrirano do 11/95, realnih 98.000 km, prodam za 750 DEM. (068)26-537, 7292 SUZUKI MARUTTI, letnik 2/94, bel, prodam za 7800 DEM. (068)322-212, 7293 TOVORNI AVTO OM, 2 t, starejši letnik in zeleno kopalniško opremo Kolpa san prodam. (068)47-067 ali 45-611, dopoldan, 7294 JUGO 45, letnik 1987, lepo ohranjen, prvi lastnik, prodam. (068)83-795, 7298 JUGO KORAL 45, letnik 1991, registriran do 5/96, sivomodri, prvi lastnik, 55.000 km, prodam. (068)65-427, 7300 OPEL REKORD 2.0 E, letnik 1981, generalno obnovljen, nujno in ugodno prodam ali menjam za manjši avto. (068)60-474, 7301 Z 128 Skala, letnik 1988, registrirana do 24.5.1996, zelo lepo ohranjeno, prodam. (068)52-585, 7302 GOLF JX D, letnik 11/87, rdeč, 5V, registriran do 7.2.1996, lepo ohranjen, prodam za 10.500 DEM. (068)44-357, 7305 BMW 316 i, letnik 1989, prodam. (068)42-524, 7307 GOLF, letnik 1983, prodam. (068)76-163, 7311 TAM 125 T 12, v odličnem stanju, in elektro viljar Indos, nosilnosti do 1200 kg, prodam. (068)89-133, 7317 OPEL KADETT D tip, letnik 1980, ohranjen, registriran do 14.2.1996, prodam ali menjam za manjši in cenejši avto. (068)78-136, 7324 JUGO 45, letnik 1983, neregistriran, v voznem stanju, ugodno prodam. (068)81-649, 7325 GOLF JX D, letnik 1987, registriran do 4/96 in gumi voz, 16 col, železen, ugodno prodam. (068)60-123, 7326 R 4, letnik 1991, rdeč, prodam. (068)78-410, 7329 R 4 GTL, nov, rdeč, 64.000 km, redno servisiran, prodam. (068)60-383, po 15. uri, Marinka, 7327 PEUGEOT 405 GRD, letnik 1990, odlično ohranjen, bel, sončna streha, prodam za 15.500 DEM. (068)51-001, 7328 APN 6 S, letnik 1991, lipnik izpuh, 5 prestav, prodam za 650 DEM. (068)24-384, 7334 R 19 TSE, letnik 1990, registriran do 6/96, z dodatno opremo, prodam. (068)47-397, 7338 UNO D, letnik 1985, registriran do 12/95, prodam. (068)21-282, popoldan, 7341 R 4, karamboliran, letnik 1989, prodam. (068)43-509, 7344 BMW 518 I, letnik 1991, ugodno prodam. (068)44-682 ali (0609)627-667, 7347 GOLF D, letnik 1983, bel, prodam. (068)76-246, 7350 CITROEN AX TDE, letnik 1991, 5V, 5 prestav, prodam za 8500 DEM. Jože Kolenc, Zalog 18, Škocjan, 7351 R 4, letnik 10/88, rdeč, 86.000 km, prodam. (0608)84-337, zvečer, 7352 GOLF D, letnik 1987/88, bel, prodam. (068)87-224, 7358 JUGO 45 A, letnik 1987, rdeč, registriran do 4/96, prodam. (068)52-246, 7359 R 5, letnik 1990, poškodovan sprednji lev del, prodam. (068)65-391, 7360 126 P, letnik 1981, prodam. (068)27-142, 7362 JUGO 45 A, letnik 1987, 60.000 km, moder, registriran do 12/95, dobro ohranjen, prodam. (068)85-947, zvečer, 7368 R 5, prva registracija 1/95, prevoženih 6.000 km, prodam. (068)27-660, 7369

obvestila

ŽALUŽIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čeke. (068)44-662, 5717 NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in enik tip prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, (0608)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, (068)49-567, 5876 PERUTINARSTVO METELKO nudi bele purane, težke od 12 kg dalje, 4 mesečne peteline, enoletne kokoši lahko dobite od 25.8. dalje. Sprejemamo naročila za večje bele piščance na (0608)89-038. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studence, 7172 BELE PIŠČANCE za zakol in 8 tednov stare rjave jarkice prodajamo od 24. avgusta dalje vsak dan v Šmarjeti 15, (068)73-058, 7212

prekllici

ROMAN VOLKAR, Krallova 1, s 1. avgustom 1995 preklucijem obrt servisiranja gostinskih aparatov in prenašam dejavnost na družbo z omejeno odgovornostjo (ETOS, d.o.o., Novo mesto), 7126 ALENKA OBŠTETAR, Štefan 8, Trebnje, in otroci prepovedujemo Slavku Sajetu iz Brezja 4 prodajo nepremičnin. Če prekllica ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjali. 7284

posest

HIŠO v gradnji v Šmarjeških Toplicah prodam. (061)777-636, 7089 NA DOLENJSKEM prodam zazidljivo parcelo, 800 m2. (061)572-476, 7095 GRADBENO PARCELO na sončni legi, vse potrebno v bližini, sega do ceste, prodam. (061)852-215, 7099 GOZD, 1 ha, na Mohovcu pri Podgradu prodam. (068)43-634, 7103 NA ČRETEŽU pri Krškem prodam parcelo, 1,5 ha. (0608)67-394, v petek in soboto od 20. do 22. ure, 7105 ČRNO MELJ - MAVRLEN, zazidljivo parcelo - travnik, cca 18 a, urejen dovoz, elektrika v neposredni bližini, ugodno prodam. (068)47-871, 7122 STANOVANJSKO - GOSPODARSKI OBJEKT, primeren za gostinski ali trgovski center v Jesenicah na Dolenskem naprodaj. (0608)22-450, 7123 NAJBOLJŠEM PONUDNIKU prodam v paketu (ev. posamično) dve lokaciji z lokacijsko dokumentacijo za gradnjo dveh stanovanjskih hiš na parceli s površino cca 29 a v Irči vasi. Izhodiščna cena znaša 75.000 DEM. (066)73-333, 7139 ŠKOCJAN - TELČICE, na sončni legi prodam vikend, 50 m2 uporabne površine, pokrita garaža, cca 1400 m2 zemlje. (064)242-658, 7164 V SEVNICI prodamo hišo v bližini bazena. (0608)80-281 ali 82-507, 7178 NA RELACIJI Rodine - Dobilčka Gora - Stražnji Vrh - Rodine kupim parcelo za vinograd, lahko tudi z zidanico. (068)53-078, zvečer, 7188 V DRENOVCU pri Leskovcu prodam vinograd. (0608)33-213, 7194 10 A NJIVE in barako na Ruperčvrhu, ki stoji na parceli z vso opremo, oddam v najem. Možnost bivanja in kuhanja. (068)27-455, 7198 V OKOLICI Šentjerneja kupim gradbeno parcelo ali starejšo hišo. (068)26-598, 7206 NA DOBAH pri Kostanjevici prodam zazidljivo parcelo, 2000 m2. Na parceli je starejša hiša z vodo. (0608)21-310, 7207 STAREJŠO stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem v Podpečih, Videm - Dobropolje, prodam. (061)787-033, 7224 PARCELO ali že narejen vikend pod Lisco kupim. (0608)42-514, 7229 NA DOLENJSKEM prodam hišo z gospodarskim poslopjem. (063)823-231, popoldan, (061)447-381, 7262 HIŠO z dodatno stavbo, garažo in delavnico v Straži, prodam. (068)84-246, 7266 VINOGRAD, sadni vrt in zidanico na Ljubnu prodam. (068)23-935, 7277 HIŠO z gospodarskim poslopjem v centru Škocjana prodam. (068)76-034, 7290 V OKOLICI Brežic, na relaciji Sp. Pohanca - Arčiče, prodam hišo s 16 a zemlje. (0608)62-620, od 7. do 15. ure, 7309 NJIVO, 1000 m2, v Metliki, prodam. (068)58-20, do 21. ure, 7329 PARCELO, 12 a, 5 km iz Novega mesta (Potok), prodam. (068)27-660, 7342 V TREBNJEM prodam več gradbenih parcel. Ogljed in informacije vsak delovnik na (068)45-777, 7354 ZAZIDLJIVO PARCELO ali manjše kmetijsko poslopje v bližini okolici Šmarjeških Toplic kupim. (068)28-031, 7361

prodam

NERABLJENO plinsko peč prodam za 10.000 SIT. Mirko Pekarek, Jurna vas 23, Novo mesto, 7086 450 KOM. strešne opeke Vinkovci, zemljate, nove, 25 kom. žlebnikov in harmoniko železniki prodam. (068)60-383, 7087 ČRPALKO Grundfos, z ventili, za centralno, dve plinski jeklenki in 3 m zažaganih bukovih drv prodam. (0608)32-882, 7088 NOV TELEVIZOR Gorenje Fener, z garancijo in računom, prodam. (0608)89-040, 7092 PUJSKE, težke 25 do 30 kg, prodam. (068)81-643, 7094 SOD, 250 l, lesen, prodam. (068)22-742, 7104 KVALITETEN hlevski gnoj ugodno prodam. (068)26-430, 7101 ZARADI ADAPTACIJE poceni prodam 4.000 kom. strešne opeke, žlebove, notranjo opremo, okna, vrata in drugo. (068)78-027, 7104 PRODAM dve tračni žagi za razrez kosti in cirkular z motorjem 2 KW-3fazni. (068)323-789, 322-654.

SVINJO, težko 300 kg, in večjo količino pujskov, težkih 30 do 40 kg, prodam. (0608)75-405, 7110 MIZARSKO tračno žago z nagibom mize pod kotom 45 stopinj, prodam. (068)73-631, 7114 KROMPIR za ozimnico prodam. Možna dostava na dom. (068)21-715, 7115 MALO RABLJENO kombinirko, 400 cm širine, debelino, poravnalo in za vrtanje, prodam. (0608)33-714, 7117 INDUSTRIJSKI šivalni stroj za izdelovanje zaščitnih rokavic in nekaj usnja, primerno za začetnike, prodam. Feiks Abhin, Brinje 4, Šentruptert, 7120 DVE PEČI na trda goriva prodam. (068)85-827, 7132 UČBENIKE za 6. razred OŠ in 1. letnik trgovske prodam. (068)324-178, 7133 DVA SODA, 200 in 114 l kad, 200 l vse hrastovo, prodam za 400 DEM. (068)23-947, 7135 LESENO BARAKO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. (0608)31-208, 7137 MALO RABLJENI hrastovi kadi, 1200 l in 400 l, ter vinske sode 800 l, 500 l in 200 l prodam. (0608)62-620, 7138 IZPUŠNA LONCA za dyano in hrošča ter gume 225/50 X 15 prodam. (061)123-5292, 7140 NOV VZIDNI ŠTEDILNIK, nerjaveč, desni dimnik, prodam. (068)65-721, 7143 KRAVO, brejo 5 mesecev, s tretjim teletom, prodam. (068)21-075, 7151 KAMP PRIKOLICO, lepo ohranjeno, s predprostorom, prodam za 3000 DEM. (068)27-265, 7152 GLASBENI STOLP prodam za 300 DEM. (068)84-160, 7153 PUJSKE, težke 25 do 30 kg, prodam. (068)81-643, 7154 MOTONO KOLO avtomatik, hrastovo, kad za gozde in kavč prodam. (068)22-020, 7155 VETROBRANSKO STEKLO za kombi IMV 1600 prodam. (0608)43-149, 7161 20 A koruze za silažo prodam. (0608)77-463, 7162 DOBRO OHRANJENO kuhinjsko opremljeno, novo termoakumulacijsko peč 3,5 ali 4,5 KW, nov kuperski kuhinjski 6 m mešanji drv ugodno prodam. (068)324-232, 7166 KRAVO, brejo 8 mesecev z drugim teletom, prodam. (0608)32-069, 7169 DNEVNO SOBO, 2 sobni omari, pralni stroj Gorenje, električni štedilnik in kuhinjski kot z mizo ugodno prodam. (061)246-246, 7174 PRALNI STROJ za 10.000 SIT, pomivalno korito za 5.000 SIT, štedilnik (2 in 2) večje, vgradnji, za 15.000 SIT, prodam. (068)324-398, 7171 HRASTOV SOD, 500 l, nov, za vino, rabljena vhodna vrata in previjalno mizo prodam. (068)42-295, po 19. uri, 7173 ŠTEDILNIK CORONA 3 in 1, rjavo, s mostojček, električna pečica, prodam. (0609)633-931, 7174 LESTVE, dolžine 4,5 do 6 m prodam. (068)27-294, 7175 SOD za belo vino, 600 l, prodam. (068)11-800, 7181 RABLJEN elektromotor, 11 KW, prodam. (068)25-083, 7183 KNJIGE za 6. razred OŠ prodam. (068)212, 7184 RABLJENO strešno opeko oddam in prodam 500 kom. sivega betonskega strešnega. Janko Predovič, Ivana Roba 13, Novo mesto, 7185 CCA 200 M2 rabljenih salonitnih plošč in letev ugodno prodam. (068)341-747, 7186 TELICO SIVKO, staro 12 mesecev, bikca, starega 14 tednov, prodam. (0608)75-177, 7189 PRAŠICE, težke 50 do 60 kg, prodam. (068)81-679, 7191 17 M bukovih drv prodam. (068)78-397, 7193 SEDEŽ jadrnega padala z rezervo in daljinski telefon Panasonic, domet 300 m, ugodno prodam. (0608)81-009, 7195 ROVOKOPAČ JCB 3 CX, letnik 1983, in teleskopsko roko, solidno ohranjeno, prodam ali menjam za osebni avto ali terenško vozilo. (0609)624-307, 7196 SOD, 100 l, ogrodje štedilnika, nerjaveč, z boilerjem in silokombajn 9 K 809, prodam. (068)26-726, Zefran, Gotna vas 28, 7200 BEL in rdeč krompir za ozimnico prodam. (068)85-840, 7203 BIKKA, starega 10 dni, prodam. (068)65-140, 7210 TELICO SIVKO prodam. (068)65-108, 7210 KRAVO, brejo 7 mesecev, prodam. (068)81-784, 7216 DVOSLED, dva fotelja, taboret in mizico prodam. Igor Škrjanc, Jurka vas 32, Straža, 7218 BREJE KOBILE z žrebci in voz zagravnih ljuvkov prodam. (061)852-577, 7219 PERZIASKE MUCKE prodam. (068)43-869, 7221 UČBENIKE za 8. razred prodam. (068)68-035, 7222 LESENO BARAKO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. (0608)31-208, 7223 OTROŠKI VOZIČEK Chico, kombiniran, zložljiv, moder, z geometrijskim vzorčkom, malo rabljen, ugodno prodam. (068)44-155, 7225 KNJIGE za 1. in 2. letnik SEŠ prodam. (068)40-737, 7226 BREJE OVCE prodam. (068)68-035, 7227 MLADIČE, dolgodlake jazbečarje z ročnim dvokolesnim, primerne za v stanovanju, prodam. (068)51-592, 7228 CD ROME Little Big Adventure, 25-769, Eye in CD s 3500 igrami prodam. (068)25-730, 7230 DVOJNO OKNO, zastekljeno, 140 x 120, in rolo omarico prodam. (0608)23-805, 7232 USNJENO sedezno garnituro ugodno prodam. (068)21-594, 7239 18 M bukovih drv prodam. (068)44-339, 7240 OPEKO Monto in vozni komat za kobilice, zelo ugodno prodam. (068)76-489, 7241 NOVO tovarno prikolico za osebni avto, nosilnosti do 400 kg, s torzijsko osnovo, prodam. (068)21-227, 7251 300 L kvalitete cvička prodam. (068)42-430, 7252 KRAVO SIMENTALKO s teletom ali brez, bikca, starega 6 mesecev, prodam. (0608)75-307, 7253 DVE KRAVI in bika prodam. (068)83-373, 7254

AVTOMOBILSKO PRIKOLICO ter nove blatnike in masko za Z 750 ugodno prodam. ☎ (068)68-209. 7253

BREJO TELICO in traktor TV 418 prodam. ☎ 27-422. 7257

KVALITETNO belo in rdeče vino prodam. ☎ (0608)80-126. 7259

BICA SIMENTALCA, težkega 140 kg, prodam. Pecca Medič, Pristavica 3, Šentjernej, ☎ 42-956. 7263

KORUZO za stroke ali silažo, hrastova sodeja 300 in 500 l, malo rabljena, ter jedilni krompir prodam. ☎ 43-820. 7264

OTROŠKO KOLO BMX, star 2 leti, prodam. ☎ (0608)82-485. 7267

BELO VINO dobre kvalitete prodam. ☎ (0608)34-751. 7268

VRHUNSKO gorsko kolo Wheeler z amortizerji prodam za 1450 DEM ali menjam za motor do 2500 DEM. ☎ (068)27-366. 7270

KRAVO, starejšo, prodam. ☎ 81-097. 7272

LJUBITELJI ŽIVALI! Kužka, tibetanskega tengerja, oddam. ☎ (063)27-924. 7273

MALO RABLJENO kopalniško opremo prodam. ☎ 26-252. 7274

BICA, težkega cca 130 kg, prodam. ☎ (068)78-081. 7286

TELUČKA, starega 9 tednov, za rejo, prodam. ☎ (068)26-088, po 19. uri. 7288

VINO cviček prodam. ☎ 44-951. 7295

AVTOMOBILSKO PRIKOLICO in kobilico BCS 715 prodam. ☎ (068)47-839. 7297

RDEČE VINO prodam. ☎ 24-368. 7303

BREJO KOBILO z žrebico, staro 6 mesecev, prodam. Jože Primc, Koroška vas 26. 7304

NOV, nerabljen vibroser prodam. ☎ 27-300. 7313

DOMAČE prekajene šunke prodam. ☎ (068)59-068. 7315

GAJBICE za krompir prodam. ☎ 49-567. 7319

KRAVO SIVKO po drugem teletu, posvojen osemletnjak, prodam. Hribar, Pungert, Sempet pri Sutiču. 7320

KOVINSKO STRUŽNICO, 1 m stružne košarice, s pripadajočim priborom, prodam po ugodni ceni. ☎ (0608)79-680. 7322

NOV mešalec za beton, 120 l, 10 = ceneje od prodajne cene. ☎ (068)73-246, po 15. uri. 7330

PRASIČE, težke 30 do 60 kg, prodam. ☎ 41-661. 7335

PSIČKA Istrijanec, stara 3 mesece, napredna. ☎ 42-775. 7337

KNJIGE za 5., 6. in 7. razred, sinthesyrom, dve pony kolese prodam ali zamenjam. ☎ 45-202. 7339

3 KRAVE po izbiri prodam. ☎ 44-685. 7340

KRAVO SIVKO, brejo 4 mesece prodam in kupim koruzo za siliranje v okolici Škocjan. ☎ (068)76-528. 7345

PRASIČA, 140 kg, prodam po 220 SIT/kg ali polovice. Prešeren, Šmarjeta 50. ☎ 73-552. 7348

CISTERNO, 1700 l, za olje, ter decimalno tehtnico, 500 kg, prodam. ☎ 60-716. 7349

MALO RABLJEN Koppersbusch prodam. ☎ (068)46-655, zvečer. 7353

6 PUSKOV, starih 8 tednov, prodam. Pavel Bobič, Mršča vas 9, Šentjernej. 7363

RAČUNALNIK PC 286 z opremo in tiskalnik Epson LQ 100 prodam. ☎ 42-071. 7364

DVE MLADI KOZI srnaste pasme prodam. ☎ (0608)82-843. 7366

razno

IZDELJUJEMO in montiramo vse vrste nepolnov. ☎ 43-509. 7112

TEHNOUNION trgovina, Regrške košarice, ☎ (068)26-163, vam ponuja veliko izbor (25%) televizorjev in videorekorderjev Sharp. 7124

1. SEPTEMBROM oddam v najem gozdno površino v Vrčicah pri Semiču. ☎ 868-67-704. 7127

PREVOZ, dostava in kakršni koli posred. starejšim nudimo. ☎ (0608)21-782. 7147

NOVO! Luskavico, ekcem in akne ter druge težave s kožo lahko uredite, če pokličite na ☎ (090)42-37. 7204

SOBOPLESKARSKA STORITVE izvajamo. ☎ (068)45-296. 7238

V CRIKVENICI oddam vikend - hišo. ☎ (061)861-634. 7260

FOTOGRAF Cvetko Tramte, Breška vas 3, Šentjernej, ☎ (068)81-596. 7336

VODIM poslovne knjige za obrtnike in mala podjetja. Računalniška obdelava podatkov. ☎ (068)57-136. 7346

SKLADIŠČE, 28 m², poslovni center Novi trg, oddamo v najem. ☎ 24-132, ob delavnikih med 7. in 8. uro. 7356

službo dobi

REDNO ZAPOSILITEV v gostilni nudimo. ☎ (0608)78-199. 7093

PRODAJALKA - CA za TPC Slovenska vas iščem. ☎ (068)24-217. 7097

DEKLE za pomoč v gospodinjstvu in varstvo dveh otrok na območju Cerkelj pri Krškem potrebujem. OD 40.000 SIT, 8 ur dnevno, od 9. do 17. ure, razen nedelj. Pogoji: končana srednja šola kakršne koli smeri in lasten prevoz. ☎ (0608)69-153, Mojca. 7098

IZKUŠENE AGENTE za območje Dolenjske za prodajo med vikendi iščemo. Zaslужek stimulativen. Interesenti naj pošljejo življenjepis na naslov: Eurodomus, d.o.o., Vojkovo nabrežje 30, 66000 Koper. 7129

SAMOSTOJNO KUCHARICO zaposli gostilna Rožnik, Cankarjev Vrh, Ljubljana, ☎ (061)213-429. Hrana in stanovanje v hiši. 7130

PICERIJA v centru Novega mesta zaposli kuharico in natakarico s prakso. ☎ (068)22-485 ali (0609)622-268. 7176

SAMOSTOJNEGA avtomehanika z izkušnjami zaposlim. Avtomehanika Renault, Niko Rus, Gradac, ☎ (068)57-258. 7217

HONORARNO ZAPOSIM tehnologa živilstva. ☎ (0608)89-026, od 17. do 19. ure vsak dan. 7240

DEKLE za delo v strežbi iščemo. Pizzeria Koala, ☎ 84-516. 7242

DELAVCA za redno delo na perutninski farmi iščemo. ☎ (0609)631-060. 7275

TRGOVINA TEJKA, Trebnje, vzame v redno delovno razmerje dve prodajalki. ☎ (068)45-711. 7310

REDNO ALI HONORARNO zaposlimo osebo, staro 25 do 45 let za prodajo zlatega nakita in ročnih ur. Pogoji: je najmanj srednješolska izobrazba ali zlatar oziroma urar. Prosimo, naj se kot kandidati prijavijo komunikativne osebe s smislom za teamsko delo in estetskega videza. Kandidate sprejemamo osebno vsak dan razen sobote med 11. in 12. uro ter od 18. do 19. ure v Zlatarni & draguljarni KARAT na Glavnem trgu 1 v Novem mestu, ☎ in fax: (068)322-160. 7316

TAKOJ ZAPOSIMO pohištvenega mizarja s prakso v delavnici v Mirni Peči. Mizarstvo Bojan Miklič, Mirna, ☎ 47-226 ali 78-122. 7357

PIZZERIA RAČKA iz Dolenjskih Toplic zaposli deklo ali fanta za delo v strežbi. Nudimo možnost hrane in stanovanja. ☎ 65-510. 7365

službo išče

SLUŽBO v gostinstvu, redno, lahko pomoč v kuhinji, stanovanje in hrana v hiši, iščem. Naslov v oglasnem oddelku. 7118

stanovanja

6 M² opremljene stanovanjske površine v bližini šolskega centra oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku. 7186

NA SMREČNIKOVI UL. prodam prenovljeno garsonjero s CK, telefonom in KATV. ☎ 24-528. 7209

V STAREJŠI HIŠI oddamo enosobno stanovanje. ☎ 27-158. 7299

V ŽUŽEMBERKU, v bloku, prodamo enosobno stanovanje. ☎ (068)322-282.

V NOVEM MESTU prodamo enosobno stanovanje na Seidlovi c. ☎ (068)342-470. 7332

STANOVANJE (garsonjero, enosobno ali enoinpolsobno) iščem. ☎ 28-360, popoldan. 7367

GARSONJERO v Novem mestu oddam za 4 leta. ☎ 28-453, v četrtek in petek od 16. do 20. ure. 7370

ženitne ponudbe

70-LETNI vdovec išče žensko za skupno življenje. Imam lastno hišo z vrtom in vlogogradom. Šifra: »NOV DOM«. 7250

Najučinkovitejše sredstvo za zgubljanje telesne teže, preizkušeno na tujem in domačem tržišču — tablete VOLDAFAR, tel.: 061/571-875.

LADA DO LADE BREZ DENARJA

Za upokojece popust 48.000 SIT
LADA že za 999.000,00 SIT
kredit R+10 ali leasing na 5 let!
Nudimo kredite tudi za rabljena vozila.
Inf. 068/24-612

WILSON
- 25%
BELFE BELFE
- 35%
JANTEX
- 20%
NOBICO URKO — usnjena konfekcija
BIG STAR CASUCCI Jeans tudi za najmlajše
ROLERJI vse številke WILSON tenis loparij
-25%
NINO butik
Nakupovalni center VRTNICA CELJE
telefon: 063/730-182

BARLOG BARLOG TREBNJE
vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18
tel. (068) 45-700, fax 45-701

AGRO, d.o.o., Novo mesto
prodajalna »SEJALEC«
Rozmanova ulica 3
tel.: 24-132

vam nudi:

- mljne za sadje in grozdje
- stikalnice — ročne in hidravlične
- PVC kadi in rostfrei cisterne uvoz iz ITALIJE
- črpalke za pretok vina
- brente in lakomnice
- kotle za žganjekuho

UGODNA PREDSEZONSKA PONUDBA
mlin ročni 11.000
mlin ročni pečjalnik 20.500
mlin motorni pečjalnik 36.500

Kadi:
— 220 l 2.978,90 SIT
— 350 l 3.977,50 SIT
— 500 l 5.245,40 SIT
— 750 l 7.523,90 SIT

posode iz nerjaveče pločevine:
— 100 l 13.207,40 SIT
— 175 l 18.009,90 SIT
— 210 l 19.810,60 SIT

ostalo:
— razne vrste nožev za kosilnice (BCS, Alpina, Gorenje Muta, Gaspardo...)
— rezervni deli BCS
— in ostali kmetijski sadjarški in vinogradniški pripomočki.

Naši nas boste pri obstoječi obratovalnici Kovinska galanterija Božič, Raka 14a, nasproti raškega gradu.
Tel.: 0608/75-231

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 26. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market, Kristanova, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni center Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market
- **Žužemberk:** od 8. do 11.30: Market
- **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič
- **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- **Semič:** od 7.30 do 10.30: Market
- **Metlika:** od 7. do 21. ure: Prima

V nedeljo, 27. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragsavska

Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje, PODRUŽNICA NOVO MESTO,
razpisuje prosto delovno mesto:

pomočnika direktorice

Pogoji:

- VII. stopnja izobrazbe ekonomske ali družboslovne smeri
- 60 mesecev delovnih izkušenj
- konkurenčna klavzula
- vodilno del. mesto
- reelekcija vsake 4 leta

pravnik

Pogoji:

- dipl. pravnik
- 12 mesecev delovnih izkušenj
- preizkus strokovne usposobljenosti za dejanja v upravnem postopku
- konkurenčna klavzula
- delo s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- reelekcija vsake 4 leta

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev prejema razpisna komisija na naslednji naslov: Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje, PODRUŽNICA Novo mesto, 68000 Novo mesto, Kandijska 21, in sicer 15 dni po objavi.

Kandidate bomo obvestili v 15-ih dneh po izbiri.

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE NOVO MESTO, Šegova ul. 114
razpisuje prosta delovna mesta

1. **SPECIALNEGA PEDAGOGA - DP - za vzgojno delo, za določen čas**
2. **SPECIALNEGA PEDAGOGA - DP - za poučevanje LI, TP in delo v OVI za določen čas (nadomeščanje porodniškega dopusta)**
3. **VARUHINJE - za delo v OVI v popoldanskem času (pogoj V. stopnja izobrazbe) - za določen čas**
4. **SPECIALNEGA PEDAGOGA - DP - za nočno delo - za določen čas (nadomeščanje porodniškega dopusta)**

Začetek dela: pod točko 1, 2, 3 - 1. septembra 1995 pod točko 4 - po dogovoru

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v osmih dneh po objavi razpisa.

V SPOMIN

Ne morem iz zemlje kot drobna semena, da znova bi si segli v roke. Ne morem med mano je krsta lesena in tišina prsti. Le cvetje sedanji dan mi krasi.

Minilo je leto žalosti odkar me je zapustil dragi mož

TONE ZUPANČIČ
iz Šegove 18

Hvala vsem, ki mu prinašate cvetje, prižigate sveče ali postojite ob njegovem grobu.

Žalujoča: žena Ivanka

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri **NOVICE**

vsak ponedeljek ob 18. uri **ODDAJA ZA OTROKE** in po NOVICAH **ŠPORTNI PREGLED**

vsak torek ob 20. uri **CELOVEČERNI FILM** in ob 21.30 NOVICE

vsako nedeljo ob 13. uri **NACE VAM VOŠČI** in ob 16. uri glasbena oddaja **MED PRIJATELJI**

vsak dan od 15. ure dalje **VIDEO STRANI**

Tel./fax: 068/322-282, 069/342-470
Mobilni: 0609/633-553

Naročniki Dolenjskega lista letujte ceneje!

SEPTEMBER

MALTA: letalo/nočitev, zajtrk 569 DEM
PORTUGALSKA: letalo/nočitev, zajtrk 729 DEM

ODLOČITEV V ZADNJEM HIPU

TUNIS: letalo/polpenzion 880 DEM 560 DEM
odhod 28. avgusta 1995

COSTA BRAVA: letalo/polpenzion 700 DEM 590 DEM

MANA

Na vse navedene cene vam **MANA**, turistična agencija, Kandijska 30, Novo mesto, tel.: 068/321-115, prizna 10% popusta. Oglasite se v agenciji, prinesite s seboj kupon in naročniško številko. Letujte z Dolenjskim listom ceneje!

10% MANA 10%

Albert Felicijan

Pred dobrima dvema desetletjema je bilo za prijatelje in znanca Alberta Felicijana s Šmarčne povsem običajno, če so ga v Sevnici videvali bolj športno opremljenega in v nenehnem gibanju, nemalokrat v teku. Zanj je bil mačji kašelj preteči okrog 14 km od doma do sevnške Lisce, kjer je bil zaposlen po končani srednji tekstilni šoli v Kranju. Pri tamkajšnjem Triglavu se je aktivno ukvarjal z atletiko, predvsem kot srednje in dolgoprogša. Kraljici športov je tudi pozneje, ko je zmanjkovalo časa za redno vadbo in si je ustvaril družino, ostal zvest kot rekreativec.

Pokojni oče mu je vcepil tudi ljubezen do čebelarjenja; to (p)ostaja že kar družinska tradicija, saj je tudi Albertov sin Iztok vnet čebelar. Skupaj s sošolci z boshtanjske osnovne šole je bil Iztok že celo državni prvak in podprvak pri mladih čebelarjih. Čebelarjenje je bilo že za Albertovega starega očeta in očeta ter dva strica pomemben dopolnilni vir dohodkov družinskega proračuna. Albert se, ko s svojo družino pred čebelnjakom s 16 panji ob pomirjajočem brenčanju čebel proti večeru v prijetnem hladu po-

kramlja z domačimi, še zelo dobro spominja, kako mu je oče večkrat rekel: "Vidiš, od prodanega medu pa bo nekaj denarcev za šolo v Kranju." Oče je Alberta vzgajal, da ni ničesar podarjenega, ampak si je treba vse, tako kot čebelice, s trdim in vztrajnim delom prislužiti.

Delovni čas poklicnega tajnika sevnške zveze kulturnih organizacij, kar je Felicijan postal maja 1986, je nemalokrat raztegnjen od jutra do večera in ne pozna ne petka ne svetka. Felicijan takšno breme sprejema kot samo po sebi umevno. V ZKO pa marca 1978, ko je postal njen volonterski predsednik, ni padel kot strela z jasnega niti kot kulturni anonimnež. Njegove, predvsem organizacijske sposobnosti so privrele na dan zlasti v Lisci, kjer je vodil kulturno komisijo. V veliki jedilnici Lisce je priredil kulturne prireditve, koncerte in razstave, odprte tudi za druge Sevničane. Bil je kulturni animator v zlahnem pomenu besede: nikoli ni podcenjeval pobude in ustvarjalnih hotenj šivilj in drugih preostih delavcev. Prebudil je njihovo skrito slo po literarnem izražanju in njihove prispevke objavljaval v glasilu Sivi in verzi, ki ga je uredil 4 leta.

"Pisanje poezije zame ni bila nekakšna življenjska ambicija, ampak bolj poskus sprostitve, da kakšno misel, ki je vrtala v meni, iztisnem iz sebe. Gre seveda tudi za določeno izpovednost," pravi Felicijan. Prve pesmi je napisal v osnovni šoli, pesnil je med srednjo šolo in po njej, predvsem pa se je 42-letni Felicijan v Posavju uveljavil kot dober in zanesljiv organizator kulturnih prireditev. Objavljal je v občasnih mladinskih publikacijah, eden izmed vrhuncem njegovih organizacijskih sposobnosti pa je bila izdaja literarne publikacije Posavska srečanja, kjer je bil tudi odgovorni urednik, uvodnik zanjo pa je napisal pisatelj Beno Zupančič.

PAVEL PERC

Ljubitelji psov v Ribnici ostali brez poligona

Kljub temu so jim zaupali organizacijo državne tekme

RIBNICA - Kinološka zveza Slovenije je ribniški kinologom odobrila organizacijo državne tekme v dresuri športnih psov. Tekmovanje bodo izpeljali v sklopu 20. ribniškega sejma suhe robe, ki bo v nedeljo, 3. septembra.

"Za tako mlado društvo smo dosegli že kar lepe rezultate. Razstave so pokazale, da imamo za tako majhno društvo, kot je naše, kar precejšnje število lepih psov," pravi član upravnega odbora Kinološkega društva Ribnica in njegov donedavni predsednik Bojan Oražem.

Kot mnoga druga ljubiteljska društva, tudi kinologe tare pomanjkanje denarja. Generalni pokrovitelj društva je letos trgovina Šolarček. Denar, zbran iz članarin in šolanja psov, kot osnovne dejavnosti društva, porabljajo za izobraževanje inštruktorjev in markerjev ter obnovo opreme. Trenutno imajo 3 inštruktorje in 2 markerja, s pomočjo katerih so v spomladanskem delu izpeljali šolanje 30 psov na različnih stopnjah, kar je v primerjavi z leti poprej precej visoka številka.

Žal so ribniški kinologi trenutno brez poligona. Zaradi pritožb sosedov in ukrepov inšpekcijskih služb jim je namreč občina pred nedavnim prepovedala uporabo športnega igrišča na Opekarski ulici, čeprav ga razen kinologov ni uporabljali in zanj skrbel nihče.

M. L. S.

ZA NAJTEŽJO RIBO

NOVO MESTO - Ribiška družina Novo mesto v soboto, 26. avgusta, pripravlja za člane in članice tekmovalno na najtežjo ribo. Zborna mesta bo ob 16.30 pri gostišču Loka v Novem mestu. Prijave sprejemajo na tel. 321-246 ali na zbornem mestu.

"Letimo predvsem za svojo dušo!"

Edini inštruktor letenja z jadralnimi padali pri radeškem društvu Kondor Damijan Sonc o svojih izkušnjah in delu največjega tovrstnega društva v posavsko-zasavskem predelu Slovenije

LISCA - "V našem klubu posvečamo veliko pozornost usposobljenosti, primerni opremljenosti in varnosti članov. Zato se združujemo in letimo v skupinah, saj več ljudi več ve. Vsekakor pa poskrbimo, da začetniki ne gredo nikoli najprej v zrak, temveč preverijo, kakšne so razmere za letenje, bolj izkušeni piloti. V našem klubu, ki ima edino šolo letenja v Posavju in Zasavju, doslej še nismo zabeležili resnejše nesreče.

Na tem območju ni boljše točke kot Lisca, tudi zato, ker je to urejen dostop do starta pri Tončkovem

Damijan Sonc

domu in ker imamo dobre odnose s kmeti na Cirju," pripoveduje 34-letni Damijan Sonc, edini inštruktor

• Uspešen let je v marsičem odvisen predvsem od vremena, pravi Damijan Sonc, samostojni podjetnik iz Radeč, ki je doslej najvišje poletel okrog 2.500 m nadmorske višine, nadaljši prelet je meril 30 km, v zraku pa se je najdlje zadržal tri ure in pol. "Zaradi vzgona je pomembno, da so dovolj velike temperaturne razlike, če pa ni sonca, tudi energije ni in se le "zapelješ" v dolino. Mislim, da zvečine vsi piloti radi letimo po sinjem nebu za svojo dušo in zadovoljstvo, ki ga je težko preprosto opisati z besedami. Rad bi se posebej zahvalil za neprecenljivo pomoč radeškemu radioklubu Milana Kosa, bodisi pri naših srečanjih Para Lisca ali pri naši dejavnosti," doda Sonc.

letenja pri Društvu za letenje z jadralnimi padali (DJP) Kondor iz Radeč.

ZALETIŠČE - Ob srečanju Para Lisca 95 je kakšnih 300 metrov nad 948 visoko Lisco nek Radovljčan spregledal Soncevo padalo in z nogami priletel v Soncevo telo, a se k sreči ni zgodilo nič hujšega. Oba pilota sta ostala v zraku, le Gorenjec je potegnil krajšjo: zvin gležnja! Po Soncevih besedah taki trki v zraku niso nič nenavadnega. S hudimi posledicami pa se je končal 12. avgusta popoldne let 25-letne Velenjčanke Maje Navodnik, ki je po polnem poletu skušala pristati v bližini zaletišča na Lisci (na poletni snetu), a ji je turbulenca zožila padalo in je v svojo silo tresčila ob tla z višine okrog 40 metrov. Sonc pravi, da so sevnški policisti pridrveli na kraj nesreče, kjer je obležala hudo poškodovana Maja, v pičlih 25 minutah, na rešila pa so čakali kar približno poldrugo uro. Navodnikova okrevava v celjski bolnišnici. (Foto: P. P.)

SPET RIBIŠKA SREČA - Petek je srečen dan za naše ribiče, saj je članoma Ribiške družine Novo mesto Samu Verbiču in Sretanu Madžareviču iz Straže spet prinesel ribiško srečo. Samo je v petek popoldne lovil mrene, enako kot pred tednom muovan Jovanovič, pod Seidlovim jezom in glej ga šmenta, spet se je na koruzo obesila lepa potočna postrv, ki je bila dolga kar 70 centimetrov, na tehtnici pa je potegnila 4,77 kilograma. Nekaj ur kasneje pa je Sretan Madžarevič, ki je prejšnji teden v ribniku Mačkovec pri Brestanici zapel velikega tolstolobika, v vasi Otočec v Krki ujel 131 cm dolgega in 12 kilogramov težkega soma. Na sliki: ribiča s svojima trofejema. (Besedilo in sliki: S. Dokl)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Neprijaznost v Mladinski knjigi - Zakaj ne zaščitijo kmetov? - Premajhna skrb za jezik - Kako morajo delati dekleta v gostilni - Pošta pride le enkrat tedensko

Pouk se približuje z neverjetno naglico, zato se je že začela dirka za šolskimi potrebščinami, ki marsikomu povzročajo sive lase. Prav to je bila tema prvega klica. G. S. iz Novega mesta namreč ni v naprej plačala delovnih zvezkov za 8. razred v Mladinski knjigi v Novem mestu, zato je ostala brez njih. "Želela pa bi pohvaliti DZS v Trebnjem, kamor sem samo poklicala, da bi izvedela, ali imajo delovne zvezke tudi za tiste, ki jih niso naročili. Imeli so jih. A ne le to. Ko sem povedala, da sem iz Novega mesta, mi je prijazna gospa kar sama ponudila, da mi jih bodo poslali po pošti, čeprav me ni še nikoli videla in je sploh ne poznam," pravi, medtem ko so jo v Mladinski knjigi v Novem mestu prav grdo odslovili.

"V 32. številki Dolenjskega lista je J. J. iz Senovega napisal, da že tri leta prodaja med po 200 tolarjev. Če je res tako, bi se priporočila, saj meda veliko porabimo," je povedala Marija Bohorč, ki Senovčanu sporoča, da jo lahko najde na Bučerci 17, pošta Krško.

Stane Ž. iz Gornjega Suhorja pri Metliki je bil pred kratkim v Nemčiji, od koder je pripeljal sesalec, za katerega je tam plačal 400 nemških

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prishlihnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

mark, zanj pa je moral plačati še 16.000 tolarjev carine. "To me je močno razburilo. Če naši gospodarstveniki uvažajo čips ali pomfri, carine ni; zakaj ne zaščitijo raje kmetov, katere dobesedno teptajo," se je jezil Stane.

Razburjen glas je prišel tudi iz Črnomlja: "Z zamudo, a upam, da ne prepozno, kritiziram objavo o letošnjem jurjevanju v Črnomlju. Ni nas malo naročnikov, zato bi si tudi po tej plati zaslužili, da bi vsaj v enem stavku na prvi strani objavili, kdaj bo jurjevanje. A o tem na prvi strani nič. Izpelela, da smo Črnomlji nepamembni, pomembno je le, da smo naročniki Dolenjskega lista. V časopisu Slovenec sem bral, da te dni gostuje uveljavljena dragatška folklorna skupina na večdnevni meddržavni folklorni prireditvi na Češkem in tako zastopa tudi našo državo. O tem Dolenjski list ni poročal, medtem ko se za druge podobne nastope vedno najde prostor," se je jezil Jože iz Črnomlja.

Novomeščanko M. P. je zmotil jezik v časopisu Novi medij. V eni od reklam piše, da prodajajo mesing cvetlične lončke. "Nimam veliko šol, a mi je jasno, da so to medeninasti lončki. Nekdo bi moral nadzorovati slovenščino, saj tudi ta sodi h kulturi človeka. Menim, da nekdo, ki ne pozna izrazov, takšnih izdelkov ne bi smel prodajati."

Bralec iz Pokleka nad Blanco bi se rad naročil na Dolenjski list, a kaj, ko k njim pride poštar le ob ponedeljkih. "Do pošte imam 8 kilometrov, poštar pa redno raznaša pošto le kilometer in pol od nas. Res da nimamo asfalta do hiše, a niso tukaj edini," pravi. Na pošti v Novem mestu so z zadevo seznanjeni. Ker je Poklek oddaljena vas, tja poštar zahaja trikrat tedensko, dve hiši pa sta od strnjenege naselja še dlje. Če želite imeti predalčnik, pošljite pismeno prošnjo na

• Dialog je govorica našega časa, vendar zahtevna govorica. (Grmič)

PTT, Poslovno enoto Novo mesto na Novi trg 7, v predalčnik pa bo poštar pošto prinašal vsak ponedeljek, sredo in petek.

Bralka A. Z. iz Novega mesta se je pritožila nad okrepčevalnico "Šoferška" na Otočcu. "Ni mi jasno, kako lahko nekdo tako brezsrčno ravna z dekletki ali bolje rečeno delicami, ki si želijo nekaj zaslužiti med počitnicami. Primer: 16-letno dekle dela tudi ponoči med 22. in 8. uro, ker si tega ne želi, dobi sanitarno knjižico, a šele po četrtem pridoju. K. B. je namreč trdil, da je knjižica na študentskem servisu, čeprav je dekletu potem plačal kar na roke, ne pa preko "študenta" (in to z obrazložitvijo, da bi morala na denar sicer čakati en mesec). Še huje je med samim delom. Dekle mora streči pri desetih mizah, a ne sme uporabljati blokca, da bi si zapisala, kar gostje naročijo. Priporočam gospodu K. B., naj se zamisli, zakaj ga strežno osebje tako pogosto zapuša."

T. G.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
Plesno zabavišna restavracija
TANGO
za izbran okus in navado

V četrtek, petek in soboto, 24., 25. in 26. avgusta, od 20. ure dalje
dnevi dalmatinske kuhinje in Klapa Maraska.

Sobotna in nedeljska kosila 990 SIT, otroški meni 600 SIT.
Nedelja popoldne - Otroški Živ-žav s Studiem D in Bibi.
Vabljeni na zabavne Hit-ove večere in v Casino Otočec.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Dobro žganje
Lojze Kočvar in etnolog Andrej Dular sta v okolici Semiča nabirala predmete za tamkajšnjo muzejsko zbirko. Ljudje so ju prijazno sprejemali in skoraj povsod so jima ponudili pijačo, da jima je že presedelila.
Prišla sta tudi do Pašiča na Kalu.
"Ne bova pila," je rekel Andrej, ko jima je hotel postreči z žganjem. "Jaz vozim, Lojze pa je bolnik-želodec. Ne sme piti! Zdravnik mu je prepovedal."
"En glažek ga pa bo! Jaz imam prav takega, ki pozdravi želodec," je dejal Pašič. In že sta bila kozarčka polna.
Kmalu po tistem je Lojze ugotovil:
"Snops ima Pašič pa res dober. Nič več me ne boli želodec!"

Vrag, pa taka hranilnica!
Znani grafični oblikovalec Miljenko Licul, ki je oblikoval papirnati denar nove države Slovenije in mnoge vrhunske razstave, tudi v Kostanjevici, je Istran, doma iz Pulja. Po zadnji vojni je prišel študirat arhitekturo na ljubljansko univerzo in se je seveda takoj sprijel s slovenščino.
In ko je tako prve dni na cesti postal lačen, se je pričel ozirati naokrog, da bi našel kak gostinski lokal. Ah, tamle bo nekaj, je veselo ugotovil. Hranilnica! In je brž vstopil.
Pa je bil pošteno razočaran. Nikjer nobene pogrnjene mize, nikjer nobenega natakara. Samo kup ljudi, ki so se drenjali pri blagajniških okencih.
Vrag, pa taka hranilnica, ki še hrane nima!

taaaako ribo
Zbrali Bojan Oražem

Razlog
Ribič razlaga drugemu ribiču:
"Zdaj pa zanesljivo vem, zakaj nima riba danes ne prijemlje. Najprej črvi so stari in so jim nagnusni."

Pretiravanje
"Veš," pripoveduje ribič svojemu prijatelju, tudi ribiču, "takšne sreče nima vsakdo. Ujel sem namreč tako veliko ribo, da je bila v njej, ko sem prvo očistil, še ena, ko pa sem drugo začel odpirati, je bila v njej spet ena riba in v tretji ribi je bila še ena..."
Pa ga prijatelj prekine, rekoč:
"Nimam danes časa, mi boš prihodnjič povedal do konca."

Zadovoljen je
"Kako si zadovoljen z letošnjim ribolovom?"
"O, še kar. Pravzaprav takole je s tem: malo manj sem zadovoljen kot lani, toda mnogo mnogo bolj, kot bom najbrž prihodnje leto."